

RAPORT O STANIE MIASTA KOŚCIERZYNA ZA 2019 ROK

Urząd Miasta Kościerzyna
www.miastokoscierzyna.pl

Kościerzyna, maj 2020

Spis treści

I. Wstęp	6
II. Informacje ogólne	7
A. Ogólna charakterystyka miasta.....	7
III. Informacje finansowe	10
A. Stan finansów miasta	10
B. Realizacja budżetu obywatelskiego	17
IV. Informacja o stanie mienia komunalnego	21
V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	26
A. Strategia Rozwoju Miasta Kościerzyna na lata 2014 – 2020.....	26
B. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kościerzyna oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	28
C. Gminny program rewitalizacji dla Miasta Kościerzyna na lata 2017 – 2025.....	29
D. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kościerzyna na lata 2015 – 2019.....	37
E. Gminny Program opieki nad zabytkami Miasta Kościerzyna na lata 2015 – 2018	42
F. Plan zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego na lata 2015-2025 dla Powiatu Kościerskiego i gmin ościennych związanych porozumieniem	48
G. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2017-2021;	50
H. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Kościerzyna;	51
I. Program ochrony środowiska dla Gminy Miejskiej Kościerzyna na lata 2013 – 2016 z uwzględnieniem lat 2017 – 2020;.....	54
J. Plan działań na rzecz zrównoważonej energii dla Miasta Kościerzyna	57
K. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Kościerzyna.....	60
L. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Kościerzyna na lata 2006 – 2030.....	63
M. Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Miasta Kościerzyna na lata 2014 – 2020	68
N. Gminny program wspierania rodziny dla Miasta Kościerzyna na lata 2019 – 2021	71
O. Gminny Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Miasta Kościerzyna na rok 2019	72
P. Program współpracy Gminy Miejskiej Kościerzyna z organizacjami pozarządowymi	74
Q. Strategia rozwoju edukacji Miasta Kościerzyna na lata 2011 – 2020	76
R. Strategia rozwoju sportu i rekreacji w Gminie Miejskiej Kościerzyna na lata 2016 – 2025.....	79
S. Wieloletni program osłony w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	95
T. Program profilaktyki próchnicy zębów dla dzieci w wieku 5 lat z terenu Miasta Kościerzyna na lata 2017 – 2019.....	96
U. Kościerska Karta Dużej Rodziny.....	102
V. Program Rozwoju Przedsiębiorczości Gminy Miejskiej Kościerzyna na lata 2013 – 2020	104
W. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Kościerzyna w 2019 roku.....	110

VI. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w Gminie Miejskiej Kościerzyna za rok szkolny 2018/2019	111
VII. Realizacja uchwał Rady Miasta	121
VIII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	122
IX. Działalność jednostek organizacyjnych Gminy Miejskiej Kościerzyna w roku 2019	128
A. Działalność Muzeum Ziemi Kościerskiej im. Jerzego Knyby	128
B. Działalność Kościerskiego Domu Kultury im. Józefa Wybickiego	133
C. Działalność Biblioteki Miejskiej im. Konstantego Damrota.....	147
X. Podsumowanie	153

Spis tabel:

Tabela 1.	Demografia miasta Kościerzyna	8
Tabela 2.	Dochody własne, wydatki majątkowe i zadłużenie miasta Kościerzyna w latach 2018 - 2019.	10
Tabela 3.	Dochody i wydatki Gminy Miejskiej Kościerzyna w roku 2019.....	10
Tabela 4.	Kwota długu, rozchody budżetu i nadwyżka operacyjna.	11
Tabela 5.	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłat zobowiązań oraz dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań	11
Tabela 6.	Wykonanie wydatków majątkowych miasta Kościerzyna w roku 2019.	12
Tabela 7.	Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Miejskiej Kościerzyna	16
Tabela 8.	Lista projektów inwestycyjnych i społecznych zakwalifikowanych po głosowaniu do ujęcia w budżecie miasta Kościerzyna na 2019 rok.....	18
Tabela 9.	Koszty realizacji zadań wybranych w budżecie obywatelskim miasta Kościerzyna na rok 2019	18
Tabela 10.	Lista projektów inwestycyjnych zakwalifikowanych po głosowaniu do ujęcia w budżecie miasta Kościerzyna na 2020 rok	20
Tabela 11.	Stan mienia komunalnego (gruntów) miasta Kościerzyna w latach 2017 - 2019.....	23
Tabela 12.	Sprzedaż nieruchomości miasta Kościerzyna w roku 2019.	23
Tabela 13.	Zakup nieruchomości przez miasto Kościerzyna w roku 2019.	25
Tabela 14.	Cele strategiczne i szczegółowe Strategii Rozwoju Miasta Kościerzyna na lata 2014 – 2020.	26
Tabela 15.	Strategiczne i operacyjne cele rewitalizacji miasta Kościerzyna na lata 2017-2025	31
Tabela 16.	Przydziały lokalowe w roku 2019.	38
Tabela 17.	Zadłużenie osób aktualnie zamieszkujących na zasobie mieszkaniowym Gminy Miejskiej Kościerzyna	39
Tabela 18.	Remonty w budynkach komunalnych zlecone przez KTBS w roku 2019.....	40
Tabela 19.	Wykaz zabytków z terenu miasta Kościerzyna wpisanych do rejestru zabytków Województwa Pomorskiego.....	43
Tabela 20.	Priorytety i kierunki działań w zakresie opieki nad zabytkami określone w Programie opieki nad zabytkami miasta Kościerzyna na lata 2019-2022	44
Tabela 21.	Cele strategiczne i szczegółowe oraz działania zaplanowane do realizacji w Planie gospodarki niskoemisyjnej.....	51
Tabela 22.	Końcowe zużycie energii w 2019 roku	58
Tabela 23.	Redukcja Emisji CO2 za 2019 rok.....	59
Tabela 24.	Realizacja Programu usuwania azbestu w latach 2007-2019.....	64
Tabela 25.	Nakłady na realizację Programu usuwania azbestu w latach	65
Tabela 26.	Wskaźniki monitorowania Programu usuwania azbestu	67
Tabela 27.	Zestawienie kwot przeznaczonych na poszczególne obszary na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe w latach 2010 – 2019	75
Tabela 28.	Priorytety i cele operacyjne Strategii rozwoju edukacji miasta Kościerzyna na lata 2011 - 2020.....	76
Tabela 29.	Ilość klubów sportowych w województwie pomorskim w okresie 2008-2018 w podziale na powiaty. .	79
Tabela 30.	Ilość uczestników sekcji, dyscyplin oraz ich wiek, dane Klubów Sportowych za rok 2016, 2017, 2018 oraz 2019	80
Tabela 31.	Ilość uczestników sekcji, dyscyplin oraz ich wiek - dane Akademii Sportowych za rok 2019.....	81
Tabela 32.	Ilość uczniów uczestniczących w zajęciach, rodzaj dyscyplin w zajęciach poza systemem obowiązkowego kształcenia oraz kategoria wiekowa uczestników zajęć w roku 2016, 2017, 2018 i 2019 - szkoły publiczne	81
Tabela 33.	Ilość uczniów uczestniczących w zajęciach, rodzaj dyscyplin w zajęciach poza systemem obowiązkowego kształcenia oraz kategoria wiekowa uczestników zajęć w roku 2016, 2017, 2018 i 2019 - szkoły niepubliczne	83
Tabela 34.	Dotacje i dofinansowanie działalności klubów sportowych i organizacji zajmujących się sportem i rekreacją na terenie Miasta Kościerzyna	85
Tabela 35.	Ilość organizacji pozarządowych, które otrzymały dotację w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w roku 2016-2019.	86
Tabela 36.	Wykaz przedszkoli/szkół wraz z terminami przeglądów dentystycznych i ilością dzieci (ur. 2013)	98
Tabela 37.	Wykaz przedszkoli/szkół wraz z terminami przeglądów dentystycznych i ilością dzieci (ur. 2014)	98
Tabela 38.	Wykaz przedszkoli/szkół wraz z ilością przebadanych dzieci (roczniki 2012, 2013 i 2014)	100
Tabela 39.	Stan organizacji szkół publicznych i niepublicznych	113

Tabela 40.	Stan organizacji wychowania przedszkolnego	113
Tabela 41.	Dofinansowanie oświatowych placówek niepublicznych w 2019 r.....	114
Tabela 42.	Podsumowanie kwot dotacji z budżetu miasta Kościerzyna oraz subwencji oświatowej przekazanej placówkom niepublicznym w 2019 roku.....	114
Tabela 43.	Nakłady na remonty bieżące w placówkach oświatowych w latach 2014 - 2019	115
Tabela 44.	Zatrudnienie w jednostkach prowadzonych przez Gminę Miejską Kościerzyna	115
Tabela 45.	Nakłady na doskonalenie zawodowe nauczycieli w latach 2019 – 2020.....	116
Tabela 46.	Poziom wykształcenia nauczycieli w roku szkolnym 2018/2019.....	116
Tabela 47.	Stopnie awansu zawodowego nauczycieli	116
Tabela 48.	Liczba nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego.....	117
Tabela 49.	Wynagrodzenie na poszczególnych stopniach awansu zawodowego	117
Tabela 50.	Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2019 roku.....	117
Tabela 51.	Wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach 2018-2019	117
Tabela 52.	Stypendia Burmistrza Miasta przyznane za rok szkolny 2018/2019	118
Tabela 53.	Stypendia szkolne wypłacone w roku 2019.....	119
Tabela 54.	Wydatki za zajęcia na basenie uczniów szkół publicznych w latach 2017 – 2019.....	120
Tabela 55.	Kluczowe informacje związków i stowarzyszeń, w których miasto Kościerzyna jest członkiem	122

Spis wykresów, schematów i rysunków:

Wykres 1.	Dochody własne, wydatki majątkowe i zadłużenie miasta Kościerzyna.	10
Wykres 2.	Kwota długu, rozchody budżetu i nadwyżka operacyjna.	11
Wykres 3.	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłat zobowiązań oraz dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań	12
Wykres 4.	Struktura gruntów własności Gminy Miejskiej Kościerzyna.....	21
Wykres 5.	Zagospodarowanie zasobu gruntów dzierżawionych własności Gminy Miejskiej Kościerzyna	22
Wykres 6.	Zagospodarowanie zasobu gruntów oddanych w użytkowanie i użyczenie własności Gminy Miejskiej Kościerzyna	22
Rysunek 1.	Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w przestrzeni Miasta Kościerzyna.....	30
Wykres 7.	Ilość usuniętych odpadów w czasie realizacji Programu w Mg	66
Wykres 8.	Nakłady poniesione na realizację Programu w latach 2007-2019.....	66
Wykres 9.	Liczba nieruchomości z których usunięto wyroby zawierające azbest w ramach Programu usuwania azbestu w latach 2007-2019	66
Schemat 1.	Misja, priorytety i cele strategii rozwiązywania problemów społecznych	69
Wykres 10.	Zmiany liczby osób uprawiających sport	90
Wykres 11.	Ilość przebadanych dzieci w stosunku do założeń Programu.....	100
Wykres 12.	Procentowy udział liczby dzieci zgłoszonych do Programu w stosunku do ogólnej liczby dzieci uprawnionych do wzięcia udziału w Programie	101
Schemat 2.	Cele operacyjne dla celu strategicznego: Wykorzystanie potencjału gospodarczego	104
Schemat 3.	Cele operacyjne dla celu strategicznego: Rozwój przedsiębiorczości.	104
Schemat 4.	Cele operacyjne dla celu strategicznego: Rozwój rynku pracy.....	105

I. Wstęp

Artykuł 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym nakłada wójtów, burmistrzów i prezydentów miast obowiązek przedstawia do 31 maja radzie raport o stanie gminy za rok poprzedni.

Zgodnie z zapisami ww. artykułu niniejszy *Raport o stanie Miasta Kościerzyna* obejmuje podsumowanie działalności za rok 2018, a w szczególności realizowanych przez Gminę Miejską Kościerzyna polityk, programów i strategii.

II. Informacje ogólne

A. Ogólna charakterystyka miasta

Rys historyczny

Kościerzyna to ponad 600-letnie miasto, sięgające swymi początkami jako osada okresu prehistorycznego. Ślady osadnictwa w obrębie dzisiejszych granic miasta wiążą się z okresem tzw. kultury wschodniopomorskiej. Po słowiańskich mieszkańcach Kościerzyny, zajmujących ten teren we wczesnym średniowieczu, zachował się ślad grodu książęcego. Gród ten pierwotnie graniczny, dla ziemi Pirsna, stał się później, prawdopodobnie w pierwszej połowie XIII w., ośrodkiem władzy tego obszaru. Pierwsza informacja źródłowa o Kościerzynie pochodzi z okresu średniowiecza i została zawarta w dokumencie z 1284r. wystawionym w Słupsku przez księcia wschodnio-pomorskiego Mściwoja II, w którym przekazał swej krewnej, księżniczce Gertrudzie, ziemię Pirsna, w skład której weszły 22 miejscowości łącznie z Kościerzyną zwaną „Costerina”. Bezpośrednie rządy Gertrudy w Kościerzynie trwały 31 lat i zakończyły się sprzedażem Ziemi Pirsna w 1312r. Krzyżakom, którzy zawładnęli Pomorzem Gdańskim. W roku 1346 Krzyżacy dokonali lokacji wsi Kościerzyna („Costrin”) na prawie chełmińskim. Odrębnej lokacji Kościerzyny („Bern”) jako miasta, które z czasem wchłonęło wioskę dokonano ok. 1398 roku. Kościerzyna wówczas będąc siedzibą okręgu sądowego, wchodziła w skład komturstwa gniewskiego. Pod panowanie polskie miasto wróciło po wojnie trzynastoletniej (1454-1466) na mocy pokoju toruńskiego w 1466r., stając się siedzibą polskich starostów.

Cały wiek XVII, XVIII i I poł. XIX były okresem bardzo niekorzystnym dla Kościerzyny. Ciągłe wojny regularnie niszczyły dobytek mieszczan. Rabunkom towarzyszyły liczne pożary, które często trawiły większość zabudów miejskich. Większość ludności w mieście była katolicka, a nieliczna, do XIX w., pochodzenia żydowskiego.

W wyniku pierwszego rozbioru Polski, miasto znalazło się pod zaborem pruskim. Kościerzyna nie pełniła wówczas znaczących funkcji w administracji państwowej. Początkowo przynależała do powiatu starogardzkiego. Zaś w wyniku reform administracyjnych od 1818r. stała się siedzibą władz powiatowych i różnych urzędów.

Nowy status administracyjny wpłynął na ożywienie handlu, rzemiosła i drobnego przemysłu. Istotne znaczenie dla rozwoju miasta w drugiej połowie XIX w. i na początku XX w. miała budowa dróg bitych do Gdańska, następnie Tczewa, Bytowa i Chojnic oraz połączeń kolejowych z Tczewem (1873r.) i Gdańskiem przez Skarszewy i Pszczółki (1885r.), oraz z Bytowem przez Lipusz (1901-1907). Od połowy XIX stulecia Kościerzyna aktywizowała się jako polski ośrodek działalności społecznej i narodowej.

Po I Wojnie Światowej Kościerzyna powróciła do Polski. Miasto stało się siedzibą starostwa powiatowego należącego do województwa pomorskiego. Miasto miało wówczas charakter

ośrodka rolniczego z nielicznymi zakładami przemysłowymi. Rozwój miasta przerwała II Wojna Światowa. Lata okupacji nie przyniosły miastu większych zniszczeń i strat materialnych, jednak dla jego mieszkańców to okres prześladowań, mordów, wywozu do obozów koncentracyjnych i wysiedleń do Generalnego Gubernatorstwa. Dla mieszkańców Kościerzyny wojna skończyła się 8 marca 1945r.

Po wojnie Kościerzyna nadal pozostała miastem powiatowym, aż do 31 maja 1975 r., kiedy to w wyniku reformy administracyjnej zlikwidowano powiaty w całym kraju. Kolejna reforma administracyjna przywróciła z dniem 1 stycznia 1999r. miastu status miasta powiatowego, którym jest do dziś.

Położenie administracyjne i geograficzne

Kościerzyna to miasto zlokalizowane w centralnej części powiatu kościerskiego, położonego na Pojezierzu Kaszubskim, terytorialnie zajmującym środkowopółdniową część województwa pomorskiego. Zajmująca powierzchnię 1 586 ha (1,36% powiatu) Kościerzyna graniczy z czterech stron z Gminą Kościerzyna i leży na przecięciu dróg: krajowej nr 20 (obwodnica Kościerzyny) i wojewódzkich nr 214 i 221. Drogi te stanowią istotny element układu komunikacyjnego regionu łączącego południowo-zachodni obszar województwa pomorskiego z obszarem metropolitarnym Trójmiasta.

Krajobraz

Kościerzyna leży 150m nad poziomem morza, na pofalowanej wysoczyźnie morenowej w otoczeniu pięknych lasów i jezior. Ten ogromnie zróżnicowany krajobraz ukształtowała epoka lodowcowa. To lodowiec skandynawski nawarstwił wzgórza morenowe, wyżłobił długie rynny jezior, pozostawił płaskie pola sandrowe, ukształtował doliny kaszubskich rzek. Pojezierze Kaszubskie to kraina nie tylko licznych, ale i pięknych jezior o suchych, piaszczystych brzegach, rzek oraz malowniczych, dość wysokich wzniesień. Teren ten zaliczany jest do krajobrazowo najpiękniejszych rejonów Polski.

Ludność

Tabela 1. Demografia miasta Kościerzyna (GUS, 31.12.2017)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba mieszkańców	22 976	23 101	23 755	23 780	23 779	23 701	23 738	23 744	23 847	23 809	23 759
Mężczyźni:	11 108	11 195	11 608	11 601	11 587	11 513	11 518	11 514	11 581	11 539	11 509
Kobiety:	11 868	11 906	12 147	12 179	12 192	12 188	12 220	12 230	12 266	12 270	12 250
Współczynnik feminizacji	107	106	105	105	105	106	106	106	106	106	106
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej)	4 145	4 221	4 143	4 133	4 111	4 082	4 114	4 108	4 150	4 143	4 163
Mężczyźni:	2 137	2 194	2 166	2 157	2 139	2 116	2 117	2 097	2 114	2 101	2 114
Kobiety:	2 008	2 027	1 977	1 976	1 972	1 966	1 997	2 011	2 036	2 042	2 049

Raport o stanie miasta Kościerzyna za 2019

Liczba ludności w wieku produkcyjnym (M - 15 do 64 lat, K - 15 do 59 lat)	15 630	15 575	16 060	15 928	15 781	15 553	15 407	15 269	15 206	15 028	14 830	
	Mężczyźni:	7 919	7 946	8 325	8 281	8 234	8 089	8 037	7 982	7 981	7 908	7 816
	Kobiety:	7 711	7 629	7 735	7 647	7 547	7 464	7 370	7 287	7 225	7 120	7 014
Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	3 201	3 305	3 552	3 719	3 887	4 066	4 217	4 367	4 491	4 638	4 766	
	Mężczyźni:	1 052	1 055	1 117	1 163	1 214	1 308	1 364	1 435	1 486	1 530	1 579
	Kobiety:	2 149	2 250	2 435	2 556	2 673	2 758	2 853	2 932	3 005	3 108	3 187
Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi	16	16	16	17	18	20	21	22	23	24	25	
Wskaźnik starości (odsetek osób w wieku 65 lat i więcej)	bd	bd	12	12	13	14	14	15	15	16	bd.	
Urodzenia żywe	333	377	311	307	286	273	268	256	297	292	300	
	Mężczyźni:	169	209	180	155	141	148	141	128	157	140	157
	Kobiety:	164	168	131	152	145	125	127	128	140	152	143
Zgony	198	187	162	178	189	208	210	217	212	208	218	
	Mężczyźni:	94	105	92	103	111	117	114	120	111	106	120
	Kobiety:	104	82	70	75	78	91	96	97	101	102	98
Przyrost naturalny	135	190	149	129	97	65	58	39	85	84	82	
	Mężczyźni:	75	104	88	52	30	31	27	8	46	34	37
	Kobiety:	60	86	61	77	67	34	31	31	39	50	45

Źródło: GUS

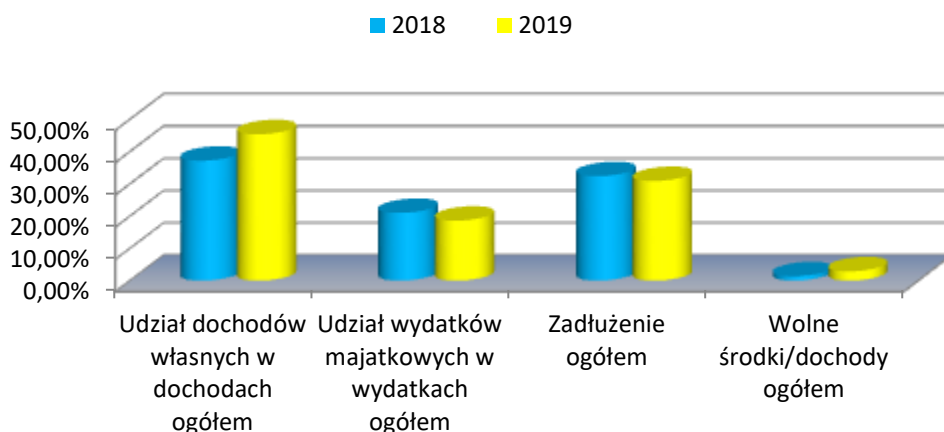
III. Informacje finansowe

A. Stan finansów miasta

Tabela 2. Dochody własne, wydatki majątkowe i zadłużenie miasta Kościerzyna w latach 2018 - 2019.

Lp.	Treść	Rok	
		2018	2019
1.	Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	37,20%	45,40%
2.	Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	21,01%	18,60%
3.	Zadłużenie ogółem	32,39%	30,90%
4.	Wolne środki/dochody ogółem	1,37%	2,90%

Wykres 1. Dochody własne, wydatki majątkowe i zadłużenie miasta Kościerzyna.

Wykonanie budżetu miasta

Tabela 3. Dochody i wydatki Gminy Miejskiej Kościerzyna w roku 2019.

Lp.	Treść	Rok	
		2019	2018/2019
1	Wykonanie dochodów	95,07%	113,90%
	podatek dochodowy od osób fizycznych	100,53%	106,62%
	podatek od nieruchomości	99,32%	108,72%
2	Wykonanie wydatków	93,27%	105,53%
3	Dotacje pozyskane	32,50%	92,67%
4	Wynik operacyjny - deficyt	-3,69%	-9,63%
5	Dochody majątkowe	78,34%	93,52%

Tabela 4. Kwota długu, rozchody budżetu i nadwyżka operacyjna.

Lata	Kwota długu [zł]	Rozchody budżetu [zł]	Nadwyżka operacyjna [zł]
2019	39 632 982,23	7 500 000,00	5 156 955,00
2020	40 400 000,00	5 332 982,23	3 846 356,00
2021	33 700 000,00	6 700 000,00	9 666 600,00
2022	26 300 000,00	7 400 000,00	8 429 700,00
2023	18 600 000,00	7 700 000,00	10 450 000,00
2024	10 900 000,00	7 700 000,00	7 700 000,00
2025	3 500 000,00	7 400 000,00	7 400 000,00
2026	0	3 500 000,00	3 500 000,00

Wykres 2. Kwota długu, rozchody budżetu i nadwyżka operacyjna.

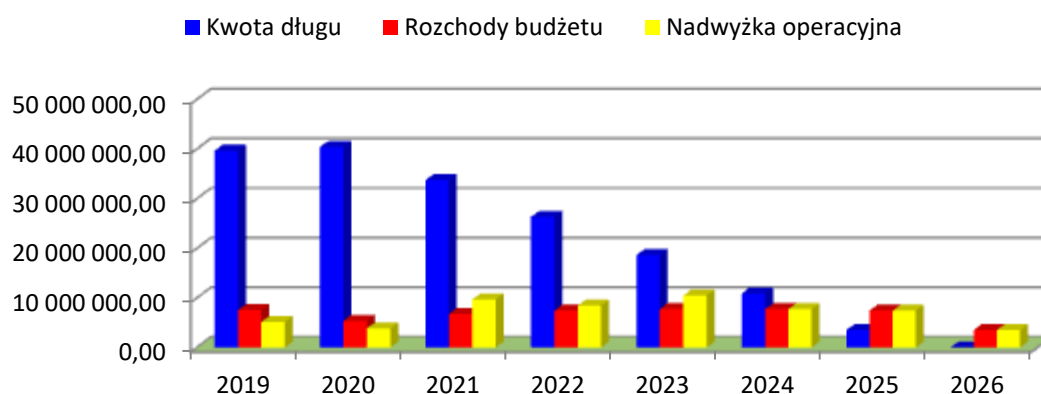

Tabela 5. Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłat zobowiązań oraz dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań

Lata	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłat zobowiązań	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań
2019	4,47%	6,81%
2020	7,78%	9,77%
2021	8,10%	8,54%
2022	9,83%	10,34%
2023	10,35%	11,46%
2024	9,97%	12,54%
2025	9,34%	11,53%
2026	4,38%	9,77%

Wykres 3. Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłat zobowiązań oraz dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań

Wykonanie wydatków majątkowych

Tabela 6. Wykonanie wydatków majątkowych miasta Kościerzyna w roku 2019.

Dział	Rozdział	§	Treść	Plan	Wykonanie	%
600			Transport i łączność	9 038 664,00	5 752 852,64	63,65%
	60016		Drogi publiczne gminne	3 825 500,00	1 956 849,66	51,15%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 825 500,00	1 956 849,66	51,15%
			Dokumentacja parkingu przy ul Dworcowej	13 500,00	13 499,97	100,00%
			Poprawa dostępności komunikacyjnej do Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie poprzez przebudowę ulicy Żurawinowej i Konwaliowej.	1 271 845,00	642 906,55	50,55%
			Poprawa bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej zachodniej części Kościerzyny poprzez przebudowę ulicy Wrzosowej, Powojowej i Konwaliowej	1 674 821,00	840 046,56	50,16%
			Przebudowa infrastruktury drogowej w Kościerzynie obejmująca ulice Borzyszkowskiego, Bolewskiej, Maczka, Remusa, Landowskiego i Glocka	845 334,00	440 396,58	52,10%
			Opracowanie dokumentacji budowy ulic Piłsudzkiej i Jastaka	20 000,00	20 000,00	100,00%
	60095		Pozostała działalność	5 213 164,00	3 796 002,98	72,82%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	798 800,00	48 382,49	6,06%
			Budowa węzła integracyjnego w Kościerzynie wraz z rewitalizacją i adaptacją dworca kolejowego oraz utworzeniem komunikacji zbiorczej - przygotowanie dokumentacji projektowej	798 800,00	48 382,49	6,06%
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 728 422,00	3 081 811,78	82,66%

Raport o stanie miasta Kościerzyna za 2019

			Budowa węzła integracyjnego w Kościerzynie wraz z rewitalizacją i adaptacją dworca kolejowego oraz utworzeniem komunikacji zbiorczej - przygotowanie dokumentacji projektowej	3 728 422,00	3 081 811,78	82,66%
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	685 942,00	665 808,71	97,06%
			Budowa węzła integracyjnego w Kościerzynie wraz z rewitalizacją i adaptacją dworca kolejowego oraz utworzeniem komunikacji zbiorczej - przygotowanie dokumentacji projektowej	685 942,00	665 808,71	97,06%
630			Turystyka	310 879,00	309 499,89	99,56%
	63095		Pozostała działalność	310 879,00	309 499,89	99,56%
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	203 679,00	202 679,29	99,51%
			Pomorskie szlaki kajakowe	203 679,00	202 679,29	99,51%
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	107 200,00	106 820,60	99,65%
			Pomorskie szlaki kajakowe	107 200,00	106 820,60	99,65%
700			Gospodarka mieszkaniowa	3 997 310,00	3 902 063,34	97,62%
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	2 997 310,00	2 902 063,34	96,82%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	481 530,00	398 051,23	82,66%
			Kompleksowa termomodernizacja o. u. p. – realizacja M.O.F. w Kościerzynie.	481 530,00	398 051,23	82,66%
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 374 108,00	1 368 073,11	99,56%
			Kompleksowa termomodernizacja o. u. p. – realizacja M.O.F. w Kościerzynie.	1 374 108,00	1 368 073,11	99,56%
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	902 121,00	897 229,90	99,46%
			Kompleksowa termomodernizacja o. u. p. – realizacja M.O.F. w Kościerzynie.	902 121,00	897 229,90	99,46%
		6690	Zwroty niewykorzystanych dotacji oraz płatności, dotyczące wydatków majątkowych	7 551,00	7 550,20	99,99%
			Kompleksowa termomodernizacja o. u. p. – realizacja M.O.F. w Kościerzynie.	7 551,00	7 550,20	99,99%
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	232 000,00	231 158,90	99,64%
			Zakupy nieruchomości	232 000,00	231 158,90	99,64%
	70021		Towarzystwa Budownictwa Społecznego	1 000 000,00	1 000 000,00	100,00%
		6010	Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów	1 000 000,00	1 000 000,00	100,00%
			Udziały KTBS	1 000 000,00	1 000 000,00	100,00%
750			Administracja publiczna	230 800,00	228 824,19	99,14%
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	215 000,00	213 024,69	99,08%
		6050	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	215 000,00	213 024,69	99,08%
			Zakup serwer w NAS	215 000,00	213 024,69	99,08%
	75075		Promocja jednostek samorządu terytorialnego	15 800,00	15 799,50	100,00%
		6050	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	15 800,00	15 799,50	100,00%
			Zakup figury z brązu	15 800,00	15 799,50	100,00%

754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	62 000,00	61 918,50	99,87%
	75404		Komendy wojewódzkie Policji	30 000,00	30 000,00	100,00%
		6170	na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy lub	30 000,00	30 000,00	100,00%
			Dofinansowanie zakupu pojazdu dla policji	30 000,00	30 000,00	100,00%
	75416		Straż gminna (miejska)	32 000,00	31 918,50	99,75%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	32 000,00	31 918,50	99,75%
			zakup parkometrów	32 000,00	31 918,50	99,75%
801			Oświata i wychowanie	853 710,00	847 959,57	99,33%
	80104		Przedszkola	853 710,00	847 959,57	99,33%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	787 500,00	786 359,16	99,86%
			Rozbudowa P7	787 500,00	786 359,16	99,86%
		6067	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	66 210,00	61 600,41	93,04%
			Rozbudowa P7	66 210,00	61 600,41	93,04%
851			Ochrona zdrowia	287 697,00	287 697,00	100,00%
	85111		Szpitala ogólne	287 697,00	287 697,00	100,00%
		6220	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	287 697,00	287 697,00	100,00%
			Poprawa dostępności usług medycznych dla mieszkańców	287 697,00	287 697,00	100,00%
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	9 326 006,00	7 694 641,63	82,51%
	90001		Gospodarka ściekowa i ochrona wód	5 939 422,00	4 357 842,26	73,37%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	680 000,00	633 094,53	93,10%
			Ochrona przed powodzią oraz poprawa jakości wód zlewni Wierzycy na terenie miasta Kościerzyna (refundacja - zaliczka)	80 000,00	36 285,00	45,36%
			Modernizacja sieci deszczowej w ul Składowej - Towarowej	600 000,00	596 809,53	99,47%
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 771 595,00	2 607 323,40	69,13%
			Ochrona przed powodzią oraz poprawa jakości wód zlewni Wierzycy na terenie miasta Kościerzyna	3 771 595,00	2 607 323,40	69,13%
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 487 827,00	1 117 424,33	75,10%
			Ochrona przed powodzią oraz poprawa jakości wód zlewni Wierzycy na terenie miasta Kościerzyna	1 487 827,00	1 117 424,33	75,10%
	90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	2 301 984,00	2 255 351,18	97,97%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	428 990,00	428 386,56	99,86%
			Ziemia Kościerska regionem o wysokiej efektywności energetycznej - realizacja- oświetlenie ulic	428 990,00	428 386,56	99,86%
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 597 995,00	1 552 919,93	97,18%

Raport o stanie miasta Kościerzyna za 2019

		Ziemia Kościerska regionem o wysokiej efektywności energetycznej - realizacja oświetlenia ulic	1 597 995,00	1 552 919,93	97,18%
	6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	274 999,00	274 044,69	99,65%
		Ziemia Kościerska regionem o wysokiej efektywności energetycznej - realizacja oświetlenia ulic	274 999,00	274 044,69	99,65%
90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	85 000,00	81 848,19	96,29%
	6230	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	85 000,00	81 848,19	96,29%
		Likwidacja niskiej emisji - wymiana pieców	85 000,00	81 848,19	96,29%
	90095	Pozostała działalność	999 600,00	999 600,00	100,00%
	6010	Wydatki na zakup i objęcie akcji	999 600,00	999 600,00	100,00%
		Podwyższenie kapitału zakładowego MPI KOS EKO Spółka z o.o	999 600,00	999 600,00	100,00%
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	5 276 304,00	4 702 220,44	89,12%
	92195	Pozostała działalność	5 276 304,00	4 702 220,44	89,12%
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	432 027,00	372 321,38	86,18%
		ZPR Rewitalizacja Osiedla 1000-lecia - Kartuska szansą rozwoju Kościerzyny"	432 027,00	372 321,38	86,18%
	6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 132 365,00	2 798 952,95	89,36%
		ZPR Rewitalizacja Osiedla 1000-lecia - Kartuska szansą rozwoju Kościerzyny"	3 132 365,00	2 798 952,95	89,36%
	6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 711 912,00	1 530 946,11	89,43%
		ZPR Rewitalizacja Osiedla 1000-lecia - Kartuska szansą rozwoju Kościerzyny"	1 711 912,00	1 530 946,11	89,43%
926		Kultura fizyczna	446 000,00	444 139,75	99,58%
	92601	Obiekty sportowe	386 000,00	385 767,38	99,94%
		Modernizacja SKATE PARKU	146 000,00	145 886,40	99,92%
		Doposażenie placu zabaw ul Mała Kolejowa	50 000,00	49 910,68	99,82%
		Budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym na j Gałęźne	100 000,00	99 999,31	100,00%
		Place zabaw Dębowa, Jesionowa, Klonowa i Skłodowska	90 000,00	89 970,99	99,97%
	92695	Pozostała działalność	60 000,00	58 372,37	97,29%
	6050	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	60 000,00	58 372,37	97,29%
		Budowa budynku socjalnego	60 000,00	58 372,37	97,29%
Razem:			29 829 370,00	24 231 816,95	81,23%

[Sprawozdanie z wykonania budżetu
Miasta Kościerzyna za 2019 rok.](#)

Tabela 7. Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Miejskiej Kościerzyna

Lata	Rozchody budżetu [zł]	Kwota długu [zł]	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi [zł]	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok.	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)
2019	7 500 000,00	39 632 982,23	3 278 712,00	6,30%	7,62%
2020	5 232 982,23	34 400 000,00	17 269 861,23	3,53%	5,39%
2021	6 700 000,00	27 700 000,00	8 681 493,00	6,03%	7,32%
2022	6 900 000,00	20 800 000,00	7 019 900,00	6,81%	8,76%
2023	6 700 000,00	14 100 000,00	6 700 000,00	6,51%	9,84%
2024	6 500 000,00	7 600 000,00	6 500 000,00	6,19%	7,41%
2025	6 100 000,00	1 500 000,00	6 100 000,00	5,91%	6,54%
2026	1 500 000,00	0	1 500 000,00	1,59%	5,95%

B. Realizacja budżetu obywatelskiego

Podstawowe wskaźniki:

- udział środków budżetu obywatelskiego w wydatkach miasta;
- liczba projektów ogólno-miejskich i osiedlowych/lokalnych;
- liczba osób biorących udział w obu etapach budżetu obywatelskiego;

Budżet Obywatelski - Edycja 2019

W roku 2018 przeprowadzono konsultacje Budżetu Obywatelskiego na rok 2019 na podstawie Uchwały Nr LX/482/18 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 25 kwietnia 2018r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących propozycji do budżetu Miasta Kościerzyna na 2019 rok.

Konsultacje społeczne prowadzono w 2018r. w trzech etapach:

- zgłaszanie projektów – od 18.06.2018 do 13.07.2018;
- komisyjna ocena zgłoszonych projektów – do 10.08.2018;
- głosowanie mieszkańców – od 13.08.2018 do 07.09.2018.

W ramach konsultacji można było zgłaszać zarówno projekty inwestycyjne, jak i społeczne, do realizacji w dwóch okręgach. Każdemu z okręgów przypisano do wykorzystania kwotę do 250 000 zł brutto, przy czym wartość jednostkowa zgłoszonego projektu o charakterze inwestycyjnym nie mogła być wyższa niż 150 000 zł brutto, a projektu o charakterze społecznym niż 10 000 zł brutto. Łącznie 16 wnioskodawców zgłosiło propozycje 18 zadań, z których do etapu głosowania zakwalifikowano 12 projektów inwestycyjnych i 1 projekt społeczny. W głosowaniu udział wzięło 1800 mieszkańców, którzy oddali łącznie 2075 ważnych głosów.

W dniu 26.09.2018r. ogłoszono wyniki konsultacji, w rezultacie których wybrano trzy zadania inwestycyjne i 1 zadanie społeczne na łączną kwotę 355 999 zł. W dniu 04.10.2018r., w związku z pozytywnym rozpatrzeniem pisma wnioskodawcy zadania „Przyjazne Osiedle” - wykończenie i uzupełnienie placu zabaw w sprawie jego zrealizowania w zmniejszonym zakresie ze środków przeznaczonych na okręg I, a pozostałych jeszcze do dyspozycji, ogłoszono zaktualizowaną listę projektów. Ostatecznie w wyniku konsultacji społecznych Budżetu Obywatelskiego do ujęcia w budżecie miasta Kościerzyna na 2019 rok wybrano pięć zadań na łączną kwotę 445 999 zł.

Tabela 8. Lista projektów inwestycyjnych i społecznych zakwalifikowanych po głosowaniu do ujęcia w budżecie miasta Kościerzyna na 2019 rok

Lp.	NAZWA ZADANIA (TYTUŁ PROJEKTU)	LOKALIZACJA	ORIENTACYJNY KOSZT
1.	Budowa ul. Konwaliowej (częściowa), dywanik asfaltowy wraz z krawężnikami	06r.06.06.w nr 1233 ob. nr 7/7 cz. dz. nr 6/41 odcinek ul. Konwaliowej od skrzyżowania z ul. Hallera do skrzyżowania z ul. Powojową	150.000,00
2.	Modernizacja Skateparku w Kościerzynie	park przy ul. 8 Marca	146.000,00
3.	Ogrodzenie i doposażenie w urzędzenia placu zabaw przy ulicy Małej Kolejowej	ul. Mała Kolejowa	50.000,00
4.	Aktywizacja Seniorów w Kulturę Szeroką	Teatr Muzyczny w Gdyni	9.999,00
5.	„Przyjazne Osiedle” - wykończenie i uzupełnienie placu zabaw	tereny zielone wewnątrzsiedlowe, istniejący osiedlowy plac zabaw - Dębowa, Jesionowa, Klonowa, M. Skłodowskiej-Curie 21, 23, 25, 27, 29; Działka 142/62	90.000,00
RAZEM KOSZTY:			445.999,00

Wśród wyłonionych zadań znalazły się 3 projekty osiedlowe/lokalne (nr 1, 3, 5) oraz 2 projekty ogólno-miejskie (nr 2, 4).

Wszystkie zadania zostały ujęte w budżecie miasta Kościerzyna w zakładanych kwotach na podstawie Uchwały Nr V/25/18 Rady Miasta Kościerzyna z dnia z dnia 19 grudnia 2018r. w sprawie uchwalenia budżetu miasta Kościerzyna na 2019 rok.

W 2019r. zrealizowano wszystkie zadania zgodnie z założeniami, przy czym zadanie nr 1 zrealizowano w ramach środków zewnętrznych pozyskanych z Funduszu Dróg Samorządowych na przebudowę dróg lokalnych.

Tabela 9. Koszty realizacji zadań wybranych w budżecie obywatelskim miasta Kościerzyna na rok 2019

LP.	NAZWA ZADANIA (TYTUŁ PROJEKTU)	ORIENTACYJNY KOSZT [ZŁ]	WYKONANIE [ZŁ]
1.	Budowa ul. Konwaliowej (częściowa), dywanik asfaltowy wraz z krawężnikami	150 000,00	150 000,00
2.	Modernizacja Skateparku w Kościerzynie	146 000,00	145 886,68
3.	Ogrodzenie i doposażenie w urzędzenia placu zabaw przy ulicy Małej Kolejowej	50 000,00	49 910,68
4.	„Przyjazne Osiedle” - wykończenie i uzupełnienie placu zabaw	90 000,00	89 970,99
5.	Aktywizacja Seniorów w Kulturę Szeroką	9 999,00	9 990,00
RAZEM KOSZTY		445 999,00	445 758,35

Realizacja zadań wyłonionych w ramach Budżetu Obywatelskiego na rok 2019 zamknęła się kwotą 445 758,35 zł, która stanowiła 0,34% wydatków miasta w 2019r.

Budżet Obywatelski - Edycja 2020

Budżet Obywatelski na rok 2020 był realizowany na podstawie Uchwały Nr IX/80/19 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 24 kwietnia 2019r. w sprawie zasad budżetu obywatelskiego.

Na gruncie zmian wprowadzonych w 2018r. do ustawy o samorządzie gminnym dotyczących BO w 2019r. podjęto uchwałę wieloletnią, do której w każdym kolejnym roku przeprowadzania BO wydawane będą przepisy wykonawcze w postaci zarządzeń Burmistrza Miasta Kościerzyna określających skład Komisji do spraw Budżetu Obywatelskiego, harmonogram konsultacji oraz pulę dostępnych środków finansowych.

W powyższej uchwale wprowadzono istotne zmiany w związku ze zmianami ustawy o samorządzie gminnym:

- z racji braku jednostek pomocniczych w mieście, nie zastosowano podziału na okręgi głosowania, a pulę dostępnych środków przeznaczono na całe miasto,
- wskazano precyzyjnie wymogi formalne dla zgłaszanych projektów i jednoznacznie określono, kiedy zgłoszenie uznaje się za ważne pod względem formalnym,
- określono wymaganą liczbę podpisów mieszkańców popierających projekt,
- wprowadzono tryb odwoławczy od decyzji o niedopuszczeniu projektu do głosowania.

Dodatkowo wprowadzono zapisy o:

- przeznaczaniu corocznie na edycję BO puli środków w wysokości 0,5% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu,
- możliwości zgłaszania wyłącznie projektów inwestycyjnych o wartości nie wyższej niż 1/3 wartości budżetu obywatelskiego w danej edycji.

W edycji 2020 na Budżet obywatelski przeznaczono kwotę do 620 000 zł brutto, w związku z czym wartość jednostkowa zgłoszonego projektu o charakterze inwestycyjnym nie mogła być wyższa niż kwoty 206 666,66 zł brutto.

Konsultacje społeczne prowadzono w 2019r. w następujących etapach:

- zgłaszanie projektów – od 03.06.2019 do 05.07.2019;
- komisyjna ocena zgłoszonych projektów wraz z procedurą odwołań – do 01.08.2019;
- głosowanie mieszkańców – od 02.08.2019 do 06.09.2019.

łącznie 10 wnioskodawców zgłosiło propozycje 10 zadań, z których do etapu głosowania zakwalifikowano 7 projektów. W głosowaniu udział wzięło 2265 mieszkańców, którzy oddali łącznie 2116 ważnych głosów.

W dniu 13.09.2019r. ogłoszono wyniki konsultacji, w rezultacie których w ramach Budżetu Obywatelskiego do ujęcia w budżecie miasta Kościerzyna na 2020 rok wybrano 3 zadania inwestycyjne na łączną kwotę 500 000 zł.

Tabela 10. Lista projektów inwestycyjnych zakwalifikowanych po głosowaniu do ujęcia w budżecie miasta Kościerzyna na 2020 rok

LP.	NAZWA ZADANIA (TYTUŁ PROJEKTU)	LOKALIZACJA	ORIENTACYJNY KOSZT [zł]
1.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na ul. Plebanka	ul. Plebanka	150 000
2.	Budowa infrastruktury nad jeziorem Gałęźnym	ul. Słoneczna	200 000
3.	Przebudowa parkingu przy Szkole Podstawowej nr 6	parking przy Szkole Podstawowej nr 6	150 000
RAZEM KOSZTY			500 000

Wśród wyłonionych zadań znalazł się 1 projekt osiedlowy/lokalny (nr 1) i 2 projekty ogólnomiejskie (nr 2 i 3).

Wszystkie zadania zostały ujęte w budżecie miasta Kościerzyna w zakładanych kwotach na podstawie Uchwały Nr XX/172/19 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 18 grudnia 2019r. w sprawie uchwalenia budżetu miasta Kościerzyna na 2020 rok.

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

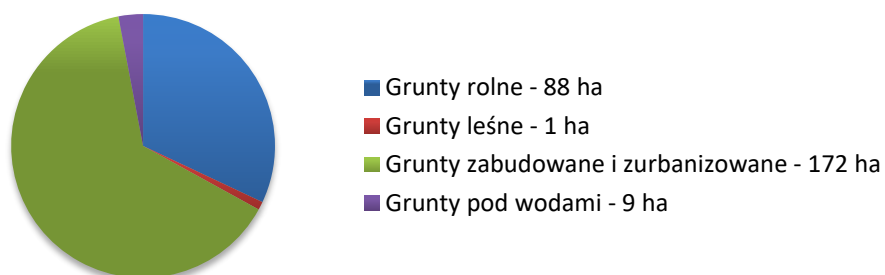
Informacje ogólne

Gmina Miejska Kościerzyna według stanu mienia na dzień 31 grudnia 2019 r. była właścicielem i współwłaścicielem nieruchomości gruntowych położonych we wszystkich obrębach geodezyjnych miasta Kościerzyna. Ogólna powierzchnia nieruchomości gruntowych, stanowiących własność Gminy, położonych na terenie miasta Kościerzyna łącznie wynosiła – **273,0808 ha**. Ponadto Gmina Miejska Kościerzyna jest użytkownikiem wieczystym 7 działek gruntu o łącznej powierzchni 3,1266 ha, stanowiących własność Skarbu Państwa (m.in. budynek dworca PKP, budynek Straży Miejskiej).

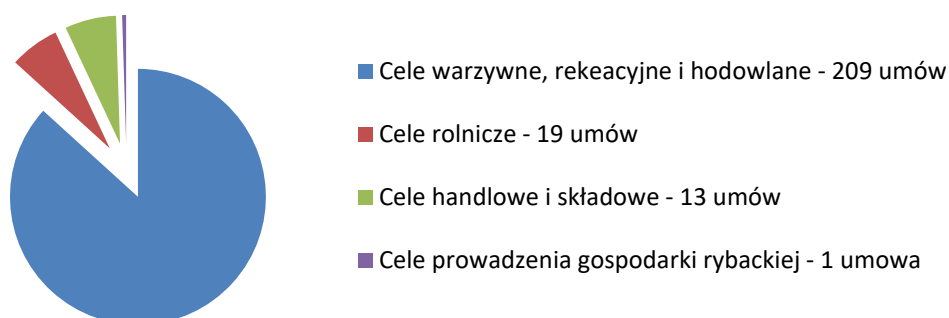
Struktura gruntów wyrażona w ha przedstawia się następująco:

- grunty rolne ogółem – **88,00 ha**
(w tym użytki rolne o łącznej pow. 83,00 ha oraz nieużytki o pow. 5,00 ha)
- grunty leśne ogółem – **1,00 ha**,
- grunty zabudowane i zurbanizowane – **172,00 ha** na terenie miasta Kościerzyna
(w tym tereny komunikacyjne: drogi o pow. 110,00 ha, inne tereny komunikacyjne o pow. 1,00 ha oraz grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych o pow. 1,00 ha),
- grunty pod wodami – **9,00 ha**

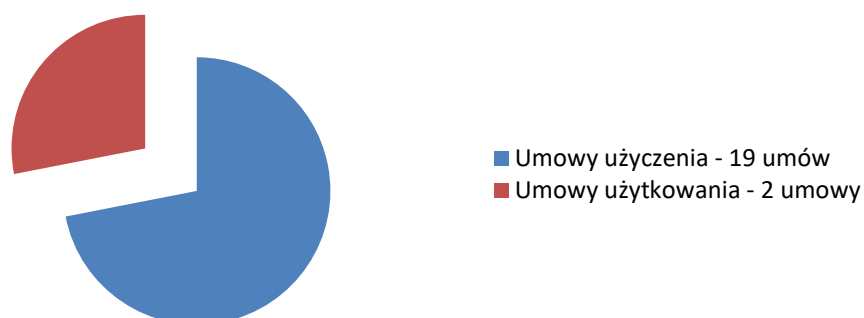
Wykres 4. Struktura gruntów własności Gminy Miejskiej Kościerzyna
(stan na dzień 31.12.2019)

Wykres 5. Zagospodarowanie zasobu gruntów dzierżawionych własności Gminy Miejskiej Kościerzyna. (stan na dzień 31.12.2019)

Wykres 6. Zagospodarowanie zasobu gruntów oddanych w użytkowanie i użyczenie własności Gminy Miejskiej Kościerzyna. (stan na dzień 31.12.2019)

Zagospodarowanie w/w zasobu gruntów przedstawia się następująco:

a) grunty dzierżawione:

- na cele warzywne, rekreacyjne i hodowlane – **5,1891 ha** (209 umów),
- na cele rolnicze – **26,3464 ha** (19 umów),
- na cele handlowe i składowe – **0,3472 ha** (13 umów, w tym Strzelnica),
- na cele prowadzenia gospodarki rybackiej – **8,4474 ha** (1 umowa)

b) grunty oddane w użytkowanie:

- o łącznej pow. **0,5501 ha** (2 umowy: Regionalna Spółdzielnia Ogrodnicza „Kaszuby” z siedzibą w Kościerzynie, Polski Związek Działkowców z siedzibą w Warszawie Okręgowy Zarząd w Gdańsku)

c) grunty oddane w użyczenie:

- o łącznej pow. **1,1663 ha** (19 umów w tym m. in.: KDK, Muzeum Ziemi Kościerskiej, Starostwo)

Tabela 11. Stan mienia komunalnego (gruntów) miasta Kościerzyna w latach 2017 - 2019

obręb	Stan na 31.12.2017r.			Stan na 31.12.2018r.			Stan na 31.12.2019r.		
	Ilość działek [szt.]	Pow. [ha]	Wartość [zł]	Ilość działek [szt.]	Pow. [ha]	Wartość [zł]	Ilość działek [szt.]	Pow. [ha]	Wartość [zł]
1	46	18,6440	7 584 474,36	47	18,8105	7 653 571,86	60	19,5744	7 937 574,86
2	43	6,5416	2 714 764,00	43	6,5416	2 714 764,00	46	6,7071	2 783 446,50
3	68	23,4899	11 093 839,92	96	26,3062	12 425 414,31	97	25,0919	11 837 003,75
4	109	34,3179	25 225 255,38	108	34,1525	25 181 444,63	112	34,4338	25 199 801,71
5	176	27,1129	22 472 636,74	182	26,4007	22 380 014,12	190	26,9438	21 901 984,00
6	373	51,1240	49 826 744,39	373	51,0655	49 993 076,10	387	51,7506	50 206 698,12
7	107	11,6569	8 466 594,75	108	12,0186	8 773 578,00	110	12,0805	8 818 765,00
8	63	18,0362	15 096 299,40	63	18,0362	15 096 299,40	63	18,0362	15 096 299,40
9	213	32,2839	20 282 940,06	213	31,7449	20 062 758,91	222	32,0631	19 071 027,91
10	69	35,0810	13 053 091,00	68	35,0676	13 048 106,20	69	35,0719	13 049 705,80
11	149	8,0828	30 345 859,68	150	7,9810	30 480 068,14	157	8,2009	30 351 257,81
Nakła	1	12,5751	226 318,00	0	0,0000	0,00	0	0,00	0,00
Starogard Gdański	1	0,0314	129 900,00	1	0,0314	129 900,00	0	0	0,00
Użytkowanie wieczyste	2	0,4439	569 700,00	3	0,5383	605 980,00	7	3,1266	1 461 401,37
Razem:	1 420	279,4215	207 088 417,68	1 455	268,6950	208 544 975,67	1520	273,0808	207 714 966,23

Sprzedż nieruchomości z zasobu miasta:

- Sprzedano **16 nieruchomości** gruntowych o łącznej powierzchni **2,3409 ha** oraz **1 lokal mieszkalny** o pow. **61,49 m²** wraz z udziałem 0,1777 w nieruchomości wspólnej o pow. **0,0186 ha**,
- Oddano jedną nieruchomość gruntową, położoną przy ul. Klonowej o powierzchni **0,0204 ha** w użytkowanie wieczyste,
- Dwie zabudowane nieruchomości gruntowe o łącznej powierzchni 0,1072 ha zostały oddane w trwałą zarząd na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościerzynie oraz na rzecz Przedszkola Nr 7 w Kościerzynie,
- Zwrócono dwie wyłączone nieruchomości, położone przy ul. Różanej oraz Małej Kolejowej o łącznej powierzchni 0,0973 ha na podstawie dwóch prawomocnych decyzji administracyjnych,
- Na podstawie decyzji administracyjnych o podziale nieruchomości gruntowych, nastąpiło zbycie 16 działek gruntu o łącznej powierzchni 0,3053 ha, zajętych pod drogi publiczne wojewódzkie,
- Nastąpił ubytek powierzchni mienia Gminy o łącznej powierzchni 0,0028 ha.

Tabela 12. Sprzedż nieruchomości miasta Kościerzyna w roku 2019.

Lp.	Data aktu	Ulica	Nr działki	Powierzchnia działki [ha]
1.	13.02.2019 r.	ul. Igora Mitoraja	1035	0,1933
2.	14.02.2019 r.	ul. gen. St. Maczka	509	0,0884
3.	14.02.2019 r.	ul. gen. St. Maczka	508	0,0824
4.	21.03.2019 r.	ul. 8 Marca	15/16	0,0015
5.	21.03.2019 r.	ul. Browarna/ Fabryczna	179/78	0,3995
6.	04.06.2019 r.	ul. Kalinowa	29/5	0,0166
7.	04.06.2019 r.	ul. J. Kochanowskiego	459/2	0,0138
8.	28.06.2019 r.	ul. Fabryczna	179/77	0,834
9.	12.07.2019 r.	ul. Klonowa	1500	0,0139
10.	29.07.2019 r.	ul. Gimnazjalna 19	49	0,0314
11.	01.10.2019 r.	ul. Fabryczna	86/12	0,0084
12.	04.10.2019 r.	ul. Ks. Hilarego Jastaka	525/2	0,2925
13.	18.10.2019 r.	ul. Jana Gończa	513	0,0867
14.	18.10.2019 r.	ul. Jana Gończa	505	0,0865
15.	18.10.2019 r.	ul. Jana Gończa	507	0,096
16.	18.11.2019 r.	ul. Jana Gończa	504	0,096
17.	28.11.2019 r.	ul. Gdańska nr 3	311/1 - lokal	0,0186
RAZEM:				2,3595

Nabycie nieruchomości;

- Gmina Miejska Kościerzyna odpłatnie nabyła **27 nieruchomości gruntowych** o łącznej powierzchni **0,8961 ha** oraz nabyła **1 lokal użytkowy** o powierzchni **73,34 m²** wraz z udziałem 166/1000 w nieruchomości wspólnej,
- Przejęto z mocy prawa 9 nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 0,692 ha na podstawie ośmiu decyzji podziałowych, zajętych pod drogi publiczne gminne,
- Przejęto nieodpłatnie 4 nieruchomości gruntowe, położone przy ul. Tadeusza Kościuszki o łącznej powierzchni 0,1108 ha z mocy prawa na podstawie Uchwały Nr 466/XLIII/18 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lutego 2018 r. oraz Uchwały Nr XLVIII/21/2018 Rady Powiatu Kościerskiego z dnia 23 maja 2018 r.,
- W grudniu 2019 r. podpisano również umowy nieodpłatnego przeniesienia na rzecz Gminy Miejskiej Kościerzyna prawa użytkowania wieczystego czterech działek gruntu o łącznej powierzchni 2,5883 ha na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi służącymi wykonywaniu zadań własnych gminy w dziedzinie transportu – budowa ścieżki rowerowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, a także w związku z realizacją inwestycji pn. „Budowa węzła integracyjnego w Kościerzynie wraz z rewitalizacją i adaptacją dworca kolejowego oraz utworzeniem komunikacji zbiorczej”,
- Nastąpił przybytek powierzchni mienia Gminy o łącznej powierzchni 0,0016 ha,

- Na podstawie dwóch decyzji administracyjnych Gmina Miejska Kościerzyna nabyła nieruchomości gruntowe położone w rejonie ul. Różanej oraz Małej Kolejowej, w drodze zamiany na inne nieruchomości, o łącznej powierzchni 0,165 ha, a także wywłaszczyła jedną działkę gruntu o powierzchni 0,0288 ha, położonej w rejonie ul. Ks. H. Jastaka i ul. Kartuskiej.

Tabela 13. Zakup nieruchomości przez miasto Kościerzyna w roku 2019.

Lp.	Data aktu	Ulica	Nr działki	Powierzchnia działki/lokalu [ha]
1.	29.03.2019 r.	ul. Osiedle Tysiąclecia	216/8	Lokal o pow. 73,34 m ²
2.	08.04.2019 r.	ul. Zagajnikowa	204/1	0,0619
3.	16.10.2019 r.	ul. Jaśminowa/ Sasankowa	57/14	0,0123
4.	16.10.2019 r.	rejon ul. Sasankowej	53/1	0,0304
5.	16.10.2019 r.	rejon ul. Piechowskiego	50/10	0,0189
6.	16.10.2019 r.	ul. Gałęźna	165/1	0,0088
7.	17.10.2019 r.	ul. Gałęźna	166	0,0193
8.	17.10.2019 r.	rejon ul. Piechowskiego	1420/1	0,0077
9.	17.10.2019 r.	rejon ul. Przemysłowej	186/65	0,0271
10.	05.12.2019 r.	ul. Zielona	55/1	0,1041
11.	05.12.2019 r.	ul. dr. L. Heykego	491/1	0,0732
12.	05.12.2019 r.	ul. Łąkowa	116/7	0,0072
13.	10.12.2019 r.	ul. Gałęźna	104/5	0,0138
14.	10.12.2019 r.	ul. Piaskowa	56/1	0,1105
15.	11.12.2019 r.	ul. Łąkowa	115/1	0,0019
16.	11.12.2019 r.	ul. Łąkowa	116/9	0,0024
17.	13.12.2019 r.	ul. Wiejska/ Błękitna	67/5	0,0158
18.	13.12.2019 r.	ul. dr. L. Heykego	441/1	0,0364
19.	13.12.2019 r.	ul. dr. L. Heykego	442/1	0,035
20.	20.12.2019 r.	ul. Gałęźna	110/1	0,0193
21.	20.12.2019 r.	ul. Gałęźna	110/2	0,019
22.	20.12.2019 r.	ul. dr. L. Heykego	443/1	0,0349
23.	20.12.2019 r.	ul. dr. L. Heykego	444/1	0,0503
24.	11.12.2019 r.	ul. A. Piechowskiego	55/5	0,0153
25.	11.12.2019 r.	ul. A. Piechowskiego	55/7	0,0023
26.	11.12.2019 r.	ul. A. Piechowskiego	51/7	0,0312
27.	11.12.2019 r.	ul. A. Piechowskiego	51/10	0,056
28.	11.12.2019 r.	ul. A. Piechowskiego	51/12	0,0811
RAZEM:				0,8961 ha

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

A. Strategia Rozwoju Miasta Kościerzyna na lata 2014 – 2020

Strategia Rozwoju Miasta Kościerzyna na lata 2014 – 2020 opracowano metodą ekspercko-partnerską z uwzględnieniem konsultacji społecznych. Strategię przyjęto uchwałą Rady Miasta Kościerzyna [nr LXIX/525/14](#) z dnia 27 sierpnia 2014 roku, wyznaczając cele strategiczne, którym przyporządkowane cele szczegółowe oraz odpowiadające im działania.

[Pełna treść Strategii Rozwoju Miasta Kościerzyna na lata 2014 - 2020](#)

Tabela 14. Cele strategiczne i szczegółowe Strategii Rozwoju Miasta Kościerzyna na lata 2014 – 2020.

CELE STRATEGICZNEJ				
1	2	3	4	5
WYSOKA AKTYWNOŚĆ I ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNE MIESZKAŃCÓW	DOBRE ROZWIĘTA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SPOŁECZNA	REGIONALNY OŚRODEK AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ	ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ	CZYSTE ŚRODOWISKO NATURALNE
CELE SZCZEGÓŁOWE				
Aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców	Sprawny system infrastruktury komunikacyjnej	Wysoki potencjał gospodarczy miasta	Zrewitalizowane zdegradowane obszary miejskie	Dobra jakość powietrza atmosferycznego
Animacja życia publicznego	Wysoki potencjał turystyczny, uzdrowiskowy i sportowo-rekreacyjny	Wysoka atrakcyjność inwestycyjna miasta	Wysokie walory estetyczne i funkcjonalne wspólnej przestrzeni publicznej	Rozwinięta infrastruktura ochrony środowiska
Wysoki standard życia mieszkańców	Szeroko dostępna infrastruktura teleinformatyczna	Rozwinięty rynek pracy i wykwalifikowane kadry		Zrównoważone wykorzystanie naturalnych zasobów środowiska
Efektywny system kształcenia				Wysoki poziom świadomości ekologicznej społeczeństwa miasta

Strategia Rozwoju Miasta Kościerzyna na lata 2014 -2020 jest dokumentem długofalowym, a sukcesywna realizacja określonych kierunków działań umożliwi osiągnięcie założonych celów szczegółowych i strategicznych. Zgodnie z założoną wizją Kościerzyna w roku 2020 to miasto:

- przyjazne mieszkańcom, inwestorom, turystom i kuracjuszom,
- z rozwiniętą infrastrukturą techniczną, społeczną i uzdrowiskową,
- bezpieczne i ekologiczne,

- rozwoju gospodarczego,
- respektujące zasady zrównoważonego rozwoju we wszystkich aspektach życia,
- o licznych atutach środowiska naturalnego i rozwiniętej infrastrukturze stwarzającej korzystne warunki zamieszkania, spędzania wolnego czasu i odpoczynku,
- sprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości i inwestowaniu,
- stanowiące miejsce aktywności sportowej i turystycznej.

Misja Miasta określona w Strategii:

Kościerzyna - miasto o atrakcyjnej przestrzeni, czystym środowisku naturalnym, walorach uzdrowiskowych oraz dobrze rozwiniętej infrastrukturze technicznej i społecznej przyjaznej mieszkańcom i turystom. Miasto o nowoczesnej gospodarce przyjaznej przedsiębiorcom i inwestorom. Miasto będące atrakcyjnym miejscem zamieszkania, pracy i wypoczynku z dobrze wykształconymi i silnymi funkcjami ośrodka aktywności o znaczeniu regionalnym.

Miasto co roku podejmuje działania realizujące wyznaczone w Strategii cele i kierunki. Prowadzi coroczny monitoring osiągniętego poziomu wskaźników założonych w Strategii. Realizacja założeń Strategii w 2019r. po raz kolejny wykazała najwyższy wskaźnik wykonania w obszarach: społeczność, infrastruktura oraz ekologia. Najniższy natomiast wskaźnik wykonania odnotowano w obszarze gospodarki i przestrzeni. W części obszarów podjęte czy kontynuowane w 2019r. działania mają charakter wieloletni i ich pełne efekty widoczne będą po zakończeniu realizacji. Dotyczy to szczególnie:

- Projektów realizowanych z dofinansowaniem unijnym tj. „Budowa węzła integracyjnego w Kościerzynie połączona z rewitalizacją i adaptacją dworca kolejowego oraz utworzeniem komunikacji zbiorowej w Powiecie Kościerskim”, „Ochrona przed powodzią oraz poprawa jakości wód zlewni Wierzycy na terenie miasta Kościerzyna” oraz Zintegrowanego Projektu Rewitalizacyjnego,
- Projektów realizowanych przy pomocy środków krajowych w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Zakończono natomiast realizację Projektu „Ziemia kościerska regionem o wysokiej efektywności energetycznej – etap I” w zakresie związanym z wymianą 1946 sztuk oświetlenia publicznego na LED-owe ciągi komunikacyjnych naszego Miasta.

[Raport z monitorowania Strategii Rozwoju Miasta Kościerzyna
na lata 2014 – 2020 za rok 2019](#)

B. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kościerzyna oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kościerzyna.

Ostatnia ocena aktualności: [uchwała nr LXVI/516/18](#) Rady Miasta Kościerzyna z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego „Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Kościerzyna w latach 2014 – 2018”.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Ostatnia ocena aktualności: [uchwała nr LXVI/516/18](#) Rady Miasta Kościerzyna z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego „Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Kościerzyna w latach 2014 – 2018”,

Stopień pokrycia obszaru miasta mpzp, - około 55 %, w roku ubiegłym było 37 %,

C. Gminny program rewitalizacji dla Miasta Kościerzyna na lata 2017 – 2025

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

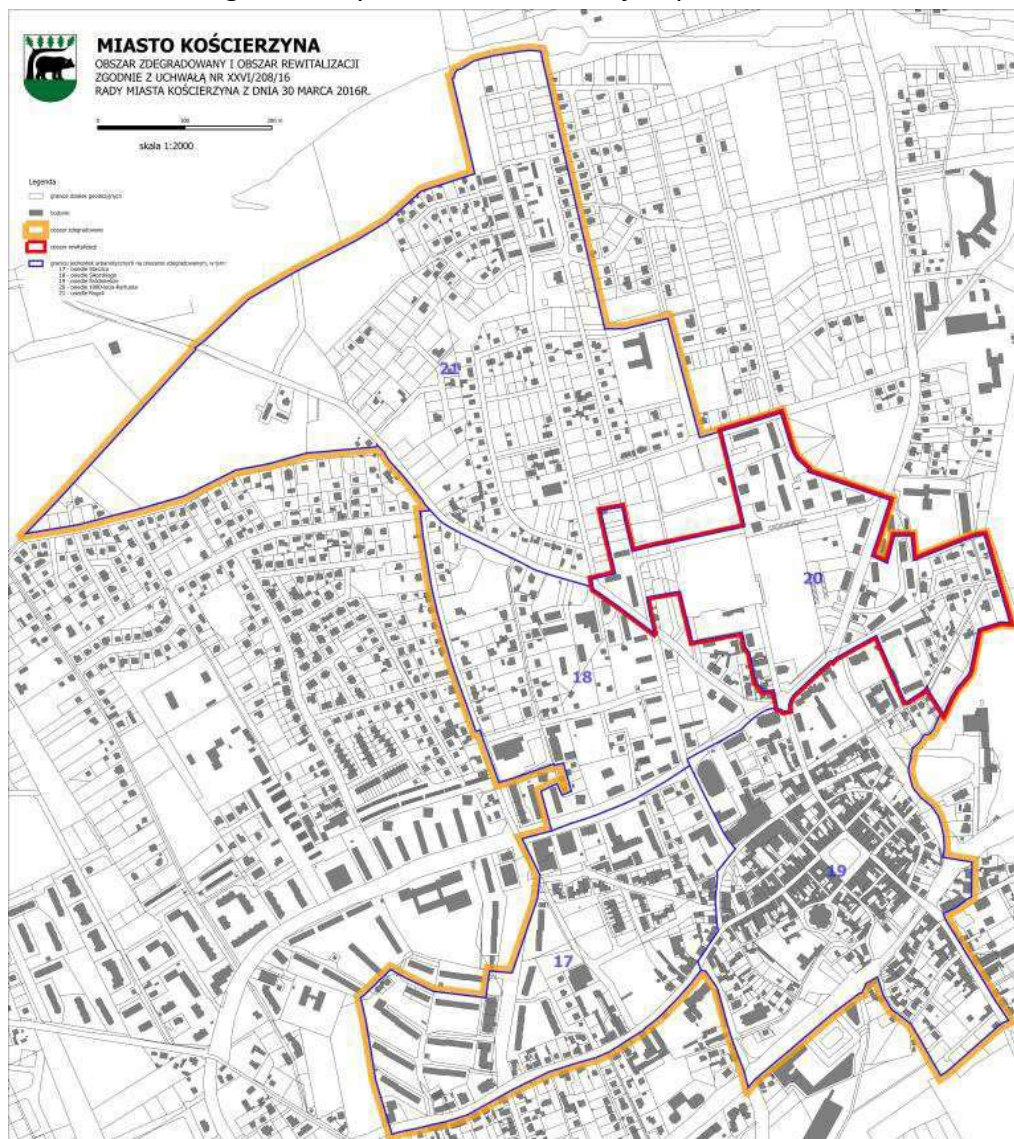
Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów miast jest procesem długofalowym i wielokierunkowym. W Gminie Miejskiej Kościerzyna dokumentem stanowiącym główne narzędzie strategiczne i zarządcze w procesie programowania i prowadzenia rewitalizacji jest „Gminny Program Rewitalizacji dla miasta Kościerzyna na lata 2017-2025” (GPR). Dokument ten został przyjęty przez Radę Miasta Kościerzyna na mocy uchwały [nr XLIV/327/17](#) Rady Miasta Kościerzyna z dnia 22 lutego 2017r. GPR został wpisany do Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa pomorskiego w drodze Uchwały nr 500/232/17 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 5 maja 2017r.

GPR został sporządzony w ramach projektu pt. „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Kościerzyny szansą rozwoju całego miasta – opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kościerzyna” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020 oraz budżetu Państwa. Podstawy prawne dokumentu stanowią Ustawa z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji, wytyczne dotyczące rewitalizacji Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego. Celem GPR jest organizacja i koordynacja wszelkich inicjatyw niezbędnych dla zniwelowania skumulowanych na obszarze rewitalizacji negatywnych zjawisk społecznych i ekonomicznych oraz negatywnych zmian jego struktury przestrzennej. Realizacja założeń GPR oznacza wdrażanie przez miasto zaplanowanej interwencji, a zwłaszcza przedsięwzięć, zidentyfikowanych jako niezbędne dla zniwelowania zdiagnozowanych problemów zarówno w sferze społecznej, gospodarczej, jak i przestrzennej oraz ożywienia obszaru rewitalizacji.

Przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji zostało poprzedzone delimitacją obszarów zdegradowanych oraz dogłębną analizą przyczyn degradacji i charakterystyki zjawisk kryzysowych w postaci „Raportu z delimitacji obszarów zdegradowanych”, co zaowocowało wyznaczeniem w drodze uchwały [nr XXVI/208/16](#) Rady Miasta Kościerzyna z dnia 30 marca 2016r. obszaru rewitalizacji „Osiedle 1000-lecia – Kartuska”. Obszar ten został wpisany Uchwałą nr 1325/101/15 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 22 grudnia 2015 roku na listę obszarów rekomendowanych do objęcia wsparciem w ramach zintegrowanych projektów rewitalizacyjnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Zgodnie z „Raportem z delimitacji obszarów zdegradowanych” wg danych z 2012r. Osiedle 1000-lecia – Kartuska stanowiło obszar o relatywnie największym stopniu degradacji w przestrzeni miasta, cechujący się największą intensywnością występowania zjawisk kryzysowych (94% wśród wszystkich analizowanych zjawisk), w tym wszystkie zjawiska

w podsystemie społecznym prezentowały sytuację gorszą niż w województwie pomorskim lub pozostałych obszarach Kościerzyny. Osiedle 1000-lecia – Kartuska wg danych na koniec 2012r. zajmowało powierzchnię około 17,55ha (1,1% całej powierzchni miasta) i było zamieszkiwane przez 2084 osób (8,9% ogółu mieszkańców miasta).

Rysunek 1. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w przestrzeni Miasta Kościerzyna

Celem nadrzędnym rewitalizacji wyznaczonego obszaru jest wysoki poziom integracji oraz aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców na spójnie zagospodarowanym i dobrze skomunikowanym obszarze wyposażonym w infrastrukturę zapewniającą odpowiedni rozwój społeczno-gospodarczy. Osiągnięciu celu nadrzędnego służy realizacja celów strategicznych, operacyjnych oraz przypisanych im kierunków działań w podziale na poszczególne podsystemy życia społecznego. Uszczegółowienie przyjętej struktury celów rewitalizacji stanowią przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Tabela 15. Strategiczne i operacyjne cele rewitalizacji miasta Kościerzyna na lata 2017-2025

CEL NADRZĘDNY								
Wysoki poziom integracji oraz aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców na spójnie zagospodarowanym i dobrze skomunikowanym obszarze wyposażonym w infrastrukturę zapewniającą odpowiedni rozwój społeczno-gospodarczy								
CELE STRATEGICZNE								
Aktywne i zintegrowane społeczeństwo			Wysoki poziom rozwoju gospodarczego i aktywizacji zawodowej mieszkańców			Dobre warunki życia mieszkańców i wysoka atrakcyjność osiedleńcza obszaru		
CELE OPERACYJNE								
Wzrost integracji oraz aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców	Bogata i dopasowana do potrzeb różnych grup wiekowych oferta spędzania czasu wolnego	Niski poziom wykluczenia społecznego	Przedsiębiorcze i aktywne gospodarczo społeczeństwo	Rozwinięta strefa gospodarczo-usługowa	Rozwinięta i dostosowana do potrzeb infrastruktura techniczna i komunikacyjna	Wysoki standard budynków mieszkalnych, usługowych i użyteczności publicznej	Wysoka jakość przestrzeni publicznej z rozbudowaną infrastrukturą rekreacyjno-wypoczynkową	Rozwinięta infrastruktura społecznej
KIERUNKI DZIAŁAŃ								
Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców	Zwiększenie dostępu do oferty sportowo-rekreacyjnej	Aktywizacja osób i grup społecznych zagrożonych wykluczeniem lub wykluczonych społecznie	Kreowanie aktywnych i przedsiębiorczych postaw społeczności lokalnej na rynku pracy	Wzmocnienie konkurencyjności lokalnego sektora egzogeniczne-go i tworzenie warunków do rozwoju różnych form działalności gospodarczej zwłaszcza w zakresie zawodów zanikających	Rozbudowa i modernizacja podstawowej infrastruktury komunalnej (wodociągowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej)	Remonty i modernizacja budynków mieszkalnych	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej, poprawa estetyki i odnowa terenów zielonych z budową małej architektury	Renowacja, rozbudowa i adaptacja budynków służących celom społecznym
Tworzenie warunków do integracji międzypokoleniowej i społecznej mieszkańców	Rozwój i poprawa dostępu do oferty kulturalnej, artystycznej i edukacyjnej spędzania czasu wolnego	Poprawa dostępu do usług aktywnej integracji i usług społecznych	Podnoszenie kwalifikacji oraz kompetencji osobistych i zawodowych zwłaszcza osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym	Tworzenie sprzyjających warunków zakładania, prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania w obszarze	Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury komunikacyjnej) wraz z modernizacją oświetlenia publicznego	Ograniczenie niskiej emisji	Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej	Renowacja i rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej
Wsparcie powstawania i działania organizacji pozarządowych oraz wspieranie inicjatyw lokalnych liderów		Przygotowanie kadr i instytucji do skutecznego przeciwdziałania wykluczeniom społecznym			Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, w tym rozbudowa monitoringu wizyjnego, obejmującego szczególnie tereny ważne społecznie i niebezpieczne			
		Wspieranie działań instytucji i służb publicznych w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców						

Do osiągnięcia zakładanych celów niezbędna jest realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji, a znaczna ich część została uwzględniona w tzw. Zintegrowanym Projekcie Rewitalizacyjnym (ZPR), obejmującym dwa pojedyncze projekty finansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020:

- *nieinfrastrukturalny* w ramach Podziałania 6.1.2. Aktywizacja społeczno-zawodowa - dofinansowanie ze środków EFS w ramach RPO WP na lata 2014-2020;
- *infrastrukturalny* w ramach Poddziałania 8.1.2. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w miastach poza Obszarem Metropolitalnym Trójmiasta - dofinansowanie ze środków EFRR w ramach RPO WP na lata 2014-2020

Umowy o dofinansowanie obu projektów podpisano w dniu 23.12.2017r.

Realizacja Gminnego programu rewitalizacji dla Miasta Kościerzyna w 2019 roku

Projekt nieinfrastrukturalny: *Poprawa dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej poprzez powołanie Kościerskiego Centrum Integracji Społecznej oraz wykorzystanie środowiskowych form aktywizacji społecznej w profilaktyce wykluczenia dzieci i młodzieży*

Projekt zakładał powołanie na obszarze rewitalizacji Osiedle 1000-lecia - Kartuska Centrum Integracji Społecznej (CIS) realizującego kompleksowy program aktywizacji społeczno-zawodowej z wykorzystaniem usług aktywnej integracji. Głównym celem projektu jest przywrócenie i wzmocnienie kompetencji społeczno-zawodowych, zaradności i aktywności 45 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z obszaru rewitalizacji. Profil podstawowy działalności CIS to warsztat ogrodniczo-porządkowy, profil towarzyszący CIS zaś to warsztat opiekuńczy osób starszych i niepełnosprawnych oraz opiekunek dzieci i pomocy domowej. W ramach projektu wsparciem towarzyszącym w postaci tzw. środowiskowych form aktywizacji społecznej objętych zostanie 24 dzieci i młodzieży wychowujących się w obszarze rewitalizacji w otoczeniu grupy docelowej. Realizacja projektu obejmuje lata 2020 – 2021.

Planowany montaż finansowy projektu:

- Całkowita wartość zadania: 575.070,00 zł
- Dofinansowanie: 488.809,50 zł (85%)
- Wkład własny: 86.260,50 zł (15%)

Zgodnie z założeniami projektowymi, w dniu 25.09.2019r. Rada Miasta Kościerzyna podjęła Uchwałę [Nr XV/130/19](#) w sprawie utworzenia gminnej jednostki budżetowej pod nazwą Centrum Integracji Społecznej w Kościerzynie, nadania jej statutu i określenia jej mienia. Nowo utworzonemu Centrum Integracji Społecznej Wojewoda Pomorski Decyzją Nr 5/2019 z dnia 25.11.2019r. nadał status CIS. Jeszcze w 2019r. wyłoniono w konkursie otwartym kierownika jednostki, która swoją działalność rozpoczyna w 2020r.

Projekt infrastrukturalny: Rewitalizacja Osiedla 1000-lecia – Kartuska - szansą rozwoju całej Kościerzyny

Projekt zakłada aktywizację społeczno-zawodową i integrację mieszkańców spójnie zagospodarowanego i dobrze skomunikowanego obszaru rewitalizacji, wyposażonego w infrastrukturę zapewniającą odpowiedni rozwój społeczno-gospodarczy. Osiągnięcie celu umożliwi realizacja działań dotyczących różnych podsystemów życia społecznego. Realizacja projektu obejmuje lata 2018-2020.

Szczegółowy zakres projektu:

Zadanie 1:

- przebudowa budynku przy ul. Osiedle 1000-lecia 1 oraz jego adaptacja i rozbudowa piętra budynku
- wyremontowanie obiektu byłej kotłowni przy ul. Kartuskiej
- wyposażenie obiektów do pełnienia funkcji społecznych
- pełne zagospodarowanie bezpośredniego otoczenia obiektów: chodniki dostosowane dla osób niepełnosprawnych, zielen, oświetlenie terenu, monitoring wizyjny, mała architektura (ławki i kosze na śmieci)

Zadanie 2:

- remonty części wspólnych 26 wielorodzinnych budynków (17 Wspólnotowych, 6 Spółdzielczych, 3 komunalnych): czyszczenie i malowanie elewacji, remonty balkonów, ocieplenie elewacji i kondygnacji podziemnej, odprowadzenie wód opadowych, remonty dachów i kominów, rynien, schodów, zagospodarowanie otoczenia budynków

Zadanie 3:

- modernizacja sieci wodociągowych i sanitarnych
- modernizacja i automatyzacja węzłów grupowych, modernizacja i budowa sieci ciepłowniczej
- przebudowa i rozbudowa podstawowej infrastruktury drogowej wewnątrzsiedlowej
- wykonanie miejsc postojowych i parkingów
- modernizacja istniejących ciągów pieszych
- budowa nowego ciągu pieszego łączącego ul. Lipową i Os. 1000-lecia
- wykonanie schodów przy ul. Wybickiego
- urządzenie ciągów pieszych w miejscach wydeptanych ścieżek
- modernizacja i rozbudowa oświetlenia publicznego
- budowa monitoringu wizyjnego
- wykonanie chodników bezpośrednio przylegających do budynków mieszkalnych wielorodzinnych

Zadanie 4:

- wymiana wiat śmietnikowych oraz pojemników do segregacji odpadów
- odnowa istniejących terenów zieleni wraz z budową małej architektury
- modernizacja istniejących placów zabaw
- budowa placów zabaw dla dzieci młodszych

- budowa miejsca spotkań dzieci starszych i młodzieży
- zagospodarowanie ogrodzenia Zakładów Mięśnych na urządzenie ścianki do graffiti
- zagospodarowanie terenu pagórków przy ul. Os. 1000-lecia
- budowa nowej, publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji rekreacyjnych
- zagospodarowanie zabytkowego zespołu parkowego przy Powiatowym Zespole Szkół nr 2

Planowany montaż finansowy projektu:

- Całkowita wartość zadania: 14.746.103,86 zł
- Dofinansowanie: 9.436.767,50 zł (65%)
- Wkład własny: 5.309.336,36 zł (35%) w tym:
  - wkład Miasta: 4.635.771,19 zł
  - wkład pozostałych partnerów: 673.565,17 zł

W 2019 roku wykonano remonty budynków:

- Wybickiego 12 (budynek komunalny):
  - koszt całkowity z nadzorem: 268.430,34
  - zakres prac: wymiana pokrycia dachu z jego ociepleniem, wymiana obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych w budynku, docieplenie ścian, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie izolacji przeciwwilgociowych, roboty nawierzchniowe w zakresie budowy chodników i schodów terenowych.
- Wybickiego 14 (budynek komunalny):
  - koszt całkowity z nadzorem: 268.430,34
  - zakres prac: wymiana pokrycia dachu z jego ociepleniem, wymiana obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych w budynku, docieplenie ścian, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie izolacji przeciwwilgociowych, roboty nawierzchniowe w zakresie budowy chodników i schodów terenowych.
- Wspólnoty Mieszkaniowej przy ulicy Strzeleckiej 26:
  - koszt całkowity z nadzorem: 125.669,29 zł
  - zakres prac: ocieplenie ściany podłużnej wraz z wykonaniem izolacji przeciwwilgociowej ścian zewnętrznych podłużnych i szczytowych kondygnacji podziemnej oraz z remontem schodów wejściowych.

- Wspólnoty Mieszkaniowej przy ulicy Kartuskiej 14:
  - koszt całkowity z nadzorem: 121.603,11 zł
  - zakres prac: oczyszczenie elewacji z jej pomalowaniem i remontem balkonów.
- Wspólnoty Mieszkaniowej przy ulicy Lipowej 3:
  - koszt całkowity z nadzorem: 47.108,76 zł
  - zakres prac: prace malarskie klatki schodowej, remont posadzek z wymianą elementów schodów drewnianych, wymiany stolarki drzwiowej i instalacji oświetleniowej.
- Wspólnoty Mieszkaniowej przy ulicy Kartuskiej 16:
  - koszt całkowity z nadzorem: 182.756,02 zł
  - zakres prac: wymiana pokrycia dachu z jego ociepleniem, wymiana obróbek blacharskich i rynien oraz remont kominów.
- Budynek po byłej Kotłowni przy ulicy Kartuskiej (remont budynku zakończono w 2020 roku):
  - przeznaczenie budynku: siedziba Centrum Integracji Społecznej (część warsztatowa)
  - koszt robót budowlanych ogółem: 1.601.003,85 zł
  - zakres prac: remont i wyposażenie budynku.
- Budynek przy ulicy 1000-lecia (remont budynku zakończono w 2020 roku):
  - przeznaczenie budynku: siedziba Centrum Integracji Społecznej
  - koszt robót budowlanych: 2.613.443,52 zł
  - zakres prac: remont i wyposażenie budynku.

Komitet Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji Miasta Kościerzyna został powołany zarządzeniem Burmistrza Miasta nr 0050.95.2017 z dnia 14.07.2017r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji oraz Uchwały Nr XLVI/361/17 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 26 kwietnia 2017r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Miasta Kościerzyna.

Komitet Rewitalizacji Miasta Kościerzyna stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami Gminy Miejskiej Kościerzyna oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą Burmistrza Miasta Kościerzyna w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny procesu rewitalizacji oraz wdrażania „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kościerzyna na lata 2017-2025”. W jego skład wchodzi osoby reprezentujące interesariuszy rewitalizacji, w tym:

- przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji tj. Osiedla 1000-lecia – Kartuska,
- przedstawiciele mieszkańców Gminy Miejskiej Kościerzyna poza obszarem rewitalizacji,

- przedstawiciele właścicieli, użytkowników wieczystych, podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji tj. Osiedla 1000-lecia – Kartuska,
- przedstawiciele podmiotów prowadzących na obszarze Gminy Miejskiej Kościerzyna działalność gospodarczą,
- przedstawiciele podmiotów prowadzących na obszarze Gminy Miejskiej Kościerzyna działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych,
- przedstawiciele organów władzy publicznej i instytucji publicznych,
- przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, tj. Gminy Miejskiej Kościerzyna, jej jednostek organizacyjnych i spółek komunalnych Gminy Miejskiej Kościerzyna.

Komitet Rewitalizacji ma wspomagać samorząd, a podczas posiedzeń sygnalizować zmiany oraz prezentować swoje pomysły, które następnie zostaną przekazane Burmistrzowi Miasta. W 2019r. odbyły się dwa spotkania Komitetu Rewitalizacji, w dniach 01.02.2019r. oraz 27.09.2019r. Podczas obu spotkań tematem wiodącym był postęp projektu pn. „Rewitalizacja Osiedla 1000-lecia – Kartuska szansą rozwoju całej Kościerzyny”, realizowany w 2019r. zgodnie z przyjętymi z Wykonawcami harmonogramami. Jednocześnie podjęto temat przygotowań do rozpoczęcia realizacji tzw. „miękkiego” zakresu Zintegrowanego Projektu Rewitalizacyjnego, w szczególności przedyskutowano kwestię rekrutacji grupy beneficjentów docelowych na terenie objętym rewitalizacją do nowo utworzonego Centrum Integracji Społecznej w Kościerzynie.

D. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kościerzyna na lata 2015 – 2019

Mieszkaniowy zasób Gminy Miejskiej Kościerzyna tworzą lokale mieszkalne położone w budynkach stanowiących w całości własność miasta oraz lokale będące własnością miasta w budynkach wspólnot mieszkaniowych.

Na koniec 2019 r. na zasoby mieszkaniowe Gminy Miejskiej Kościerzyna składało się **521 lokali mieszkalnych** o łącznej powierzchni użytkowej **21.416,70 m²**, w tym:

- 318 w budynkach komunalnych
- 203 w budynkach wspólnotowych

W skład mieszkaniowego zasobu miasta wchodziły również 3 pomieszczenia tymczasowe o łącznej powierzchni 48,13 m². Pomieszczenia te są zasiedlane przez osoby, wobec których sąd orzekł eksmisję bez uprawnienia do najmu socjalnego lokalu.

Komisja Mieszkaniowa powołana zarządzeniem Burmistrza Miasta Kościerzyna jest organem doradczym i opiniodawczym w sprawach lokalowych. W skład przedmiotowej komisji wchodzi 6 osób wybranych z przedstawicieli: Rady Miasta (1 osoba), Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (1 osoba), pracowników Urzędu Miasta (3 osoby) i Kościerskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. będącego zarządcą lokali komunalnych (1 osoba).

Lokale mieszkalne należące do mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kościerzyna przyznawane są mieszkańcom naszego miasta przez Burmistrza Miasta na wniosek Komisji Mieszkaniowej. W każdy pierwszy wtorek miesiąca w godzinach od 9:00 – 11:00 Komisja Mieszkaniowa przyjmuje interesantów w sprawach i problemach mieszkaniowych.

Zgodnie z [zarządzeniem nr 0050.178.2014](#) Burmistrza Miasta Kościerzyna z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Komisji Mieszkaniowej, do zadań Komisji należą m. in.:

- weryfikowanie wniosków i kwalifikowanie osób i rodzin do umieszczania na liście oczekujących na przydział lokalu mieszkalnego,
- coroczna weryfikacja wniosków osób ujętych na liście oczekujących,
- przeprowadzanie wizji lokalnych.

Wizje lokalne przeprowadzane są:

- u osób i rodzin spełniających kryteria dochodowe i powierzchniowe, ubiegających się o najem lokalu mieszkalnego pochodzącego z gminnych zasobów mieszkaniowych,
- u osób i rodzin ujętych na liście oczekujących, w przypadku każdorazowej zmiany miejsca zamieszkania,
- indywidualnie na wniosek Burmistrza Miasta,
- w szczególnych przypadkach uzasadniających przeprowadzenie takiej wizji.

Tabela 16. Przydziały lokalowe w roku 2019.

Lp.	Przydziały	Rok 2019
1.	przydział lokalu (zamiana na inny)	21
2.	przydział lokalu komunalnego	14
3.	przydział lokalu socjalnego do 21 kwietnia 2019 r.	4
4.	przydział lokalu mieszkalnego przeznaczonego do najmu socjalnego po 21 kwietnia 2019 r.	3
5.	przydział lokalu socjalnego lub zastępczego – eksmisje	3
6.	wskazanie noclegowni	0
7.	wskazanie pom. tymczasowego	2

Na listach ubiegających się o wstąpienie w najem lokalu mieszkalnego znajduje się 116 osób lub rodzin, które po weryfikacji wniosków w 2019 r. spełniły kryteria zawarte w [uchwale nr LXXIV/555/14](#) Rady Miasta Kościerzyna z dnia 29 października 2014 r w sprawie przyjęcia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kościerzyna. Wśród tych wniosków jest 37 o najem socjalny lokalu oraz 79 o najem lokalu mieszkalnego z czynszem regulowanym.

Ponadto na najem socjalny lokalu należącego do mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kościerzyna oczekuje 16 osób lub rodzin, którym zgodnie z obowiązującymi przepisami przysługuje taki lokal na mocy wyroku sądowego.

W przypadku wyroków eksmisyjnych, w których sąd odstąpił od orzekania o przyznaniu prawa do najmu socjalnego lokalu, Gmina winna wskazać pomieszczenie tymczasowe. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2019r. do realizacji pozostawało 6 wyroków bez uprawnienia do najmu socjalnego lokalu.

W celu zaspokajania potrzeb mieszkaniowych osób oczekujących na najem lokalu mieszkalnego jest budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. dr. Leona Heykego w Kościerzynie. Przedsięwzięcie realizowane jest przez Kościerskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. z finansowym udziałem Gminy Miejskiej Kościerzyna.

Przewidywane koszty przedsięwzięcia wyniosą 6.755.350,81 zł. Partycypacja w kosztach inwestycji przedstawia się następująco:

- Gmina Miejska Kościerzyna do kwoty 6.079.815,73 zł,
- KTBS Sp. z o.o. do kwoty 675.535,08 zł.

Zgodnie z umową zawartą pomiędzy BGK a Gminą Miejską Kościerzyna budynek ten po zakończeniu przedsięwzięcia zostanie dofinansowany w ramach finansowego wsparcia z funduszu dopłat.

Wsparcie finansowe BGK w ramach Funduszu Dopłat wyniesie:

- nie więcej niż 45% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia,
- nie więcej niż 50% udziału gminy w kosztach kwalifikowanych.

Przewiduje się, że finansowe wsparcie nie przekroczy kwoty 3.039.907,86 zł. Zgodnie z umową kwota ta zostanie przelana na konto Gminy Miejskiej Kościerzyna po zakończeniu realizacji ww. przedsięwzięcia. Oddanie budynku do użytku zaplanowano na koniec września 2020 r. W wyniku tej inwestycji powstaną 32 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 1.583,24 m². 24 lokale 2- pokojowe i 8 lokali 3- pokojowych o zróżnicowanym układzie funkcjonalnym i powierzchni użytkowej. Mieszkania te zostaną w pełni wykończone i przygotowane do zasiedlenia. Położone będą w nich glazura i podłogi, ściany zostaną pomalowane, założony sprzęt sanitarny i elektryczny, a każde z mieszkań wyposażone zostanie w energooszczędną kuchenkę elektryczną z płytą ceramiczną. Do każdego mieszkania będzie przynależała zlokalizowana w piwnicy komórka lokatorska. Mieszkania na parterze będą dostępne dla osób niepełnosprawnych korzystających z wózka inwalidzkiego. W czterech parterowych lokalach zostaną wprowadzone udogodnienia w postaci poszerzonych drzwi wejściowych oraz wykonania brodzików z obniżonej posadzki w łazienkach.

Obecnie wszystkie prace wykonywane są zgodnie z harmonogramem i jesienią 2020 r. planowane jest zasiedlenie budynku.

Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy z uwagi na czynnik ludzki wiąże się z wieloma trudnościami. Szczególnie problematyczną kwestią są zaległości czynszowe.

Tabela 17. Zadłużenie osób aktualnie zamieszkujących na zasobie mieszkaniowym Gminy Miejskiej Kościerzyna (*stan na dzień 31 grudnia 2019*)

Lp.	Ilość osób	Przedział czasowy	Kwota zadłużenia [zł]
1.	142	do 3 miesięcy	55 354,69
2.	12	od 3 do 6 miesięcy	36 713,66
3.	30	od 6 do 12 miesięcy	75 016,14
4.	37	powyżej 12 miesięcy	529 338,98
Razem			696 423,47

Zarządcą zasobu mieszkaniowego Gminy Miejskiej Kościerzyna jest Kościerskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. w Kościerzynie (KTBS).

Tabela 18. Remonty w budynkach komunalnych zlecone przez KTBS w roku 2019.

Lp.	Zakres wykonanych robót	Adres	Koszty gminne [zł]
1.	Przestawienie pieców	Budynki administrowane	21.324,42
2.	Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej	Budynki administrowane	37.832,40
3.	Remonty pustostanów	Budynki administrowane	209.751,08
4.	Wykonanie dokumentacji projektowej c.o. oraz audytów energetycznych	ul. Józefa Wybickiego 12-14	9.348,00
5.	Wymiana domofonów na cyfrowe	ul. Witolda Małcużyńskiego 8	9.566,53
6.	Wymiana lamp LED na klatkach schodowych	ul. Witolda Małcużyńskiego 8	4.560,30
7.	Wymiana instalacji administracyjnej na klatkach schodowych	ul. Józefa Wybickiego 8 oraz 3 Maja 8	13.909,78
8.	Wymiana instalacji elektrycznej w mieszkaniach w tym pomiary	Budynki administrowane	58.191,19
9.	Roboty ogólnobudowlane wg podań	Budynki administrowane	57.066,00

Kościerzyna przystąpiła do projektu, który współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego RPO WP 2014-2020. Projekt ten obejmuje pięć zadań na osiedlu 1000-lecia – Kartuska zamieszkiwanego przez 2084 mieszkańców. Jednym z tych pięciu zadań jest wykonanie remontu części wspólnych 26 wielorodzinnych budynków: 17 wspólnotowych, 6 spółdzielczych oraz 3 budynków gminnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu miasta. Indywidualizowany zakres obejmuje prace: czyszczenie i malowanie elewacji, remont balkonów, ocieplenie elewacji i kondygnacji podziemnej, izolację przeciwwilgociową, odprowadzenie wód opadowych, remonty dachów i kominów, rynien, schodów, drzwi wejściowych, klatek schodowych, zagospodarowanie otoczenia budynków. Środki z tego funduszu przeznaczone są na współfinansowanie ww. zadań.

W 2019 roku przeprowadzono wiele działań rewitalizacyjnych w budynkach należących do Gminnego zasobu. Zakres i koszt prac przedstawiono w poniżej:

- ul. Wybickiego 12, przeznaczony jako mieszkalny, dokonano wymiany pokrycia dachu z jego dociepleniem, wymiany obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych w budynku, docieplenie ścian, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wykonano izolację przeciwwilgociową, roboty nawierzchniowe w zakresie budowy chodników i schodów terenowych. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł: 286.430,34 zł.
- ul. Wybickiego 14 przeznaczony jako mieszkalny, dokonano wymiany pokrycia dachu z jego dociepleniem, wymiany obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych w budynku, docieplenie ścian, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wykonano izolację przeciwwilgociową, roboty nawierzchniowe w zakresie budowy chodników i schodów terenowych. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł: 286.430,34 zł.

- budynek po byłej kotłowni położony przy ul. Kartuskiej przeznaczony na część warsztatową Centrum Integracji Społecznej. Przeprowadzono kompleksową modernizację budynku i terenu do niego przyległego. Sale wyposażono w niezbędny sprzęt i dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych. Całkowity koszt prac w tej części wyniósł 1.601.003,85 zł.
- budynek przy ul. Osiedle Tysiąclecia 1 przeznaczony na główną siedzibę Centrum Integracji Społecznej. Przeprowadzono kompleksową modernizację i przebudowę pierwszego piętra, które wyposażono w niezbędny sprzęt komputerowy i audiowizualny. Budynek dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych dokonując montażu windy. Cały obiekt uzyskał nową prezencję poprzez docieplenie i wykonanie nowej elewacji. Zagospodarowano teren przyległy do budynku. Całkowity koszt robót wyniósł 2.613.443,52 zł.

Projekt rewitalizacji jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WP 2014-2020 w wysokości 65% kosztów kwalifikowanych.

Ponadto w dniu 27 listopada 2019 r. Rada Miasta Kościerzyna podjęła [Uchwałę nr XVIII/162/19](#) w sprawie przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kościerzyna na lata 2020-2024”. Jego głównymi założeniami są działania zmierzające do utrzymania mieszkaniowego zasobu komunalnego poprzez: sprzedaż pozostałych w budynkach wspólnotowych pojedynczych lokali, likwidację zasobu mieszkaniowego w najgorszym stanie technicznym, który generuje koszty niewspółmierne do standardu lokali oraz budowanie nowych budynków.

E. Gminny Program opieki nad zabytkami Miasta Kościerzyna na lata 2019 – 2022

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Kościerzyna, zwany dalej Programem lub GPOnZ, jest dokumentem o charakterze uzupełniającym w stosunku do innych aktów planowania w gminie w tym: Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Kościerzyna, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Kościerzyna. Program nie stanowi aktu prawa miejscowego, lecz jest dokumentem polityki administracyjnej w zakresie podejmowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania i koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego.

Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym wskazuje ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami jako jedno z zadań własnych gminy, natomiast ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na organy samorządowe obowiązek zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych dla ochrony dóbr kultury oraz nakłada na gminę obowiązek sporządzenia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.

Gmina Miejska Kościerzyna posiada Program Opieki nad Zabytkami od 2007 roku Miasta. Program co cztery lata podlega aktualizacji i jest podstawowym dokumentem wyznaczającym cele i kierunki działania w zakresie opieki nad zabytkami zlokalizowanymi w mieście Kościerzyna. Dokument ten jest również istotny przy ubieganiu się o środki ze źródeł zewnętrznych, w tym między innymi z Unii Europejskiej czy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Obecna IV edycja Programu obowiązująca na lata 2019-2022 uzgodniona została z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku i przyjęta [uchwałą Nr XVIII/160/19](#) Rady Miasta Kościerzyna z dnia 27 listopada 2019r.

Głównym celem *Programu* jest ochrona dziedzictwa kulturowego miasta oraz podwyższenie świadomości społecznej mieszkańców i właścicieli zabytkowych obiektów dla zachowania dziedzictwa materialnego i niematerialnego oraz kultywowania tradycji regionalnych.

Zabytki są nie tylko materialnym śladem przeszłości, lecz także cennym elementem kultury, pozytywnie kształtującym naszą świadomość i otoczenie. Bogactwo i różnorodność dziedzictwa kultury w istotny sposób przyczynia się do rozwoju społeczno-gospodarczego miasta, a tym samym do poprawy jakości życia mieszkańców. Na krajobraz kulturowy składają się zarówno elementy przyrodnicze, jak i wytwory i osiągnięcia cywilizacyjne człowieka. Są to pojedyncze obiekty i zespoły budowli, dzieła sztuki, elementy zagospodarowania przestrzeni, krajobraz miejski, obszary kształtujące świadomość i tożsamość regionalną mieszkańców. Wspólna dbałość o zachowanie wartości kulturowych wzmacnia poczucie tożsamości, wspiera identyfikację jednostki z tzw. małą ojczyzną, zacieśnia procesy integracyjne w społeczności lokalnej, minimalizując niektóre negatywne skutki globalizacji.

Formy ochrony zabytków stosowane na terenie miasta Kościerzyna:

1. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków Województwa Pomorskiego
  - zabytki nieruchome: 9 szt.
  - zabytki ruchome: 7 szt.
(6 szt stanowiących wyposażenie kościoła Świętej Trójcy w Kościerzynie oraz 1 wagon towarowy C-II z 1928r. eksponowany w Parowozowni).
  - zabytki archeologiczne: 24 poz.
2. Ustanowienie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego - zapisy MPZP dla poszczególnych obszarów są stosowane i uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków zgodnie z obowiązującym prawem.
3. Obiekty zabytkowe wpisane do ewidencji zabytków (gminnej i wojewódzkiej) - 268 pozycji.

Tabela 19. Wykaz zabytków z terenu miasta Kościerzyna wpisanych do rejestru zabytków Województwa Pomorskiego

L.p.	Adres, ulica, nr posesji	Foto	Obiekt	Datowanie	Nr rejestru zabytków	Data wpisu do rejestru
1	Miodowa 16		Dom mieszkalny	poł. XIXw.	605	30.05.1972
2	Kościerzyna – śródmieście		Układ urbanistyczny miasta Kościerzyny	XII-XIII w.	925	25.09.1978
3	Przemysłowa 1 (dawniej 1,4)		Zespół dawnego młyna parowego (obecnie magazynu mebli) i dawnego domu właściciela młyna	XX w.	1615	15.12.1996
4	Rynek 9		Budynek Ratusza Miejskiego obecnie Muzeum Ziemi Kościerskiej i restauracja	XIX w. 1843 r.	1654	20.02.1998
5	Długa 7		Dom mieszkalny	poł. XIX w.	1696	23.07.1999

6	Kościelna 5		<p>1.Parafialny kościół farny rzymskokatolicki p.w. Świętej Trójcy 2.teren nieistniejącego cmentarza kościelnego, obecnie teren przykościelny wokół kościoła wraz z otaczającym go murem kamiennym, 3.działka na której usytuowane są wymienione zabytki</p>	XX w. 1914-17	A-1813	08.08.2007
7	Świętojańska 10		<p>Zespół kościoła ewangelickiego w skład którego wchodzi: 1. kościół ewangelicki, obecnie rzym.-kat. pod wezwaniem Zmartwychwstania Pańskiego, 2.plebania kościoła, 3.teren przykościelny na którym usytuowane są zabytki</p>	XIX w. 1892-4, 1887	A-1801	06.10.2008
8	Towarowa 7		<p>Zespół parowozowni złożony z budynku parowozowni, budynku biurowo-hotelowego kanału oczyszczkowego w pd. części parceli oraz działki o nr ewid.167/14.</p>	1929	A-1868	17.12.2010
9	Dworcowa 33		<p>Zespół dworca kolejowego: 1. budynek dworca z wiatą peronową wzdłuż elewacji wschodniej budynku 2. magazyn towarowy 3. szalet dworcowy 4. działka o nr ewid.167/28, obręb 09</p>	XIX /XX w.	A-1894	02.09.2013

Źródło: Rejestr Zabytków Województwa Pomorskiego.

Gminna Ewidencja Zabytków obejmowała 288 pozycji zabytkowych obiektów, z tego w latach 2007-2018 skreślono łącznie 20 obiektów w tym obiekty wykreślone z Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków oraz obiekty już nie istniejące (rozebrane). Na koniec 2019 roku w Gminnej Ewidencji Zabytków miasta Kościerzyna wpisanych do ewidencji było 268 pozycji.

Tabela 20. Priorytety i kierunki działań w zakresie opieki nad zabytkami określone w Programie opieki nad zabytkami miasta Kościerzyna na lata 2019-2022

	Priorytet		Kierunek
I.	Ochrona, opieka i zarządzanie dziedzictwem kulturowym	1.1	Ochrona ustawowa
		1.2	Prace konserwatorskie i restauratorskie
II.	Kształtowanie krajobrazu kulturowego	2.1	Ochrona krajobrazu kulturowego miasta
III.	Promocja, edukacja historyczna i dokumentacja dziedzictwa kulturowego miasta	3.1	Promocja
		3.2	Edukacja
		3.3	Dokumentacja

Realizacja zadań zawartych w GPOnZ Miasta Kościerzyna na lata 2019-2022 podlega monitorowaniu i opracowaniu sprawozdania z częstotliwością co dwa lata, tj po zakończeniu 2020 roku oraz 2022 roku. W 2019 roku w zakresie realizacji programu poczyniono następujące działania:

- Gminna Ewidencja Zabytków na bieżąco prowadzona jest aktualizacja danych dotyczących danego obiektu w oparciu o informacje wpływające do Urzędu Miasta (wydawanych decyzji administracyjnych dotyczących przedmiotowych obiektów znajdujących się w GEZ) oraz obserwacji tych obiektów w terenie. Zgodnie z obowiązującym prawem każda wydawana decyzja administracyjna dotycząca prac konserwatorskich, budowlanych dla obiektów wpisanych do rejestru i obiektów wpisanych do GEZ jest poprzedzona wydaniem stosownej decyzji, opinii konserwatorskiej. Realizacja tego działania odbywa się na bieżąco.
- Współpraca z Wojewódzkim i Powiatowym Konserwatorem Zabytków w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego prowadzona jest na bieżąco w szczególności przy wydawaniu i opiniowaniu prowadzonych spraw dotyczących zabytków z terenu miasta Kościerzyna.
- W 2019 roku ze wsparcia w formie dotacji skorzystał jeden właściciel zabytku wpisanego do rejestru zabytków. Dotację w wysokości 30 tyś. zł otrzymała Parafia rzymskokatolicka pw. Świętej Trójcy w Kościerzynie zgodnie z Uchwałą Nr IX/79/19 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 24 kwietnia 2019 roku na przeprowadzenie prac konserwatorsko - restauratorskich i budowlanych budynku kościoła wpisanego do rejestru zabytków województwa pomorskiego (remont dachu kościoła - II etap). Dotacja została rozliczona 20.12.2019r.
- Modernizacja Kościerskiego Dworca Kolejowego przeprowadzona w ramach projektu pn. „Budowa węzła integracyjnego w Kościerzynie połączona z rewitalizacją i adaptacją dworca kolejowego oraz utworzeniem komunikacji zbiorowej w Powiecie Kościerskim” zgłoszona została do ogólnopolskiego konkursu „Zabytek Zadbane” ogłoszonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Generalnego Konserwatora Zabytków realizowanego przez Narodowy Instytut Dziedzictwa. W dniu 24.04.2019r podczas obchodów Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków 2019r. które odbyły się w Muzeum Emigracji w Gdyni Burmistrz miasta odebrał szczególną nagrodę dla miasta. Kościerski Dworzec został Laureatem prestiżowego konkursu „Zabytek Zadbane” w kategorii adaptacji obiektów zabytkowych za wzorową adaptację i rewitalizacją zespołu budynków dworca kolejowego w Kościerzynie pozwalające na utrwalenie i wyeksponowanie oryginalnych elementów architektonicznych zabytku, zachowanie pierwotnego sposobu użytkowania dworca i dostosowanie go do nowych funkcji komercyjnych i biurowych.
- Informację o możliwościach i źródłach pozyskania dotacji na opiekę nad zabytkami zamieszczono na stronie internetowej miasta w zakładce „Kościerskie zabytki”. Ponadto udzielano, na bieżąco wszystkim zainteresowanym indywidualnych informacji o możliwościach pozyskania środków finansowych na opiekę nad zabytkami w tym właścicielom obiektów zabytkowych, studentom i innym zainteresowanym.
- W ramach działań konserwatorskich prowadzonych od 2013r. przy zabytkowych nagrobkach na kościerskiej nekropolii przeprowadzono w 2019 roku pod kierunkiem

- Muzeum Ziemi Kościerskiej kolejną renowację nagrobka Wincentego Ossowskiego. W dniu 01 listopada 2019 roku odbyła się na kościerskiej nekropolii kwesta, zorganizowana przez Komitet Społeczny Na Rzecz Renowacji Nagrobków Osób Zasłużonych Dla Kościerzyny, z której zebrane środki umożliwią przeprowadzenie w 2020 roku prac renowacyjnych nagrobka Klemensa Ostoja - Lniskiego - pierwszego burmistrza Kościerzyny.
- Kolejnym z działań realizowanych corocznie jest wspieranie organizacji pozarządowych działających w zakresie kultury i dziedzictwa kulturowego z dofinansowaniem projektów składanych w ramach corocznego otwartego konkursu ofert. W 2019 roku dofinansowaniem objęto 8 organizacji pozarządowych, którym przyznano **20.400,00 zł** dotacji (wykorzystano **17.400,0 zł**) na realizację 9 zgłoszonych zadań.
  - W ramach działań promocyjnych na stronie internetowej miasta Kościerzyna funkcjonuje zakładka „Kościerskie Zabytki”, zawierająca:
    - aktywny wykaz Gminnej Ewidencji Zabytków, który oprócz zestawienia tabelarycznego zawiera Karty adresowe 288 zabytkowych obiektów;
    - Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Kościerzyna na lata 2019-2022;
    - źródła dotacji na opiekę nad zabytkami.
  - Współpraca z mediami w zakresie popularyzacji działań mających na celu promocję dziedzictwa kulturowego Kościerzyny i regionu odbywa się na bieżąco. Dotyczy to także wydarzeń organizowanych przez jednostki organizacyjne czyli Muzeum Ziemi Kościerskiej, Kościerski Dom Kultury, Bibliotekę Miejską.
  - Ponadto Miasto redaguje i wydaje bezpłatny Biuletyn informacyjny kierowany do lokalnej społeczności. W Biuletynie oprócz bieżących relacji zamieszczano m.in. artykuły dotyczące promocji, dziedzictwa kulturowego i historii miasta, np.:
    - Biuletyn nr 9 z IV.2019r: „O Piłsudskim i wolności z okazji 99-tej rocznicy” wyzwolenia Kościerzyny. Autor prof. Tadeusz Linkner. Biogram Honorowego Obywatela Miasta Kościerzyna „Ks. bp prof. Dr hab. Jan Bernard Szłaga”.
    - Biuletyn nr 10 z VI.2019r: „Z Kościerzyny do Wersalu” art. Czesława Wolskiego o Tomaszu Rogali, Biogram Honorowego Obywatela Miasta Kościerzyna: Ks. Jakub Żywicki.
    - Biuletyn nr 11 z X.2019r: Honorowy Obywatel Miasta Kościerzyna: Władysław Glock.
    - Biuletyn nr 12 z XII.2019r: Honorowy Obywatel Miasta Kościerzyna: Maria Bolewska.
  - Organizowanie i wspieranie imprez mających na celu propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

W okresie sprawozdawczym za 2019r na terenie Kościerzyny odbyły się wydarzenia kulturalne związane z obchodami ważnych wydarzeń historycznych, podnoszących świadomość historyczną mieszkańców, wydarzeń propagujących wartości tradycji lokalnych w tym:

- Obchody 99 rocznicy wkroczenia wojsk polskich do Kościerzyny - 27.01.2019
- Rekonstrukcja wybuchu Powstania Warszawskiego na kościerskim rynku - 01.08.2019
- Majówka w Parowozowni - 02-03.05.2019
- Rajd Niepodległości - 11.11.2019

W Bibliotece Miejskiej im. Konstantego Damrota w Kościerzynie zorganizowano łącznie 21 wystaw i wystawek, w tym 7 szt. tematycznie związanych z niematerialnym dziedzictwem kulturowym. Biblioteka zorganizowała w Kościerzynie w 2019roku XX Targi Książki Kaszubskiej i Pomorskiej podczas, których czynne były stoiska: autorów, wydawnictw, twórców sztuki ludowej. Targi to zawsze też wywiady z autorami, prezentacja wydawnictw, sprzedaż książek po promocyjnych cenach, prezentacje prac artystów plastyków.

F. Plan zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego na lata 2015-2025 dla Powiatu Kościerskiego i gmin ościennych związanych porozumieniem

Plan został opracowany w ramach projektu pn. „„Kościerskie Strefy Aktywności Gospodarczej – przygotowanie dokumentacji strategicznej i techniczno-kosztorysowej” dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF) 2009-2014 w ramach programu „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”.

Projekt obejmował zasięgiem cały Powiat Kościerski i realizowany był w latach 2014-2016 wspólnie przez Gminę Miejską Kościerzyna - Lidera Kościerskiego Partnerstwa na Rzecz Rozwoju Społeczno-Gospodarczego oraz członków Partnerstwa - Partnerów Projektu.

Kościerskie Partnerstwo na Rzecz Rozwoju Społeczno-Gospodarczego tworzą wszystkie samorządy powiatu kościerskiego tj.: Gmina Miejska Kościerzyna, Powiat Kościerski oraz Gminy: Kościerzyna, Lipusz, Liniewo, Dziemiany, Karsin, Nowa Karczma, Stara Kiszewa, a także partnerzy społeczni: Lokalna Organizacja Turystyczna „Serce Kaszub”, Kaszubski Instytut Rozwoju, Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza, Pracodawcy Pomorza, Stowarzyszenie Przedsiębiorcy Kościerzyna, Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych.

W ramach przedmiotowego Projektu opracowano m.in. „Plan zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego na lata 2015-2025 dla Powiatu Kościerskiego i gmin ościennych związanych porozumieniem”. Dokument obejmuje zasięgiem cały Powiat Kościerski, a jego podstawowym celem było zaplanowanie usług o charakterze użyteczności publicznej dotyczących transportu zbiorowego na terenie Powiatu. Organizatorem publicznego transportu zbiorowego jest Powiat Kościerski. W związku z powyższym Powiat Kościerski uchwałą Nr XV/54/2015 Rady Powiatu Kościerskiego z dnia 21 października 2015 r. przyjął „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego na lata 2015-2025 dla Powiatu Kościerskiego i gmin ościennych związanych porozumieniem”.

W dokumencie określono wizję transportu publicznego:

„Wizją transportu publicznego na obszarze powiatu kościerskiego jest funkcjonowanie oraz rozwój nowoczesnego i proekologicznego transportu zbiorowego, spełniającego oczekiwania pasażerów w sposób tworzący z tego transportu realną alternatywę dla podróży realizowanych własnym samochodem osobowym”

W Planie zrównoważonego transportu zaplanowano działania na lata 2015-2025 zapewniające racjonalny zakres usług świadczonych przez transport zbiorowy na obszarze Powiatu Kościerskiego i gmin ościennych (Stężyca, Sulęcyno) w kierunku Kościerzyny, która pełni funkcję ośrodka miejskiego o znaczeniu podregionalnym. Za taki ośrodek Kościerzyna została

uznana w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego dodatkowo z planowanym rozwojem funkcji ponadpodstawowych.

W związku z powyższym Plan zrównoważonego transportu nie dotyczy samej Kościerzyny, a Powiatu Kościerskiego. Miasto Kościerzyna posiada i jest organizatorem komunikacji publicznej w swoich granicach administracyjnych, a od 01.04.2015r. komunikacja publiczna jest całkowicie bezpłatna i dobrze się rozwija. Natomiast organizacja i monitoring Planu zrównoważonego transportu leży w gestii Starostwa Powiatowego.

Istotnym elementem całego systemu transportu zbiorowego w Powiecie Kościerskim są projekty komplementarne w tym rozwój systemu kolejowego opartego o funkcjonowanie tzw. Pomorskiej Kolei Metropolitarnej oraz budowy węzła integracyjnego przy dworcu kolejowym w Kościerzynie. Węzeł ma docelowo integrować wszystkie elementy i rodzaje komunikacji publicznej. Na ten cel Gmina Miejska Kościerzyna pozyskała dofinansowanie i realizuje projekt pn. „Budowa węzła integracyjnego w Kościerzynie połączona z rewitalizacją i adaptacją dworca kolejowego wraz utworzeniem komunikacji zbiorowej w Powiecie Kościerskim”. W zakres projektu wchodzi: modernizacja i adaptacja budynku zabytkowego dworca kolejowego, budowa przejścia podziemnego pod torami wraz z wyjściami na perony, budowa infrastruktury parkingowej w tym typu „P&R”, budowa 15,23 km linii transportu rowerowego, zakup 5 szt. niskoemisyjnego taboru komunikacji publicznej. Wartość projektu, zaktualizowana i usankcjonowana Aneksem nr 3 do Umowy o dofinansowanie zawartym w październiku 2019r., wynosi 49,9 mln zł, a kwota dofinansowania 27,1 mln zł (64,43% kosztów kwalifikowalnych). Projekt jest w toku realizacji, a w roku 2019r. w zakresie organizacji komunikacji miejskiej w Kościerzynie zakupiono 5 sztuk nowych autobusów. Ponadto ogłoszono przetarg nieograniczony na wyłonienie operatora publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Miejskiej Kościerzyna.

G. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2017-2021;

Miejskie Przedsiębiorstwo Infrastruktury Sp. z o.o. od lat realizuje politykę inwestycyjną, zgodnie z uchwalonymi planami wieloletnimi na obu działalnościach (wod-kan oraz ciepłowniczej), realizując tym samym zadania własne Gminy Miejskiej Kościerzyna, związane z uzbrajaniem w media terenów mieszkaniowych i innych. Nakłady inwestycyjne Spółki w roku 2019 wyniosły **3 319 250,55 zł**, z czego na działalności wod-kan było to **1 428 208,15 zł**.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych roku 2019 w zakresie Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych należały:

- budowa sieci wod-kan os. 1000-lecia II
- budowa sieci wod-kan w ul. Moniuszki
- budowa i przebudowa sieci wodociągowej w ul. Przemysłowej
- budowa sieci wod-kan w ul. Plebanka (ul. K. Wielkiego, B. Chrobrego)
- budowa sieci wod-kan w ul. Kościuszki-Siekierkowskiego
- budowa sieci wod-kan ul. Mała Kolejowa
- przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Przemysłowej
- przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Wrzosowa

Poza inwestycjami w infrastrukturę sieciową, Spółka w 2018 roku podpisała umowę na dofinansowanie projektu pn. „Rozbudowa oczyszczalni ścieków w zakresie gospodarki osadowej”. Niniejszy projekt uwzględnia rozbudowę oczyszczalni ścieków poprzez wprowadzenie technologii fermentacji osadów z jednoczesną produkcją energii elektrycznej na potrzeby własne obiektu. Inwestycja ta przewidziana jest do realizacji na lata 2019-2021. Ponadto, w projekcie włączone jest zadanie polegające na wdrożeniu w spółce systemu GIS. Szacowany w projekcie koszt netto inwestycji to ok. 16,59 mln zł, przy współfinansowaniu ze środków unijnych (POIiŚ) na poziomie do 63,75%. W roku 2020 planowane jest wyłonienie wykonawcy na zadanie główne, tj. roboty budowlane i dostawę urządzeń oraz dostawcę systemu GIS.

H. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Kościerzyna;

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Kościerzyna (PGN) został opracowany w 2016 roku i przyjęty Uchwałą nr XXIII/184/16 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 27 stycznia 2016 roku, a następnie zmieniony Uchwałą nr XXXI/239/16 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 22 czerwca 2016 roku oraz Uchwałą nr XXXVII/283/16 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 26 października 2016 roku. Dokument został zweryfikowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Kościerzyna realizuje cel główny jakim jest: **Rozwój gospodarki niskoemisyjnej na terenie miasta Kościerzyna.**

Osiągnięciu celu głównego sprzyja realizacja celi strategicznych i szczegółowych, którymi są:

1. Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii,
2. Poprawa efektywności energetycznej,
3. Zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami,
4. Planowanie i promowanie gospodarki niskoemisyjnej.

Określone w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej cele strategiczne i szczegółowe koncentrują się na redukcji emisji gazów cieplarnianych (CO₂) oraz emisji pozostałych zanieczyszczeń w postaci pyłu zawieszanego oraz benzo(a) pirenu, których wartości na terenie miasta przekraczają ustalone normy i powodują objęcie Kościerzyny Programem Ochrony Powietrza dla Strefy Pomorskiej.

Tabela 21. Cele strategiczne i szczegółowe oraz działania zaplanowane do realizacji w Planie gospodarki niskoemisyjnej

Cele strategiczne	Cele szczegółowe	Działania
Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii		
Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych	1.1. Wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych 1.2. Inwestycje w technologie wykorzystujące odnawialne źródła energii 1.3. Zmniejszenie zużycia energii ze źródeł nieodnawialnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Montaż kolektorów słonecznych na budynkach komunalnych ▪ Montaż ogniw fotowoltaicznych na budynkach komunalnych ▪ Budowa elektrowni fotowoltaicznej, stacji transformatorowych, rozdzielni SN, linii SN, linii nn wraz z kablami sterowania i telekomunikacyjnymi, dróg wewnętrznych i zewnętrznych oraz niezbędnych urządzeń elektroenergetycznych. ▪ Likwidacja węglowych źródeł ciepła ▪ Montaż na domach jednorodzinnych oraz budynkach wspólnot mieszkaniowych urządzeń do produkcji energii elektrycznej lub ciepła z dofinansowaniem z Programu PROSUMENT. ▪ Program ograniczenia niskiej emisji – wspieranie wymiany indywidualnych źródeł ciepła na ekologiczne. ▪ Montaż kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych. ▪ Inwestycje zgłoszone przez ENERGA Operator, realizowane w latach 2014 – 2019:

Poprawa efektywności energetycznej		
Rozwój nowoczesnej gospodarki energetycznej	<p>2.1. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców</p> <p>2.2. Wdrażanie niskoemisyjnych i energooszczędnych technologii, głównie w przemyśle, transporcie, sektorze komunalno-bytowym</p> <p>2.3. Wspieranie i wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej z wysokosprawnych źródeł kogeneracyjnych</p> <p>2.4. Termomodernizacja</p> <p>2.5. Modernizacja oświetlenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej ▪ Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Kościerzyna ▪ Termomodernizacja Biblioteki Miejskiej im. Konstantego Damrota ▪ Wymiana źródeł światła na energooszczędne połączona z zastosowaniem automatyki i czujników ruchu. ▪ Monitoring zużycia mediów energetycznych i wody oraz ich kosztów – system zarządzania środowiskiem i energią. ▪ Wprowadzenie systemu zielonych zamówień do procedur przetargowych oraz zamówień „z wolnej ręki”. ▪ Termomodernizacja komunalnych budynków mieszkalnych ▪ Termomodernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych – wspólnoty mieszkaniowe. ▪ Termomodernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych zarządzanych przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Wspólny Dom”. ▪ System zwolnień z podatku od nieruchomości dla obiektów poddawanych termomodernizacji połączonej z remontem elewacji budynku. ▪ Rozbudowa systemu gazowniczego. ▪ Wytyczenie w dokumentach planistycznych stref z dozwolonym jedynie budownictwem Niskoenergetycznym. ▪ Modernizacja oświetlenia publicznego z zastosowaniem opraw oświetleniowych ze źródłami światła typu LED ▪ Modernizacja i rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej ▪ Budowa elektrociepłowni kogeneracyjnej o mocy 2600 kWt i elektrycznej 2400 kWe, składającej się z dwóch jednostek kogeneracyjnych z niezbędną infrastrukturą ▪ Ziemia kościerska regionem o wysokiej efektywności energetycznej, w tym: modernizacja i rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej, modernizacja źródła ciepła zasilającego miejski system ciepłowniczy, utworzenie centrum zarządzania energią
Rozwój infrastruktury technicznej	<p>3.1. Poprawa funkcjonalności dróg i ulic</p> <p>3.2. Poprawa warunków komunikacyjnych</p> <p>3.3. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego</p> <p>3.4. Poprawa stanu technicznego dróg</p> <p>3.5. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Gminy</p> <p>3.6. Przystosowanie transportu gminnego</p> <p>3.7. Wspieranie rozwoju infrastruktury i sieci ciepłowniczych oraz gazowych (likwidacja niskiej emisji)</p> <p>3.8. Dostosowanie instalacji odpylania do nowych standardów emisji pyłów na miejskiej kotłowni K-1 (od 2023 r.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa i modernizacja dróg na terenie miasta ▪ Budowa obwodnicy miasta ▪ Rozbudowa systemu ścieżek rowerowych połączona z budową parkingów rowerowych ▪ Wybór przewoźnika dla transportu publicznego, posiadającego jednostki napędowe energooszczędne i o niskiej emisji spalin ▪ Budowa węzła integracyjnego w Kościerzynie połączona z rewitalizacją i adaptacją dworca kolejowego oraz utworzeniem komunikacji zbiorowej w Powiecie Kościerskim (w tym m.in. zakup ekologicznego taboru samochodowego komunikacji zbiorowej)
Zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami w tym odpadami sanitarnymi		
Inwestycje w sektor gospodarowania odpadami	<p>4.1. Poprawa podstawowych usług z zakresu wodno-kanalizacyjnego</p> <p>4.2. Ograniczenie składowania odpadów oraz wzrost stopnia odzyskiwania odpadów (w szczególności frakcji energetycznej surowców objętych recyklingiem)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozbudowa oczyszczalni ścieków w zakresie gospodarki osadowej o mocy elektrycznej aparatu kogeneracyjnego 110 kWe. ▪ Przebudowa kanalizacji deszczowej wzdłuż ulicy Szopińskiego.

	<p>4.3. Racjonalizacja gospodarowania odpadami</p> <p>4.4. Wdrożenie rozwiązań redukujących osady ściekowe z jednoczesnym pozyskiwaniem biogazu do celów energetycznych</p> <p>4.5. Kompostowanie osadów ściekowych, jako bezpieczna metoda odzysku odpadów prowadząca do uzyskania nowego produktu</p>	
Planowanie i promowanie gospodarki niskoemisyjnej		
<p>Kreowanie świadomego i przyjaznego środowiska społeczeństwa</p>	<p>5.1. Zwiększenie świadomości wśród mieszkańców dotyczącej ich wpływu na lokalną gospodarkę ekoenergetyczną oraz jakość powietrza</p> <p>5.2. Kontrola i monitorowanie źródeł niskoemisyjnych pod kątem jakości paliw</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktualizacja "Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Kościerzyna" ▪ Prelekcje, spotkania promujące odpowiednie postawy w szkołach, szkolenie pracowników ▪ System edukacji lokalnej społeczności w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii ▪ Kampanie edukacyjno-informacyjne z zakresu zrównoważonego zużycia energii i ekologii w sektorze transportu

Każdemu z celów szczegółowych przypisane zostały odpowiednie działania w następujących sektorach: budynki komunalne, obiekty użytkowo-usługowe, oświetlenie publiczne, budynki mieszkalne, transport, lokalne wytwarzanie ciepła.

Realizacja zaplanowanych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej działań ma spowodować osiągnięcie następujących wskaźników:

- ograniczenie zużycia energii finalnej o 13.747,92 MWh/rok (7,48%)
- zmniejszenie emisji dwutlenku węgla o 12.983,84 MgCO₂/rok (14,15%)
- zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych o 12.074,67 MWh (9,56%).

Raport z realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Kościerzyna

Proces wdrażania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Kościerzyna wymaga stałego monitorowania. Najważniejszym elementem monitoringu jest ocena realizacji zadań z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów. W dokumencie zatwierdzonym Uchwałą nr XXXVII/283/16 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 26 października 2016 roku wskazano, iż przygotowywanie raportów z realizacji zadań zaplanowanych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej odbywać powinno się co dwa lata. W związku z tym, iż w 2019 roku opracowano i przedstawiono Raport z monitorowania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Kościerzyna obejmujący lata 2017-2018, kolejny raport za lata 2019-2020 opracowany zostanie w 2021 roku.

I. Program ochrony środowiska dla Gminy Miejskiej Kościerzyna na lata 2013 – 2016 z uwzględnieniem lat 2017 – 2020;

Program ochrony środowiska nie jest dokumentem prawa lokalnego, niemniej będzie wykorzystywany jako:

- podstawowy dokument zarządzania miastem w zakresie ochrony środowiska,
- przesłanka do konstruowania budżetu miasta oraz wieloletnich prognoz finansowych,
- wytyczna do tworzenia programów operacyjnych i zawierania porozumień i kontraktów z innymi jednostkami administracyjnymi i podmiotami gospodarczymi w działaniach związanych ze środowiskiem,
- układ odniesienia dla innych podmiotów działających w sektorze ochrony środowiska oraz podstawa do ubiegania się o fundusze celowe ze źródeł krajowych i Unii Europejskiej,
- pomoc w działaniach edukacyjno-informacyjnych.

Nadrzędny cel Programu ochrony środowiska dla Gminy Miejskiej Kościerzyna sformułowano następująco:

Zwiększenie atrakcyjności Kościerzyny poprzez poprawę środowiska przyrodniczego i rozwój infrastruktury technicznej

Cel ten jest zbieżny z celem strategicznym wyznaczonym w strategii miasta oraz innych dokumentach planistycznych.

Priorytety ekologiczne:

Kompleksowość zagadnień ochrony środowiska, a także zakres przeobrażeń na terenie miasta Kościerzyna wymusiła wyznaczenie celów długo i krótkoterminowych, a także przyjęcie zadań z zakresu wielu sektorów ochrony środowiska. Spośród nich dokonano wyboru najistotniejszych zagadnień, których rozwiązanie przyczyni się w najbliższej przyszłości do poprawy stanu środowiska.

Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie miasta, uwarunkowania zewnętrzne (obowiązujące akty prawne) i wewnętrzne, a także inne wymagania w zakresie jakości środowiska.

Wybór priorytetowych przedsięwzięć ekologicznych na terenie miasta Kościerzyna na lata 2013 -2020 przeprowadzono przy zastosowaniu następujących kryteriów organizacyjnych i środowiskowych.

Kryteria o charakterze organizacyjnym:

- spełnienie wymogów zrównoważonego rozwoju,
- konieczność realizacji przedsięwzięcia ze względów prawnych lub wymogów dokumentów wyższego rzędu,
- wymiar przedsięwzięcia (preferowany ponadlokalny).

Kryteria o charakterze środowiskowym:

- zgodność z celami i priorytetami ekologicznymi określonymi w Polityce ekologicznej państwa,
- zgodność z międzynarodowymi zobowiązaniami Polski w zakresie ochrony środowiska,
- zgodność z celami ekologicznymi i zasadniczymi kierunkami zadań wynikających z dokumentów strategicznych miasta i dokumentów wyższego rzędu,
- skala dysproporcji pomiędzy aktualnym i prognozowanym stanem środowiska na terenie miasta a stanem oczekiwanym,
- możliwość likwidacji lub ograniczenia najpoważniejszych zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi.

Kierując się podanymi powyżej kryteriami, wyznaczono następujące zadania priorytetowe dla Gminy Miejskiej Kościerzyna z zakresu ochrony środowiska:

Priorytet 1. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

Priorytet 2. Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego

Priorytet 3. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

Priorytet 4. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa miasta

Wnioski z ostatniego raportu z realizacji

Działania władz miasta Kościerzyna w zakresie zarządzania realizacją Programu ochrony środowiska polegały na:

- koordynowaniu działań z zakresu ochrony środowiska prowadzonych na terenie miasta, w tym kreowaniu i wspieraniu działań ukierunkowanych na poprawę środowiska, które prowadzone są z udziałem partnerów - podmiotów zewnętrznych,
- stanowieniu prawa lokalnego - w formie podejmowania uchwał oraz decyzji administracyjnych związanych z zawartością Programu,
- wykonywaniu zadań wyznaczonych w Programie oraz innych, wynikających
- z odpowiednich przepisów prawnych,
- pełnieniu funkcji kontrolnej dla podejmowanych zadań związanych ze środowiskiem.

Od roku 2019 trwa opracowywanie nowego dokumentu pn. „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kościerzyna na 2019 – 2022 wraz z perspektywą na lata 2023 - 2026”, który wraz z raportem z realizacji Programu Ochrony Środowiska na lata 2013 - 2016 z uwzględnieniem lat 2017 – 2020 zostanie przedstawiony na sesji Rady Miasta po zakończeniu prac.

J. Plan działań na rzecz zrównoważonej energii dla Miasta Kościerzyna

Plan działań na rzecz zrównoważonej energii dla Miasta Kościerzyna (SEAP) został przyjęty Uchwałą nr XXXIII/262/12 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 29.08.2012 roku, a następnie złożony w dniu 04.09.2012 roku do Komisji Europejskiej. Przesłanka do opracowania niniejszego dokumentu było przystąpienie Miasta Kościerzyna do grona ponad 2000 sygnatariuszy (w tym tylko 11 z Polski) Porozumienia między burmistrzami dnia 23 marca 2011r. na mocy Uchwały nr VII/38/11 Rady Miasta Kościerzyna.

Porozumienie między burmistrzami na rzecz zrównoważonej gospodarki energetycznej na szczeblu lokalnym jest inicjatywą Komisji Europejskiej, wspierającą wdrażanie europejskiej polityki energetyczno-klimatycznej 3x20:

- ograniczenie emisji CO₂ o 20%,
- zmniejszenie zużycia energii o 20%,
- zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych o 20%,
- zwiększenie wykorzystania biopaliw w transporcie do 10%.

Długoterminowa wizja Kościerzyny:

Miasto Kościerzyna - miasto efektywne energetycznie, o czystym powietrzu i znacznym wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Miasto o zmodernizowanej infrastrukturze energetyczno-ciepłowniczej i transporcie przyjaznym dla środowiska i społeczeństwa.

Cel: rok 2020 - 20% redukcja emisji CO₂ w stosunku do roku bazowego, czyli 2000 osiągnięta w odniesieniu do budynków komunalnych, obiektów użyteczności publicznej, budynków mieszkalnych, oświetlenia, transportu.

Analiza wykazała, iż w Kościerzynie w 2000 roku poziom emisji wynosił 153.817 Mg CO₂.

- redukcja, 20% czyli do poziomu 123.053,60 Mg CO₂
- zmniejszenie o 35605,86 Mg CO₂

Pakiet działań optymalnych ujętych w Planie działań na rzecz zrównoważonej energii dla Miasta Kościerzyna:

1. Budynki komunalne: termomodernizacja, montaż kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltaicznych, wymiana źródeł światła na energooszczędne z zastosowaniem automatyki, monitoring zużycia mediów energetycznych i wody oraz ich kosztów, szkolenia i kampanie edukacyjne, wprowadzenie systemu zielonych zamówień.
2. Obiekty usługowo-użytkowe: kampanie edukacyjne.

3. Budynki mieszkalne: termomodernizacja, system wsparcia (zwolnienie z podatku od nieruchomości, program ograniczenia niskiej emisji), kampanie edukacyjno-informacyjne, zapisy w dokumentach planistycznych.
4. Oświetlenie publiczne: modernizacja ośw. z zastosowaniem źródeł światła typu LED.
5. Transport: budowa i modernizacja dróg, wybór przewoźnika dla transportu publicznego posiadającego jednostki spełniające określone standardy emisji, kampanie edukacyjno-informacyjne, system zniżek za parkowanie.
6. Lokalne wytwarzanie ciepła: modernizacja i rozbudowa sieci ciepłowniczej, budowa kotła na biomasę, kogeneracja z silnikiem gazowym.

Tabela 22. Końcowe zużycie energii w 2019 roku

KATEGORIA	Końcowe zużycie energii w 2019r. w [MWh]													Razem
	Energia sieciowa		Paliwa kopalne							Energia odnawialna				
	Energia elektryczna	Ciepło/chłód	Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opałowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa stałe	Biomasa + drewno	Słoneczna ciepła	Geotermiczna	
BUDYNKI, WYPOSAŻENIE/URZĄDZENIA I PRZEMYSŁ														
Budynki użyteczności publicznej	1.02	2.72	167	0	0							235	1	4.154
Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe (niekomunalne)	9.032	13.44	5.40	6	171				656	0	0	134	179	29.022
Budynki mieszkalne	19.15	35.54	4.88	950	319			-	2.802	1.559	3.771	445	1.00	70.433
Komunalne oświetlenie publiczne	434													434
Przemysł/działalność gospodarczo-usługowa (z wyjątkiem zakładów objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji UE-ETS)	18.83	1.581	3.273	12.55	369				8.458		1.417			46.491
Energia nie przypisana do żadnej kategorii														-
Budynki, wyposażenie/urządzenia i przemysł razem	48.48	53.29	13.72	13.51	859	0	0	0	11.916	1.559	5.188	1.111	1.18	150.831
TRANSPORT														
Tabor gminny														-
Transport publiczny						218	15							233
Transport prywatny i komercyjny				9.51		91.16	79.47							180.150
Transport razem	0	0	0	9.51	0	91.38	79.48	0	0	0	0	0	0	180.383
Razem	48.48	53.29	13.72	23.03	859	91.38	79.48	0	11.916	1.559	5.188	1.111	1.18	331.214

Tabela 23. Redukcja Emisji CO₂ za 2019 rok

KATEGORIA	Emisje CO ₂ [t]/emisje ekwiwalentu CO ₂ [t] w 2019 r.													Razem
	Energia sieciowa		Paliwa kopalne							Energia odnawialna				
	Energia elektryczna	Ciepło/ chłód	Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opałowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa stałe	Biomasa + drewno	Słoneczna ciepła	Geotermiczna	
BUDYNKI, WYPOSAŻENIE/URZĄDZENIA I PRZEMYSŁ														
Budynki użyteczności publicznej	1.22	1.03	34	0	0						0	0		2.29
Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe (niekomunalne)	10.75	5.10	1.09	1	48				232	0		0	0	17.23
Budynki mieszkalne	22.81	13.50	987	219	89			0	992	552		0	0	39.15
Komunalne oświetlenie publiczne	517													517
Przemysł/działalność gospodarczo-usługowa (z wyjątkiem zakładów objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji UE-ETS)	22.43	601	661	2.90	103				2.994				0	29.691
Budynki, wyposażenie/urządzenia i przemysł razem	57.74	20.25	2.77	3.12	240	0	0	0	4.218	552	0	0	0	88.89
TRANSPORT														
Tabor gminny														0
Transport publiczny						58	4							62
Transport prywatny i komercyjny				2.19		24.34	19.78							46.32
Transport razem	0	0	0	2.19	0	24.39	19.79	0	0	0	0	0	0	46.38
Razem	57.74	20.25	2.77	5.32	240	24.39	19.79	0	4.218	552	0	0	0	135.28

K. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Kościerzyna

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne, do zadań własnych gminy należy opracowanie projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, który sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata.

Pierwsze Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Kościerzyna zostały opracowane w 2001 roku. W 2016 roku przystąpiono do kolejnej (po latach 2007, 2009, 2012) aktualizacji dokumentu, który został przyjęty Uchwałą nr XLIII/314/17 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 1 lutego 2017 roku. Wcześniej (20 grudnia 2016 roku) dokument został pozytywnie zaopiniowany przez Zarząd Województwa Pomorskiego.

Krótką charakterystyką poszczególnych nośników energii:

I. GAZ

- Miasto Kościerzyna znajduje się w obrębie działania spółki Grupy kapitałowej PGNiG S.A., która dostarcza gaz do odbiorców poprzez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku.
- Miasto Kościerzyna jest określone jako zgazyfikowane o stopniu gazyfikacji 4. Sieć gazowa obsługuje większą część miasta.
- Kościerzyna zasilana jest gazem ziemnym wysokometanowym typu E zgodnie z PN – C – 04753. Odbiorcy na obszarze miasta Kościerzyna zasilani są siecią gazową składającą się z gazociągów średniego i niskiego ciśnienia.
- Na terenie miasta zlokalizowana jest jedna stacja wysokiego ciśnienia redukcyjno-pomiarowa o przepustowości 5000 m³/h - ul. Cegielnia.
- Na koniec 2019 roku liczba przyłączy wynosiła - 357 szt.
- W roku 2019 do sieci gazowej podłączono 73 nowych odbiorców.

II. ENERGIA ELEKTRYCZNA:

- w granicach administracyjnych miasta znajdują się linie wysokiego napięcia WN 110 kV
- całkowita długość linii SN 15 kV wynosi 95 041 m (napowietrzna i kablowa)
- całkowita długość linii nn 0,4 kV wynosi 182 524 m (napowietrzna i kablowa)
- na terenie Kościerzyny znajduje się 85 obiektów stacji SN/nn
- Zużycie energii elektrycznej 40.172,1 MWh

Prognoza zapotrzebowania na energię elektryczną w latach 2015-2030:

- modernizacja oświetlenia ulicznego z sodowego na ledowe w 2019r.
- wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną szczególnie w sektorze usług (60%) oraz w gospodarstwach domowych (50%)

- Prognoza zapotrzebowania na energię elektryczną 43.036 MWh w 2030 roku
- instalacja OZE.

III. CIEPŁO:

System zaopatrzenia miasta opiera się na jednym systemie scentralizowanym oraz źródłach rozproszonych. Źródłami ciepła są indywidualne lokalne kotłownie wykorzystujące gaz naturalny z sieci gazowej, olej opałowy, gaz płynny, węgiel i drewno.

Założenia do 2030:

- Malejąca liczba ludności
- wzrost powierzchni mieszkalnej o ok 41 tys.m²
- wzrost zapotrzebowania na ciepło sieciowe
- poprawa powietrza poprzez szereg działań w tym w zabudowie jednorodzinnej, rozbudowa systemu ciepłowniczego, rozbudowa sieci, wymiana starej sieci kanałowej na preizolowaną, wymiana węzłów grupowych na indywidualne (uzależniona od dofinansowania), instalacja Odnawialnych Źródeł Energii, zmiana technologii i modernizacja głównego źródła ciepła (kogeneracja w oparciu o gaz)

Miejski system ciepłowniczy obejmuje kotłownie:

- K-1 – przy ul. Tetmajera 3, o łącznej mocy zainstalowanej 25,0 MW, w którym ciepło pochodzi ze spalania węgla kamiennego oraz biomasy w czterech kotłach wodnych,
- K-2 – przy ul. Świętopełka 3, o łącznej mocy zainstalowanej 1,35 MW, w którym ciepło pochodzi ze spalania węgla kamiennego oraz biomasy w trzech kotłach wodnych, pracujące w okresie największego poboru mocy cieplnej w sezonie grzewczym lub w okresie letnim.
- K-3 – przy ul. Piechowskiego 36, o łącznej mocy zainstalowanej 3,40 MW, w którym ciepło pochodzi ze spalania gazu ziemnego w jednym kotle wodnym, pracujący w okresie największego poboru mocy cieplnej w sezonie grzewczym lub w okresie letnim.

Miejski system ciepłowniczy to aktualnie łącznie:

- moc ciepłowni: 29,750 MW
- Długość sieci ciepłowniczej: 30,850 km
- Ilość zużytego paliwa w 2019r.: 11.195,4 Mg węgla + 541,6 Mg biomasy

W ciepłowni K-1 zainstalowano wodne kotły rurkowe opalane węglem kamiennym:

- WR-5M o mocy cieplnej 8 MW (2 szt.)
- WLM-2,5 o mocy cieplnej 2 MW
- WR-2,5 o mocy cieplnej 2 MW.
- WR-2,5 o mocy cieplnej 2,5 MW (2 szt.)

Dla potrzeb modernizacji wykonano następujące prace:

- szczelne skrzynie powietrzne z nowymi układami regulacji ilości powietrza, co pozwoliło na osiągnięcie wysokich sprawności kotłów,
- wybudowano dodatkowe ekranowanie komór spalania, uzyskując zwiększenie mocy cieplnej kotłów,
- modernizację systemu odpylania, uzdatniania wody kotłowej, nawęglania oraz systemu nadrzędnego wraz z monitoringiem danych procesowych węzłów cieplnych.

Sieci ciepłownicza: stan na koniec 2019 roku.

Sieci preizolowane o łącznej długości około 27,5 km (2011- 18,5 km) stanowią aktualnie 89,1% łącznej długości sieci cieplnej, natomiast sieci kanałowe o długości 3,350 km (2011 – 4,3 km) stanowią 10,9% długości sieci. Sieci kanałowe wybudowane w latach 1960-1988 są przyczyną zwiększonych strat przesyłu ciepła i prawdopodobną przyczyną dużych ubytków wody sieciowej. Sieci kanałowe przewidziane są do przebudowy do 2025 r.

Podstawowymi czynnikami determinującymi rozwój energetyki ciepłej są:

- rozwój ciepła systemowego przyjazny dla środowiska – budowa instalacji fotowoltaicznej,
- kogeneracja jako najbardziej efektywny sposób wytwarzania energii z powodu oszczędności paliwa pierwotnego i efektywności energetycznej oraz ze względów środowiskowych,
- rozbudowa efektywnego systemu ciepłowniczego i maksymalna likwidacja niskiej, niezorganizowanej emisji,
- możliwość rozbudowy sieci gazowej w mieście i doprowadzenie sieci gazowej do obszarów rozwojowych miasta,
- współpraca energetyczna miasta z gminą Kościerzyna oraz sąsiednimi gminami w zakresie pozyskania biopaliw w celu ich zastosowania w kotłowniach,
- budowa instalacji kolektorów słonecznych na obiektach mieszkalnych jako źródła ciepła do przygotowania ciepłej wody użytkowej.

Aktualizacja „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Miasta Kościerzyna”

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne, projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, powinien być aktualizowany co najmniej raz na 3 lata. W związku z przyjęciem ostatniej aktualizacji dokumentu Uchwałą nr XLIII/314/17 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 1 lutego 2017 roku przystąpienie do kolejnej aktualizacji zaplanowano na drugą połowę 2020 roku (przyjęcie dokumentu w 2021 roku).

L. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Kościerzyna na lata 2006 – 2030

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Kościerzyna na lata 2006 – 2030 został przyjęty przez Radę Miasta Kościerzyna [uchwałą nr LII/364/06](#) z dnia 31 maja 2016 roku i zaktualizowany:

- Uchwałą Rady Miasta Kościerzyna [nr XII/85/07](#) z dnia 27.06.2007r.
- Uchwałą Rady Miasta Kościerzyna [nr LXI/486/10](#) z dnia 25.08.10r.
- Uchwałą Rady Miasta Kościerzyna [nr XXVI/199/12](#) z dnia 28.03.2012r.
- Uchwałą Rady Miasta Kościerzyna [nr LXIII/507/18](#) z dnia 20.06.2018r.

Rok 2019 był trzynastym rokiem realizacji Programu przez Gminę Miejską Kościerzyna.

W ramach realizacji Programu Gmina Miejska Kościerzyna podjęła następujące działania:

- ciągły nabór wniosków prowadzony przez Gminę Miejską Kościerzyna
- złożenie wniosku do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku o dofinansowanie usuwania azbestu w ramach konkursu „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa pomorskiego” -edycja 2019r. (lipiec 2019r.)
- wyłonienie, w drodze konkursu ofert, wykonawcy realizacji zadania „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Kościerzyna (21.08.2019r.)
- zawarcie (19.11.2019r.) z WFOŚiGW w Gdańsku umowy dotacji na realizację zadania pn.: „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Kościerzyna - edycja 2019”
- realizacja zadania demontażu, odbioru, transportu i utylizacji odpadów zawierających azbest z terenu miasta Kościerzyna (wrzesień – listopad 2019r.)
- rozliczenie dotacji z WFOŚiGW w Gdańsku (grudzień 2019r.)

Ogółem w 2019r. z terenu Kościerzyny w ramach Programu usunięto łącznie **11,260 Mg** wyrobów azbestowo-cementowych pochodzących z **7 nieruchomości**, tj. **4 budynków mieszkalnych** należących do osób fizycznych i **2 budynków gospodarczych** oraz odebrano płyty azbestowe składowane - zdeponowane na terenie działki osoby fizycznej.

Łącznie nakłady poniesione w 2019 roku na realizację Programu wyniosły:

- netto 5.803,15 zł,
- brutto 6.267,40 zł;

Kwota dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku - **5.388,00 zł brutto (85,96%)**.

Demontaż, odbiór, transport i składowanie odpadów zawierających azbest na składowisko odpadów niebezpiecznych wykonała, firma: „ECO-POL” Sp. z o.o., Pruszcz, ul. Dworcowa 9. Zebrane z terenu Kościerzyny odpady w ilości **11,26 Mg** zostały zdeponowane na składowisku odpadów niebezpiecznych w Małociechowie.

Rok 2019r. charakteryzował się jedną z najniższych realizacji w całej historii prowadzenia Programu usuwania azbestu przez Gminę Miejską Kościerzyna.

Realizacja Programu począwszy od 2007 roku

Od początku realizacji Programu z terenu Miasta Kościerzyna usunięto łącznie **413,18 Mg** wyrobów zawierających azbest. Stanowi to **59,25%** ilości zinwentaryzowanej w 2011 roku.

Łączne nakłady finansowe poniesione na realizację Programu wyniosły **618 690,64 zł**, i zostały sfinansowane:

- Dotacjami z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie **300.807,32 zł** (48,62%),
- Środkami z budżetu Gminy Miejskiej Kościerzyna **317.883,32 zł** (51,38%).

Realizacja Programu w perspektywie do 2030 roku

Do końca realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Kościerzyna na lata 2006 – 2030”, pozostało do usunięcia **455,61 Mg** tych niebezpiecznych dla zdrowia odpadów:

- ilość usunięta łącznie w latach 2007-2010 = 190,48 Mg
- ilość zinwentaryzowana w 2011r.
i pozostająca jeszcze do usunięcia = **678,31 Mg**
- ilość usunięta łącznie w latach 2011-2018 = 211,44 Mg
- ilość usunięta w 2019 roku = **11,26 Mg**
- Pozostała do usunięcia ilość = **455,61 Mg**

Tabela 24. Realizacja Programu usuwania azbestu w latach 2007-2019.

Wyszczególnienie informacji o działaniach	2007-2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2011-2019	2007-2019
Liczba zawartych umów, w tym:	89	7	13	9	10	11	11	22	13	7	103	185
- na demontaż, transport i składowanie	53	2	10	7	7	5	5	13	7	3	59	109
- na transport i składowanie	36	5	3	2	3	6	6	9	6	4	44	76

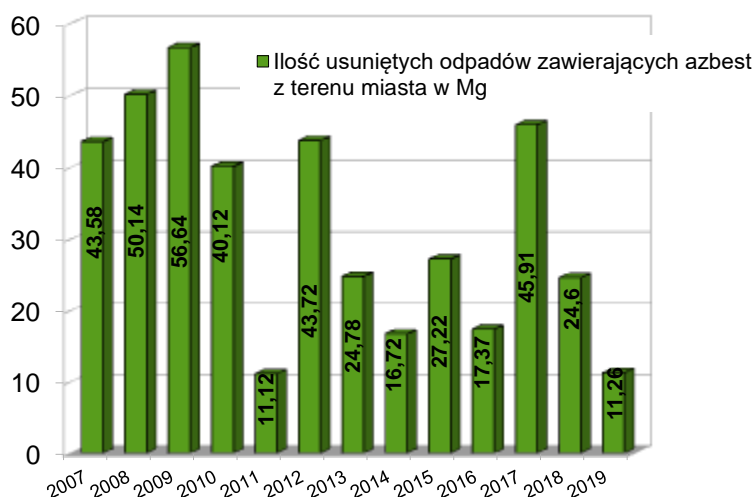

Liczba nieruchomości, z których usunięto materiały zawierające azbest, w tym: - budynki wielorodzinne - nieruchomości należące do osób fizycznych - inne obiekty	97	7	11	9	10	11	11	24	13	7	103	193
	16	1	2	3	4	3	2	2	1	0	18	34
	76	6	11	6	6	8	9	22	11	6	85	155
	5	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	6
Ilość usuniętych odpadów zawierających azbest z terenu miasta [Mg]	190,48	11,12	43,72	24,78	16,72	27,22	17,37	45,91	24,6	11,26	222,70	413,18
Wysokość dotacji dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych do demontażu 1m ² materiału azbestowego	107/4 = 26,75	30,00	30,00	30,00	25,00	25,00	25,00	6,29	0	0	171,29/9 = 19,03	278,29/13 = 21,41

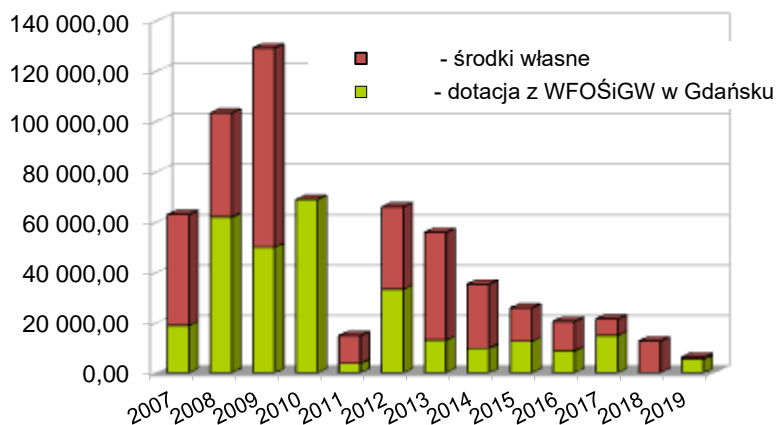
Tabela 25. Nakłady na realizację Programu usuwania azbestu w latach

Lata programu	Poniesione nakłady na realizację Programu [zł]	dotacja z WFOŚiGW w Gdańsku [zł]	środki własne [zł]
2007-2010	360 279,43	199 630,82	160 648,61
2011	14 787,36	3 727,50	11 059,86
2012	65 970,38	33 200,00	32 770,38
2013	55 832,88	12 980,00	42 852,88
2014	35 243,59	9 715,00	25 528,59
2015	25 788,27	12 500,00	13 288,27
2016	20 456,48	8 800,00	11 656,48
2017	21 407,35	14 866,00	6 541,35
2018	12 657,50	0	12 657,50
2019	6267,4	5388	879,4
2011-2019	258 411,21	101 176,50	157 234,71
2007-2019	618 690,64	300 807,32	317 883,32

Wykres 7. Ilość usuniętych odpadów w czasie realizacji Programu w Mg

Wykres 8. Nakłady poniesione na realizację Programu w latach 2007-2019

Wykres 9. Liczba nieruchomości z których usunięto wyroby zawierające azbest w ramach Programu usuwania azbestu w latach 2007-2019

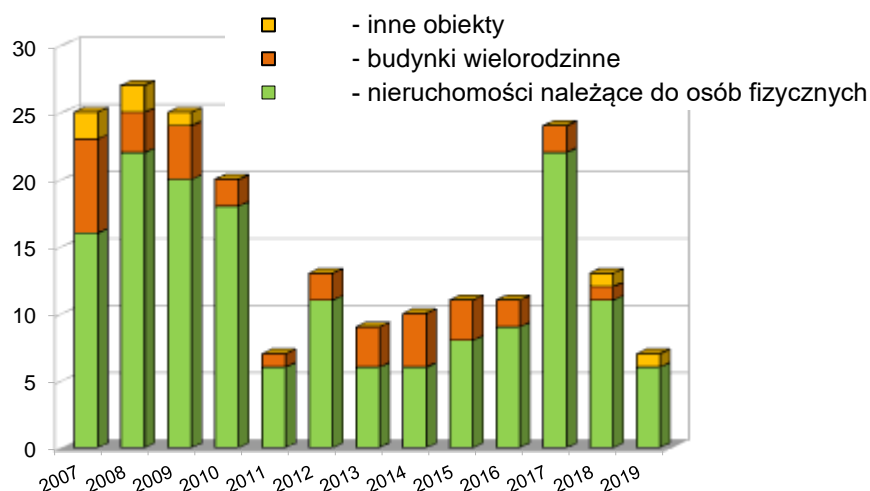

Tabela 26. Wskaźniki monitorowania Programu usuwania azbestu

Lp.	Wskaźniki monitoringu	Jednostka miary	Wartość wskaźnika
1	Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na m ² powierzchni miasta przed rozpoczęciem realizacji programu w roku bazowym 2006	kg/m ² /rok	0,067
2	Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na m ² powierzchni miasta pozostała do usunięcia po 2019 roku	kg/m ² /rok	0,029
3	Procentowa ilość usuniętych w roku 2019 odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej w 2011 roku	%	1,66
4	Procentowa ilość usuniętych odpadów azbestowych od początku realizacji Programu w stosunku do ilości usuniętej w latach 2007-2010 oraz zinwentaryzowanej w 2011r.	%	47,56%
5	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest w 2019 roku	PLN/rok	6 267,40 zł
6	Ilość dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest	szt.	0

Legenda:

- AD.1. Wskaźnik w roku bazowym 2006 - 0,067;
 AD.2. Pozostała ilość odpadów do usunięcia po 2019r.- 455,61 Mg = 455 610 kg;
 Obszar miasta 1586,0 ha = 15 860 000,0 m²
 AD.3. Zinwentaryzowana w 2011 roku Ilość odpadów zawierających azbest - 678,308 Mg;
 ilość usunięta w 2019 r.- 11,26 Mg
 AD.4. ilość wyrobów usunięta w latach 2007-2010 – 190,48 Mg;
 ilość zinwentaryzowana w 2011r. - 678,308 Mg; =868,788Mg
 Ilość odpadów usuniętych w latach 2007-2019 - 413,18 Mg

W okresie 13 lat realizacji Programu (2007-2019) z terenu miasta usunięto łącznie 401,92 Mg wyrobów zawierających azbest z tego:

- w latach 2007-2010 - 190,48 Mg
- w latach 2011-2019 - 222,70 Mg

WNIOSKI:

Przeprowadzona w 2011 roku aktualizacja inwentaryzacji azbestu wykazała, iż na terenie Miasta do utylizacji pozostało **678,31 ton** odpadów azbestowych. Po zutylizowaniu **222,70 Mg** odpadów zdemontowanych w latach 2011-2019 do usunięcia w kolejnych 11 latach (2020-2030) realizacji Programu pozostało jeszcze **455,61 Mg** czyli średniorocznie **41,42 Mg** przy **11,26 Mg** zutylizowanych w 2019 roku. Konieczne jest więc zwiększenie tempa realizacji Programu. Utrzymanie obecnego tempa zagraża pełnej realizacji Programu. Zasadne jest uruchomienie narzędzi zwiększających zainteresowanie mieszkańców usunięciem wyrobów zawierających azbest ze swoich posesji w tym działań edukacyjnych.

M. Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Miasta Kościerzyna na lata 2014 – 2020

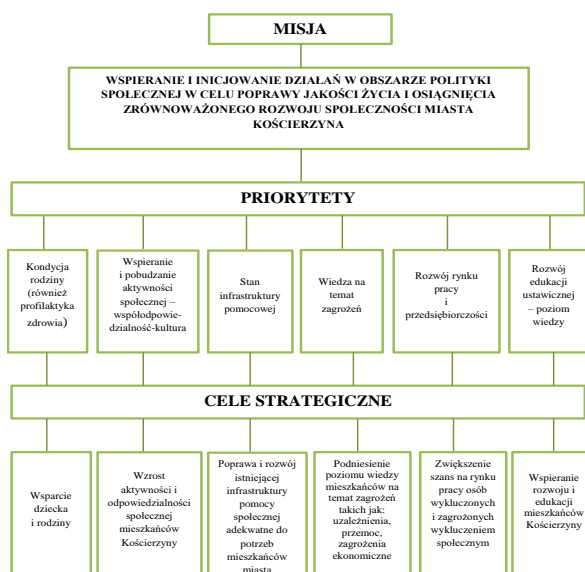
Na mocy [uchwały nr XLVIII/381/13](#) Rady Miasta Kościerzyna w sprawie przystąpienia do opracowania *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla miasta Kościerzyna na lata 2014 - 2020* przystąpiono do opracowania przedmiotowej strategii. Dokument przyjęty został [uchwałą nr LIX/449/14](#) Rady Miasta Kościerzyna z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie przyjęcia *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla miasta Kościerzyna na lata 2014 – 2020*.

Misja Strategii określa kierunek działania jakie miasto ma objąć i realizować w celu zaspakajania potrzeb jego mieszkańców. Jest nią: wspieranie i inicjowanie działań w obszarze polityki społecznej w celu poprawy jakości życia i osiągnięcia zrównoważonego rozwoju społeczności miasta Kościerzyna.

Dla realizacji tak postawionej misji określono 6 priorytetów – obszarów głównych dla których określono cele strategiczne:

- Kondycja rodziny (również profilaktyka zdrowia).
Cel szczegółowy: Wsparcie dziecka i rodziny.
- Wspieranie i pobudzanie aktywności społecznej – współodpowiedzialność-kultura.
Cel szczegółowy: Wzrost aktywności i odpowiedzialności społecznej mieszkańców Kościerzyny.
- Stan infrastruktury pomocowej.
Cel szczegółowy: Poprawa i rozwój istniejącej infrastruktury pomocy społecznej adekwatne do potrzeb mieszkańców miasta.
- Wiedza na temat zagrożeń.
Cel szczegółowy: Podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców na temat zagrożeń takich jak: uzależnienia, przemoc, zagrożenia ekonomiczne.
- Rozwój rynku pracy i przedsiębiorczości. Osoby wykluczone i zagrożone wykluczeniem społecznym na rynku pracy.
Cel szczegółowy: Zwiększenie szans na rynku pracy osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Rozwój edukacji ustawicznej – poziom wiedzy.
Cel szczegółowy: Wspieranie rozwoju i edukacji mieszkańców Kościerzyny.

Schemat 1. Misja, priorytety i cele strategii rozwiązywania problemów społecznych

Obowiązujący dokument jest co roku monitorowany przez powołany do tego zespół. Monitoring polega na analizie założeń i weryfikacji wskaźników przyczyniających się do realizacji założeń Strategii.

Zadania i cele określone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Kościerzyna na lata 2014-2020 realizowane są przez różne instytucje z terenu miasta. Finansowanie tych zadań opiera się na środkach pochodzących ze środków własnych Gminy Miejskiej Kościerzyna, oraz pozyskiwanych ze źródeł zewnętrznych. Do finansowania realizacji celów Strategii przyłącza się w dużej mierze Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, które otrzymują środki m. in. na realizację zadań w ramach ogłoszonego konkursu na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, oświaty i wychowania.

W roku 2018 zrealizowano jedno z podstawowych, a zarazem jedyne założenie infrastrukturalne, a mianowicie w ramach realizacji zadania z obszaru pierwszego, które łączy się nierozzerwalnie z założeniem dla obszaru trzeciego, został utworzony Dzienny Dom Pobytu „Senior+”. Realizacja tego działania jako kluczowego w Strategii została osiągnięta.

Seniorzy Dziennego Domu Pobytu Senior + w Kościerzynie przez cały rok 2019 korzystali z bogatej oferty zajęć aktywizujących. Uczestnicy Domu mieli możliwość brania udziału w różnorodnych formach terapii zajęciowej takich jak: arteterapia, muzykoterapia, silwoterapia, biblioterapia, ergoterapia, ludoterapia, hortikuloterapia. W ramach aktywizacji ruchowej codziennie odbywała się gimnastyka ogólnorozwojowa, niekiedy z użyciem przyrządów gimnastycznych. Pod okiem fizjoterapeuty prowadzona była kinezyterapia.

W ciągu roku 2019 odbywały się imprezy kulturalne, uroczystości oraz spotkania okolicznościowe, np. z okazji Świąt, obchody Dnia Seniora czy urodziny.

Seniorzy mieli możliwość skorzystania z oferty kulturalno – oświatowej w ramach której odbyły się wycieczki krajoznawcze, wyjazdy do Teatru Muzycznego, wyjścia na koncerty, czy do kina.

Seniorzy korzystali z oferty edukacyjnej w postaci kursu komputerowego, pogadańk tematycznych z pielęgniarką oraz pracownikami.

Na co dzień Seniorzy uczestniczyli w treningach kulinarnych podczas których pod nadzorem pracowników przygotowywali posiłki dla całej grupy.

Uczestnicy DDP Senior + nawiązali współpracę z społecznością lokalną z terenu Miasta oraz powiatu kościerskiego (DDP Senior + w Wygoninie, DPS „Kaszub” w Stawiskach, ŚDS w Kościerzynie).

W siedzibie Domu Seniora odbywały się spotkania międzypokoleniowe z dziećmi z przedszkola, uczniami szkół podstawowych oraz wychowankami Świetlicy Profilaktycznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościerzynie.

N. Gminny program wspierania rodziny dla Miasta Kościerzyna na lata 2019 – 2021

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 (GPWR) przyjętego [uchwałą nr VII/54/19](#) z dnia 27 lutego 2019 roku jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji. Cel ten osiągnięty będzie poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie jej pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach GPWR zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych. Program zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie miasta Kościerzyna oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku.

W roku 2019 w tut. MOPS pracę asystenta rodziny wykonywały **3 osoby**. Asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę z **15 rodzinami**. W 2019r. asystenci pracowali łącznie z **43 rodzinami**. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystenci są zobowiązani do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi i rodziną poprzez udział w szkoleniach oraz samokształceniu. Tut. Ośrodek umożliwił udział w szkoleniach.

Zatrudnienie asystentów było finansowane częściowo ze środków pozyskanych z MRPiPS (**54 889 zł**), pozostałą kwotę w wys. **111 824,62 zł** pokryte zostało z budżetu miasta.

W 2019 roku współfinansowaliśmy pobyt w pieczy zastępczej **48 dzieci** z terenu miasta w łącznej kwocie **370 676,76 zł**, z tej grupy **6 dzieci** powróciło do rodzin biologicznych, zostały przysposobione lub się usamodzielniały.

Koordynatorem i głównym realizatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Realizacja Programu odbywała się poprzez wsparcie pracowników socjalnych i asystentów rodziny oraz inne instytucje pracujące na rzecz dziecka i rodziny. Ważnym elementem pracy z dzieckiem i rodziną były cykliczne spotkania organizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w których brali udział pracownicy socjalni i asystenci rodzin dotyczących sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz ich rodzin biologicznych.

Potrzeby związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to: utrzymanie dotychczasowego poziomu finansowania zadań, utrzymanie a w perspektywie zwiększenie zatrudnienia asystentów rodziny.

O. Gminny Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Miasta Kościerzyna na rok 2019

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w mieście przyjmowany jest corocznie uchwałą Rady Miasta, obowiązek ten wynika z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Program dla Miasta Kościerzyna na rok 2019, który został przyjęty [uchwałą nr IV/20/18](#) Rady Miasta Kościerzyna w dniu 19 grudnia 2018 roku.

Głównym celem Programu jest rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, jak również ograniczanie negatywnych skutków społecznych, będących konsekwencją tych zjawisk, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Zakłada on szereg działań profilaktycznych, które są realizowane na terenie miasta przez różne instytucje. Zadania i działania finansowane z GPPRAiPN muszą być zgodne z zapisami Narodowego Programu Zdrowia.

W roku 2019 na realizację programu przeznaczono **771 777,00 zł**.

W ramach zadań, które na wniosek, są finansowane i realizowane z tych środków, można wskazać:

- 3 świetlice o charakterze profilaktycznym,
- kolonie dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
- poradnictwo prawne i psychologiczne,
- punkt konsultacyjny ds. narkomanii,
- poradnictwo rodzinne,
- pikniki profilaktyczne,
- zajęcia profilaktyki w szkołach,
- zajęcia – inne formy spędzania czasu wolnego – rekreacja i sport,
- zadania NGO,
- wizyty studyjne,
- warsztaty dla rodziców,
- szkolenia, prelekcje, konferencje,
- diagnozy w zakresie FAS, FASD,
- prowadzenie terapii, grup dla osób uzależnionych, współuzależnionych w NZOZ „Przychodnia”,
- finansowanie GKRPA oraz inne związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Wszelkie podejmowane działania zmierzać mają do ograniczenia spożywania alkoholu, podniesienia wieku inicjacji alkoholowej oraz do niwelowania skutków nadmiernego spożywania alkoholu przez mieszkańców Kościerzyny, jak również używania narkotyków.

Działania profilaktyczne są trudno mierzalne ze względu na fakt, iż ich wymierny efekt jest zależny od procesu, który jest indywidualny dla każdego działania i przypadku. Często efekty takich działań są widzialne dopiero po dwóch, trzech latach.

Legalność sprzedaży alkoholu, jego łatwa dostępność powodują, że problem ten zawsze jest aktualny i jego skutki będą w zakresie działań gmin.

Narkotyki natomiast jako środki nielegalne – trudniej dostępne oraz NSP - nie powodują masowej skali problemu w Kościerzynie, jednak skutki ich przyjmowania są bardzo drastyczne. Dlatego też najistotniejsze w działaniu na terenie miasta jest edukowanie, profilaktyka i zapobieganie skutkom przyjmowania narkotyków, nowych środków psychoaktywnych, leków itp., co zakłada Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Kościerzyna.

P. Program współpracy Gminy Miejskiej Kościerzyna z organizacjami pozarządowymi

Zasady, formy oraz zakres współpracy organów samorządowych z organizacjami pozarządowymi reguluje ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Na jej podstawie Rada Miasta Kościerzyna przyjęła „Program współpracy Gminy Miejskiej Kościerzyna z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok” przyjęty został [uchwałą nr LXVII/541/18](#) Rady Miasta Kościerzyna z dnia 26 września 2018. Program ten określał kierunki polityki społecznej i finansowej Miasta na 2019 rok w zakresie współdziałania z organizacjami pozarządowymi, celem jak najpełniejszej realizacji zadań publicznych.

Formy pozafinansowe:

- informacyjnej - głównie poprzez elektroniczne kanały wymiany informacji pomiędzy organizacjami pozarządowymi a Gminą Miejską Kościerzyna (maile, strona, media społecznościowe);
- konsultacyjnej – konsultacje aktów prawa miejscowego (np. Programu Współpracy na 2019 rok, budżet obywatelski);
- partnerskiej – głównie poprzez realizację wspólnych przedsięwzięć, oraz tworzenie wspólnych zespołów doradczych;
- organizacyjnej – wspólna organizacja wydarzeń o charakterze sportowym, kulturalnym i rozrywkowym.

Formy finansowe:

W roku 2019 w budżecie miasta Kościerzyna, przyjętym [uchwałą nr V/25/18](#) Rady Miasta Kościerzyna z dnia 19 grudnia 2018r. w sprawie uchwalenia budżetu miasta Kościerzyna na 2019 rok (z późniejszymi zmianami), łącznie na zadania zlecane organizacjom pozarządowym przeznaczono kwotę **634 000 zł**.

W dniu 19 listopada 2018 roku ogłoszono pierwszy otwarty konkurs na zadania publiczne zlecane organizacjom pozarządowym w 2019 roku, na który przeznaczono **591 200 zł**. W ramach konkursu wpłynęło **48 ofert**. Po ocenie formalnej i merytorycznej przyznano **39 dotacji**, a zawarto **37 umów** (dwie organizacje zrezygnowały z przyznanej dotacji) na łączną kwotę **527 845 zł** co stanowi **83,26%** środków przeznaczonych na ten cel. Pozostała kwota została zabezpieczona na realizację zadań w trybie pozakonkursowym, w ramach którego Gmina Miejska Kościerzyna przyznała **12 dotacji** (tzw. małe granty) na łączną kwotę **89.000 zł**. Łącznie w 2019 roku na realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym przyznano kwotę **616 845 zł** z czego wykorzystanie przez organizacje środków przyczynach w ramach dotacji wyniosło **612 243,03 zł - 96,59%**.

Tabela 27 Zestawienie kwot przeznaczonych na poszczególne obszary na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe w latach 2010 – 2019

Obszar zadania	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kultura fizyczna i sport	500.000	475.000	450.000	450.000	450.000	496.00	432.241	450.000	450.000	400.000
Oświata i wychowanie	10.000	18.000	10.000	10.000	11.100	11.100	9.100	11.000	11.000	8.000
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	10.000	8.000	20.000	20.000	22.200	18.800	19.900	22.000	22.000	14.000
Pomoc społeczna	10.000	12.000	20.000	10.000	11.100	7.800	10.450	11.000	11.000	11.000
Ochrona zdrowia	50.000	50.000	50.000	50.000	55.500	45.300	44.423	83.000	80.000	80.000
Turystyka	6.000	6.000	4.000	4.000	11.100	6.100	-	-	-	-
Działalność wspomagająca rozwój wspólnot lokalnych	-	-	-	-	-	-	4.650	7.500	7.500	5.000
Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy	-	-	-	-	-	-	6.171	7.500	7.500	5.000
RAZEM	586.000	569.000	554.000	544.000	561.000	585.100	526.935	577.000	589.000	523.000

[Ocena realizacji Programu współpracy](#)

[Gminy Miejskiej Kościerzyna z organizacjami pozarządowymi za rok 2019](#)

Q. Strategia rozwoju edukacji Miasta Kościerzyna na lata 2011 – 2020

Strategia Rozwoju Edukacji Miasta Kościerzyna na lata 2011 - 2020 została przyjęta [uchwałą nr XX/145/11](#) z dnia 1 grudnia 2011 roku. Strategiczne zamierzenia Miasta Kościerzyna w dziedzinie oświaty w latach 2011 – 2020 opisane w niniejszym dokumencie skupiają się na pięciu głównych priorytetach, dla których określono cele operacyjne. Corocznie dokonywana jest ewaluacja Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Kościerzyna. Z uwagi na znaczące zmiany w uwarunkowaniach prawnych determinujących funkcjonowanie oświaty oraz realizację założeń Strategii, w roku 2019 rozpoczną się prace nad opracowaniem strategii na kolejne lata.

Tabela 28. Priorytety i cele operacyjne Strategii rozwoju edukacji miasta Kościerzyna na lata 2011 - 2020

Priorytet	I. Zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia dzieci i młodzieży.
Cele operacyjne	<p>1.1 Podnoszenie poziomu nauczania.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wprowadzanie nowych metod nauczania: metoda projektu, oceniania kształtującego, wykorzystanie multimediów, programów multimedialnych do prowadzenia lekcji. ➤ Wdrażanie atrakcyjnej oferty zajęć pozalekcyjnych: Zajęcia dodatkowe realizowane przez nauczycieli w ramach arkusza organizacyjnego: kółka zainteresowań: przedmiotowe, artystyczne, sportowe. ➤ Analiza wyników egzaminów na poszczególnych etapach edukacyjnych: Przeprowadzenie sprawdzianów i egzaminów próbnych, analiza ilościowa, jakościowa i kontekstowa, wdrażanie wniosków poprawiających wyniki sprawdzianu właściwego, analiza wyników Ogólnopolskiego Badania Umiejętności Trzecioklasistów.
	<p>1.2 Zwiększenie efektywnego uczestnictwa uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia dla uczniów uzdolnionych: koła przedmiotowe, organizacja etapów szkolnych konkursów przedmiotowych kuratorskich, konkursów szkolnych i innych, realizacja projektów dla uczniów zdolnych, klasy sportowe. ➤ Udział w projektach zewnętrznych wspierających młodzież uzdolnioną - Zdolni z Pomorza ➤ Wdrożenie systemów nagradzania uczniów za osiągnięte wyniki: nagradzanie uczniów zgodnie z zapisami w statucie szkoły, Stypendia Burmistrza, Nagroda Burmistrza dla najlepszego absolwenta gimnazjum, stypendia innych instytucji wspierających młodzież ➤ Promocja uczniów wyróżniających się: upublicznianie na terenie szkoły informacji o uczniach wyróżniających się, promowanie osiągnięć uczniów na stronach internetowych miasta, informacje o sukcesach uczniów w lokalnych mediach.
	<p>1.3 Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Udział nauczycieli w różnych formach kształcenia: rady szkoleniowe, studia podyplomowe, studia uzupełniające, warsztaty organizowane przez wydawnictwa, konferencje przedmiotowe, kursy kwalifikacyjne.
Priorytet	II. Wyrównywanie szans edukacyjnych wszystkich uczniów.
Cele operacyjne	<p>2.1 Zapobieganie patologiom społecznym oraz pomoc uczniom w trudnej sytuacji życiowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wspieranie materialne i rzeczowe uczniów: Stypendia szkolne, Wyprawka szkolna, dofinansowanie przez MOPS zimowisk, turnusów terapeutycznych, kolonii, pomoc rzeczowa (żywność) w ramach różnorodnych akcji. ➤ Organizacja świetlic, zabezpieczenie dożywiania: zajęcia świetlicowe, świetlice popołudniowe, obiady dofinansowywane przez MOPS i GOPS. Realizacja programów „Owoce w Szkole”, „Szklanka Mleka”. ➤ Zapewnienie pomocy pedagogiczno- psychologicznej: zajęcia logopedyczne, terapii pedagogicznej, socjoterapii, indywidualne spotkania rodziców i uczniów z pedagogiem, psychologiem, nauczycielami i dyrektorem.
	<p>2.2 Zapewnienie pomocy uczniom niepełnosprawnym oraz uczniom z problemami z nauką.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizacja zajęć specjalistycznych: Organizacja zajęć rewalidacyjnych i nauczania indywidualnego zgodnie z orzeczeniami, zajęcia logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, socjoterapeutyczne, psychologiczne. ➤ Organizacja indywidualnego nauczania: W miarę potrzeb, na podstawie orzeczeń lekarskich i orzeczeń PP-P.
	<p>2.3 Likwidacja barier utrudniających edukację osób niepełnosprawnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Podejmowanie działań organizacyjnych ułatwiających pobyt dzieci niepełnosprawnych w szkole i przedszkolu. ➤ Zatrudnianie osób wspierających osoby niepełnosprawne

	<p>2.4 Troska o zdrowie uczniów.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja edukacji zdrowotnej, ➤ Pogadanki profilaktyczne pielęgniarki szkolnej, ➤ Organizacja zajęć na basenie, ➤ Kształtowanie nawyków prawidłowego żywienia - prowadzenie akcji „owoce w szkole” i „szklanka mleka”, ➤ Odciążenie tornistrów szkolnych w klasach i- iii i w miarę możliwości w pozostałych, ➤ Realizacja zajęć sportowych i spędzanie przerw na świeżym powietrzu, ➤ Szkolenia w zakresie udzielania pomocy przedmedycznej, ➤ Udział w programach realizowanych przez sanepid i mops.
Priorytet	III. Zapewnienie odpowiednich i bezpiecznych warunków nauki.
Cele operacyjne	<p>3.1 Podnoszenie standardu obiektów oświatowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Termomodernizacja budynków poprzez wymianę systemu grzewczego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3, Szkole Podstawowej nr 4 i Przedszkolu nr 7, ➤ Wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3, ➤ Zakończenie adaptacji pomieszczeń na niższej części poddasza w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2, ➤ Remonty bieżące we wszystkich placówkach.
	<p>3.1 Poprawa bazy sportowej szkół.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Remonty bieżące obiektów sportowych i rekreacyjnych, ➤ Remonty zaplecza socjalnego nauczycieli wf, ➤ Zakupy wyposażenia i sprzętu sportowego, ➤ Utrzymanie ORLIKÓW. <p>Bardzo dużym problemem jest brak pełnowymiarowych sal gimnastycznych we wszystkich szkołach (z wyjątkiem SP nr 6)</p>
	<p>3.2 Wprowadzanie nowoczesnych środków nauczania.</p> <p>W ramach programów rządowych i unijnych oraz środków własnych miasta :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zmodernizowano pracownie komputerowe, ➤ Zakupiono tablice i monitory interaktywne, ➤ Wyposażono w nowy sprzęt i pomoce dydaktyczne pracownie do nauki chemii, biologii, fizyki, ➤ Dopusażono pracownie językowe, ➤ Zakupiono nowe meble i szafki.
Priorytet	IV. Wzmocnienie środowiskowej roli placówek oświatowych.
Cele operacyjne	<p>4.1 Współpraca z lokalnym środowiskiem.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży: szkoły na bieżąco współpracują z Kuratorium Oświaty, MOPS, GOPS, PCPR, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Kościerskim Domem Kultury, KOSiR-em, Muzeum, Biblioteką, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Centrum Administracyjno - Opiekuńczo –Wychowawczym, Sądem Rejonowym, Komendą Policji, Strażą Pożarną, Strażą Miejską, PCM-Garczyn, Wdzydzkim Parkiem Krajobrazowym, Aqua Centrum i innymi. ➤ Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi: szkoły w zależności od potrzeb współpracują z klubami i związkami sportowymi(między innymi z: KUKS "Remus", KS „Kaszubia”, KS Champion Kościerzyna, UKS SP2 Gryf Kościerzyna) z ZHP, ZHR, PCK, WOPR, Zrzeszeniem Kaszubsko-Pomorskim, Kaszubskim Instytutem Rozwoju, Stowarzyszeniem Przyjaciół Dwójki, Caritas, Human Life, Domem Pojednania i Spotkań w Gdańsku, z miejscowymi parafiami i innymi instytucjami. ➤ Zwiększanie poczucia tożsamości z regionem: organizacja zajęć z języka kaszubskiego, uczestnictwo w zajęciach regionalnych organizowanych przez CKiS, organizacja uroczystości i apeli związanych z patronem szkoły i regionem. Udział w konkursach o tematyce regionalnej, wycieczki do miejsc pamięci i lokalnych muzeów, spotkania z twórcami ludowymi, współpraca z Muzeum Ziemi Kościerskiej. ➤ Podejmowanie inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności: Organizacja imprez dla rodziców i lokalnej społeczności – festynów, koncertów jasełek, dokarmianie zwierząt, organizacja pomocy materialnej dla schroniska dla psów, zbiórka elektrośmieci i surowców wtórnych, wsparcie dla akcji „Betlejemskie Świąteczko Pokoju” , Szlachetna Paczka.
	<p>4.2 Aktywizowanie rodziców.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Włączanie rodziców w proces dydaktyczno-wychowawczy i opiekuńczy: organizowanie konsultacji, zebrań z rodzicami, wybory do rad rodziców i praca rad rodziców, pomoc rodziców w organizacji imprez i uroczystości klasowych i szkolnych, wycieczek i wyjazdów na basen. Spotkania z rodzicami w ramach dyżurów i wywiadówek. Stały kontakt z rodzicami poprzez e – dziennik. ➤ Organizowanie przedsięwzięć z udziałem rodziców: Wspólne organizowanie imprez okolicznościowych. Organizacja festynów szkolnych, balu absolwentów szkoły, pomoc przy organizacji wycieczek i uczestnictwo w charakterze opiekunów. Uroczystości szkolne – Dzień Dziecka, „Pasowanie na pierwszaka”, Jasełka, Dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka. Przedstawienie teatralne z udziałem rodziców. ➤ Organizowanie spotkań, szkoleń, warsztatów: Spotkania ze specjalistami dotyczące profilaktyki i wspomaganie w wychowaniu dzieci, prelekcje, udzielanie porad dydaktyczno – wychowawczych.

	<p>4.3 Współpraca pomiędzy szkołami.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wymiana doświadczeń pomiędzy nauczycielami. ➤ Organizowanie przez placówki oświatowe wspólnych przedsięwzięć ➤ Współpraca przy organizacji uroczystości i imprez szkolnych w ramach zespołów przedmiotowych i zadaniowych. ➤ Organizacja konkursów międzyszkolnych oraz zawodów sportowych różnych szczebli. ➤ Uczestnictwo w projekcie Kościerzyna Bezpieczne Miasto.
Priorytet	V. Poprawa jakości i efektywności zarządzania oświatą.
Cele operacyjne	<p>5.1 Dostosowanie sieci placówek oświatowych i obwodów szkolnych do zmian demograficznych i realnych potrzeb.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stała analiza danych demograficznych. ➤ Dostosowywanie liczby oddziałów szkolnych do rzeczywistych potrzeb. ➤ Modyfikacja systemu rekrutacji do szkół i przedszkoli w oparciu o obowiązujący stan prawny.
	<p>5.2 Optymalizacja kosztów funkcjonowania szkół.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wdrożenie we wszystkich jednostkach oświatowych jednolitego systemu opracowywania arkusza organizacyjnego ➤ Analiza bieżących wydatków ➤ Działania podejmowane na rzecz obniżenia kosztów energii ➤ Optymalizacja zatrudnienia.
	<p>5.3 Aktywne pozyskiwanie funduszy zewnętrznych.</p> <p>W latach 2011 - 2018 pozyskano z funduszy unijnych, środków PFRON, programów rządowych i innych środki na ponad 8,5 mln zł. W roku 2018 realizowano następujące projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wyposażenie w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w publicznych szkołach podstawowych – ZS-P1 (program rządowy), ➤ wyposażenie sal dydaktycznych w związku z wdrożeniem reformy oświatowej(program rządowy), ➤ Tęczowe przedszkole- upowszechnianie edukacji przedszkolnej w Kościerzynie (projekt unijny), ➤ Siódemka dla wszystkich - upowszechnianie edukacji przedszkolnej w Kościerzynie (projekt unijny), ➤ Edukacja kluczem dla przyszłości- podniesienie kompetencji kościerskich uczniów (projekt unijny).

[Ewaluacja](#)
[Strategii Rozwoju Edukacji](#)
[Miasta Kościerzyna za rok 2018/2019.](#)

R. Strategia rozwoju sportu i rekreacji w Gminie Miejskiej Kościerzyna na lata 2016 – 2025

Kościerski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kościerzynie, realizując zadania monitoringu i weryfikacji stopnia wdrożenia zadań wynikających ze Strategii Rozwoju Sportu i Rekreacji w Gminie Miejskiej Kościerzyna na lata 2016-2025 (dokument dalej zwany Strategia) przyjętej [uchwałą nr XXII/171/15](#) Rady Miasta Kościerzyna z dnia 30 grudnia 2015 r. opracował Raport obejmujący analizę danych dostępnych za rok 2017, 2018 i 2019.

Raport składa się z części statystycznej opisującej dynamikę zmian roku 2017, 2018 i 2019, wg założeń metodologii przyjętej w Strategii oraz z części analitycznej opisującej stopień wdrożenia zadań w roku 2017, 2018 i 2019 przyjętych na okres realizacji Strategii.

Jeśli w Raporcie nie zaznaczono inaczej lub inaczej nie wynika z treści, dane obejmują koniec roku 2017, 2018 i 2019.

Część 1. Dane statystyczne i opis zdarzeń merytorycznych w roku 2016, 2017, 2018 i 2019 dotyczących przedmiotu Strategii

Zmiany danych statystycznych od ostatnich zawartych w Strategii:

Zagadnienie nr 1.

Zmiana w aktywności klubów sportowych na terenie powiatu kościerskiego

(GUS nie przedstawia głębszej analizy statystyki, niż z podziałem na powiaty).

Wg najnowszych opublikowanych danych dotyczących aktywności Klubów Sportowych w Polsce (Raport GUS w tej sprawie ukazuje się co dwa lata) na wybranych obszarach województwa pomorskiego sytuacja przedstawia się następująco:

Tabela 29. Ilość klubów sportowych w województwie pomorskim w okresie 2008-2018 w podziale na powiaty.

Miasto, powiat	Ilość klubów sportowych w					
	2008 r.	2010 r.	2012 r.	2014 r.	2016 r.	2018 r.
Miasto Gdańsk	95	89	89	82	103	102
Miasto Gdynia	66	62	61	51	68	65
Powiat wejherowski	42	40	44	43	48	52
Powiat bytowski	40	44	40	32	53	41
Powiat słupski	55	40	38	30	44	34

Powiat starogardzki	36	36	38	32	39	45
Powiat malborski	16	4	16	15	33	21
Powiat kościerski	13	11	15	21	23	22
Powiat nowodworski	6	4	10	7	10	10

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Zagadnienie nr 2

Aktywność klubów i akademii sportowych na terenie Gminy Miejskiej Kościerzyna.

(dane pozyskane bezpośrednio od klubów sportowych działających na terenie Miasta Kościerzyna)

Tabela 30. Ilość uczestników sekcji, dyscyplin oraz ich wiek, dane Klubów Sportowych za rok 2016, 2017, 2018 oraz 2019

lp	Nazwa klubu	Sekcja dyscyplina	Ilość uczestniczących osób 2016	Kategoria wiekowa	Ilość uczestniczących osób 2017	Kategoria wiekowa	Ilość uczestniczących osób 2018	Kategoria wiekowa	Ilość uczestniczących osób 2019	Kategoria wiekowa
1	Klub Sportowy „Kaszubia” Kościerzyna	Piłka nożna	200	6-39	298	6-39	298	6-39	22 20 30 22	2008/2007 2009 2010/2012 seniorzy
2	KUKS Remus Kościerzyna	LA	10	2004 i młodszy	5	U-12 U-14 U-16 U-18 U-23 seniorzy weterani	5	U-12 U-14 U-16 U-18 U-23 seniorzy weterani	15	dzieci juniorzy seniorzy weterani
			5		5		6		3	
			10		2		2		3	
			10	1998-2001	3	U-18	3	U-18	3	
			10	1997 i starsi	4	U-23	4	U-23		
			3		3	seniorzy	3	seniorzy		
			2		2	weterani	2	weterani		
		Koszykówka chłopców	11 29	2001-2003 2004 i młodszy	11 3 2	2006 2007 2008	12 5 3	2006 2007 2008	12 3 1	2006 2007 2008
		Tenis stołowy	20 5	dzieci zawodnicy I ligi	15 7	Dzieci Zawodnicy III ligi	15 7	Dzieci Zawodnicy II ligi i IV ligi	12 5 5	
3	KS Sokół Kościerzyna/ Sokół Porcelana Lubiana Kościerzyna	Piłka ręczna	27	2006-2007 2004-2005 2002 2000-2001 seniorzy	13	2007, 2008 2006 2005 2001, 2002 seniorzy	13	2007, 2008 2006 2005 2001, 2002 seniorzy	19	2005/2006 2007 seniorzy
			20		16		16		13	
			13		11		11		17	
			21		16		16		16	
			19		17		17		17	
4	KS Kościerzyna	Piłka ręczna	30	uczn. szkół podst. uczn. szkół gimn. uczn. szkół średn. drużyna seniorska	16	seniorki	18	seniorki	14	seniorki
			30							
			10							
			20							
5	Kościerski Klub Karate Do „Seiunchin”	Karate	150	4 do 55 lat	160	5-58	138	6-58	123	6-55

Raport o stanie miasta Kościerzyna za 2019

6.	UKS MANTA Kościerzyna	Pływanie w pletwach	93 trenuje w tym 23 zawodników w	od 4 lat wśród trenujących od 8 lat wśród zawodników	24	11-18	24	11-18	24	10-19
7.	KS CHAMPION Kościerzyna	Sporty walki	40	od 4 do 40 lat						
Razem:			773	od 4 do 55 lat	432	od 5 do 58 lat	417	od 6 do 58	365	od 6 do 55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przesłanych przez kluby.

Tabela 31. Ilość uczestników sekcji, dyscyplin oraz ich wiek - dane Akademii Sportowych za rok 2019

lp	Nazwa	Sekcja/dyscyplina	Ilość uczestniczących osób 2019	Kategoria wiekowa
1.	Akademia Piłkarska Kościerzyna	Piłka nożna	16 30 26	2010-2011 2008-2009 2006-2007
2.	Akademia Piłkarska „GOALKIDS” Łukasz Wróbel	Piłka nożna	85	2010-2014
3.	Akademia Biegowa Kościerzyna	Biegania	25	14-50 lat
4.	Akademia Młodego Sportowca Kościerzyna	Ogólnorozwojowa	45	3-12 lat

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przesłanych przez akademie.

Zagadnienie 3.

Udział uczniów w pozalekcyjnych zajęciach sportowych i rekreacyjnych.

Dane szkół na terenie Miasta Kościerzyna za rok 2016, 2017, 2018 i 2019

Tabela 32. Ilość uczniów uczestniczących w zajęciach, rodzaj dyscyplin w zajęciach poza systemem obowiązkowego kształcenia oraz kategoria wiekowa uczestników zajęć w roku 2016, 2017, 2018 i 2019 - szkoły publiczne

Szkoły	Sekcja/dyscyplina	Ilość uczniów w 2016	Kategoria wiekowa 2016	Ilość uczniów w 2017	Kategoria wiekowa 2017	Ilość uczniów w 2018	Kategoria wiekowa 2018	Ilość uczniów w 2019	Kategoria wiekowa 2019
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Kościerzynie	Gry zespołowe dziewczęta	20	kl. 3-6 podst.	30	kl. 3-6	40	kl. 3-8	30	kl. 3-8
	Gry zespołowe chłopcy	30	kl. 3-6 podst.	35	kl. 3-6	45	kl. 3-8	30	kl. 3-8
	LA chłopcy i dziewczęta	40	kl. 3-6 podst.	20	kl. 3-6	15	kl. 4-8	40	kl. 3-8
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Kościerzynie	SKS – zajęcia ogólnorozwojowe (gry zespołowe, LA)	30	10-13 lat	15 12	kl. IV-V kl. VI-VII	15 14	kl. IV-VI kl. VII-VII	20	kl. V-VIII
	UKS SP2 Gryf – tenis stołowy	21 11 23	7-9 lat 10-12 lat 13-15 lat	10	10-15	16	10-15	13 6 1	10-12 lat 13-15 lat 16-18 lat

Raport o stanie miasta Kościerzyna za 2019

		6 7	16-18 lat powyżej 18					4	powyżej 18
	Zajęcia ogólnorozwojowe połączone z tańcem kl. 0-IV							16	kl. 0-IV
	SKS - pływanie							15	kl. V-VIII
	ZTN "Rytm"	4 7 2 1 4	7-9 lat 10-12 lat 13-15 lat 16-18 lat powyżej 18	17	9-12				
Szkoła Podstawowa nr 6 w Kościerzynie	Zajęcia rekreacyjno-ruchowe dziewcząt	23	6-10 lat	21	6-10 lat	20	6-10 lat	50	7-11 lat
	Zajęcia rekreacyjno-ruchowe chłopców	10	6-10 lat	12	6-10 lat	10	6-10 lat	0	
	Pływanie	21	12-14 lat	16	12-15 lat	12	12-15 lat	0	
	SKS dziewcząt	18	11-13 lat	16	10-12 lat	15	10-12 lat	17 10	11-13 lat 14-15 lat
	SKS chłopcy	25	12-13 lat	20	10-12 lat	15	10-12 lat	27	11-13 lat
	Piłka ręczna dziewcząt	16	6-13 lat	12	14-15 lat	14	13-15 lat	6	14-15 lat
	Piłka ręczna chłopcy	28	6-16 lat	13 40	15 lat 10-12 lat	38	11-13 lat	19 14	11-13 lat 14-15 lat
	Piłka siatkowa + koszykówka chłopcy	21	12-13 lat	18	14-15 lat	-	-	14	11-15 lat
	Piłka koszykowa dziewczęta	16	13-16 lat	10	14-15 lat	-	-	0	
	Piłka koszykowa chłopcy	12	13-16 lat	10	14-15 lat	-	-	0	
Piłka nożna chłopcy	14	13-14 lat	16 15	8-9 lat 13-14 lat	15 15	9-10 lat 14-15 lat	15	10-11 lat	
Szkoła Podstawowa nr 4 w Kościerzynie	SKS dla dziewcząt - zajęcia ogólnorozwojowe (gry zespołowe i LA)	20	1- 3 G	19	VII SP, II-II i III G	16	VII i VIII SP, III G	11	kl.7-8 szkoła podstawowa
	SKS dla chłopców - zajęcia ogólnorozwojowe (gry zespołowe i LA)	16	1- 3 G	18	VII SP, II i III G	20	VII i VIII SP, III G	12	kl.7-8 szkoła podstawowa
	SKS dla dziewcząt - zajęcia ogólnorozwojowe (gry zespołowe i LA)	15	4- 6 szkoła podstawowa	16	IV – VI SP	11	IV – VI SP	6	kl. 4-6 szkoła podsta-wowa
	SKS – gry zespołowe							18	klasa 6 szkoła podsta-wowa
	SKS dla chłopców - zajęcia ogólnorozwojowe (gry zespołowe i LA)	12	4-6 szkoła podstawowa	14	IV – VI SP	12	IV – VI SP	15	kl. 4-6 szkoła podsta-wowa
	SKS - piłka nożna	16	1- 3 SP	21	I-III SP	17	I-III SP	23	kl. 1- 3 SP
	SKS - piłka nożna	15	4- 6 SP	13	IV – VI SP	17	IV – VI SP	17	klasa 5 SP

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Kościerzynie	piłka nożna	12	szkoła podst.	15	SP	15	SP	30 chłop.	kl.V-VI
	piłka nożna	12	gimnazjum	15	Gim	15	Gim	15 chłop.	kl.VII-VIII
	zajęcia ogólnorozwojowe	13	szkoła podst.	15	SP	15	SP	0	
	piłka siatkowa	15	gimnazjum	15	SP	15	SP	15 chłop.	kl.VII-VIII
	piłka siatkowa	13	szkoła podst.	15	Gim	15	Gim	15 dziew.	kl.V-VI
RAZEM:		583	(cały okres)	534	Cały zakres	467	Cały zakres	524	Czały zakres

Tabela 33. Ilość uczniów uczestniczących w zajęciach, rodzaj dyscyplin w zajęciach poza systemem obowiązkowego kształcenia oraz kategoria wiekowa uczestników zajęć w roku 2016, 2017, 2018 i 2019 - szkoły niepubliczne

Szkoły	Sekcja/ dyscyplina	Ilość uczniów 2016	Kategoria wiekowa 2016	Ilość uczniów 2017	Kategoria wiekowa 2017	Ilość uczniów 2018	Kategoria wiekowa 2018	Ilość uczniów 2019	Kategoria wiekowa 2019
Prywatna Szkoła Podstawowa PRYMUS	SKS (chłopcy i dziewczynki)	30	1-3 gimn.	30	2-3 gimn. + 6,7 podst.	26	3 gimn. + 4,5,7,8 podst.		
	sekcja pływania	5	1-3 gimn.	10	2-3 gimn. + 6,7 podst.	12	3 gimn. + 4,5,7,8 podst.		
	jazda konna	2	1-3 gimn.						
	Zespół taneczny RYTM	2	1-3 gimn.	7	2 gimn. 5 szkoła podst.	6	1 gimn. 5 szkoła podst.		
Prywatna szkoła podstawowa MONTES-SORI	boks	6	12-16 lat						
	piłka nożna	3	8-12 lat						
	zajęcia rekreacyjno - ruchowe pływanie	1	16 lat						
Prywatna szkoła podstawowa HAPPY KIDS	zajęcia ruchowo-taneczne	35	6-10 lat						
	karate	12	6-10 lat						
RAZEM:		96	Od 6 lat do 3 gimnazjum	47	Cały zakres	44	Cały zakres		

Zagadnienie 4.

Realizacja zadań inwestycyjnych w rozwoju infrastruktury sportowo- rekreacyjnej w roku 2017, 2018 i 2019.

Dane inwestycyjne przetwarzane przez:

- Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych,
- Wydział Infrastruktury i Środowiska,
- Biuro Obsługi Placówek Oświatowych (dla szkół miejskich).

Dane dotyczące inwestycji i realizacji zadań inwestycyjnych wykonywanych przez Urząd Miasta lub miejskie jednostki oświatowe, w tym zadania koordynowane przez Biuro Obsługi Placówek Oświatowych.

Stopień wdrażania **zadań inwestycyjnych** z zakresu rozbudowy infrastruktury sportowej i rekreacyjnej **w roku 2017, 2018 i 2019:**

W odpowiedzi na zapytania KOSiR uzyskał następujące dane obejmujące lata 2017, 2018 i 2019:

- 1) Czy, kiedy i jaka została zamówiona lub opracowana dokumentacja koncepcyjna, projektowa lub wykonawcza dla obiektów infrastruktury sportowej lub rekreacyjnej na obszarze Miasta Kościerzyna? Odpowiedzi:
  - KOSiR zlecił opracowanie dokumentacji projektowej i uzyskanie pozwolenia na budowę budynku szatniowo-magazynowego przy stadionie górnym,
  - Opracowanie przez Urząd Miasta Kościerzyna dokumentacji projektowej oraz uzyskanie pozwoleń na budowę Otwartej Strefy Aktywności przy jeziorze Gałęźnym.

- 2) Czy, kiedy i jaka została wykonana, zakupiona, zainstalowana lub zamówiona infrastruktura sportowa lub rekreacyjna na terenie Miasta Kościerzyna? (dotyczy małej infrastruktury)? Odpowiedzi:
  - wybudowanie placu zabaw i siłowni zewnętrznej przy jeziorze Gałęźnym (dofinansowany z projektu OSA),
  - budowa nowego placu zabaw i siłowni zewnętrznej na ul. Małej Kolejowej,
  - budowa nowego placu zabaw na ul. Dębowej,
  - zainstalowanie ścianki wspinaczkowej przy budynku Centrum Integracji Społecznej.

- 3) czy, kiedy i jaki został wykonany, rozpoczęty, na jakim jest etapie inwestycja - obiekt sportowy lub rekreacyjny na terenie Miasta Kościerzyna? (dotyczy budynków lub budowli infrastruktury sportowej lub rekreacyjnej) - należy opisać również znaczącą modernizację istniejących obiektów, jeśli taka miała miejsce w roku 2017, 2018 i 2019. Odpowiedzi:
  - wybudowanie przystani kajakowej przy jeziorze Wierzysko – Gmina Miejska Kościerzyna,
  - kompleksowy remont pomostu nad jeziorem Gałęźnym,
  - wybudowanie nowego boiska do siatkówki plażowej przy stadionie górnym 264m²,
  - zakup bramek piłkarskich o wymiarach 5m x 2m - 2 szt.,
  - zakup bramek piłkarskich o wymiarach 7,32m x 2,44m - 2 szt.,
  - zakup i montaż piłkochwyków na stadionie dolnym 20m x 6m,
  - zakup i montaż piłkochwyków na orliku przy SP4 oraz SP6,
  - wykonanie nawierzchni betonowej oraz zainstalowanie nowej rampy na skateparku przy ul. 8-go Marca.

Zagadnienie 5

Finansowe wsparcie samorządu Miasta Kościerzyna w działalności klubów sportowych w roku 2019.

Dane finansowe za rok 2016, 2017, 2018 i 2019 (przetwarzane przez Wydział Promocji i Rozwoju Urzędu Miasta).

Tabela 34. Dotacje i dofinansowanie działalności klubów sportowych i organizacji zajmujących się sportem i rekreacją na terenie Miasta Kościerzyna (dane dotyczące tylko roku 2016, 2017, 2018 i 2019)

Nazwa klubu	Wysokość dotacji [zł]			
	2016	2017	2018	2019
KS Kaszubia	100.000 28.500	122.000 9.300	115.600	122.500
KS Sokół	98.797 28.000	112.000 18.000	120.000 20.000	120.000 20.000
KUKS Remus	49.759	34.000 24.150	30.500 22.000	35.000 24.500
UKS SP2 Gryf Kościerzyna	4.050	4.050	1.500	2.135
Kościerski Klub Karate – DO SEIUNCHIN	x	x	2.000	0
Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых	3.000	x	4.200	0
Kościerskie Stowarzyszenie Rowerowe „Kaszubski Szlak”	12.250	12.550	8.600	x
SKF „Niedźwiedź”	19.000	12.000 6.000	18.500	13.000 10.000
Kościerskie WOPR	3.000	x	x	x
Stowarzyszenie Kaszubska Nadzieja	2.600	x	x	x
UKS „Wodniacy” Garczyn	500	3.000	3.000	4.500
Uczniowski Klub Sportowy PCM Garczyn	30.885	39.000	20.000	25.000
KS Champion Kościerzyna	10.000	8.000 2.000	x	x
GKS „Gmina Kościerzyna” Sekcja Bokserska „Wilk”/ Biuro Organizacyjne Gruchałą Team	4.000	x	x	x
UKS „Manta” Kościerzyna	19.300	18.997	16.700 3.500	5.850
Stowarzyszenie Rowerover	7.000	x	10.000	15.000
Fundacja „Sprawni inaczej”	3.000	3.000	2.700	x

Stowarzyszenie Kościerskie Amazonki	1.500	2.000	2.000	2.510
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Kościerzynie	3.600	x	x	x
Pomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża	3.500	2.500	4.000	x
Ludowy Klub Sportowy "CERAMIK" Łubiana	x	4.000	4.000	6.000
Słupskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	x	3.500	4.000	6.000 5.000
Stowarzyszenie „Razem dla szóstki unihokej”	x	2.500	x	x
Stowarzyszenie Przyjaciół Dwójki	x	x	20.000	x
Ochotnicza Straż Pożarna Kościerzyna	x	x	2.200	x
Kościerski Klub Karate Kyokushin	x	x	3.500	x
Stowarzyszenie Akademia Rozwoju Talentów w Kościerzynie	x	x	x	20.000
SUMA	432 241	427.197	427.000	436.995

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez UMK

Tabela 35. Ilość organizacji pozarządowych, które otrzymały dotację w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w roku 2016-2019.

Rok	Liczba organizacji pozarządowych dotowanych z budżetu Gminy Miejskiej Kościerzyna
2016	19
2017	16
2018	20
2019	17

Zagadnienie 6.

Realizacja działań statutowych KOSiR w obszarze sportu i rekreacji - z uwzględnieniem zmian oraz nowości.

Realizacja nowych oraz zmiany w 2017 roku inwestycji sportowych lub rekreacyjnych na obiektach zarządzanych przez Kościerski Ośrodek Sportu i Rekreacji:

- w trakcie roku 2017 wygospodarowanie w budżecie KOSiR środków finansowych w wysokości 50.000,00 zł na powiększenie lodowiska + uzyskano dofinansowanie ze środków budżetu miasta w kwocie 20.000,00 zł.

- zakup nowych elementów wyposażenia lodowiska (60 par łyżew, 120 par wkładek, 10 kasków do hokeja, 2 misie do nauki jazdy na łyżwach).
- zakup nowych elementów do pielęgnacji murawy obu stadionów (piaskarko-siewnik, walec z kolcami przeznaczony do aeracji, zamiatarka do trawy i liści, przyczepka tandem, grabie do aeracji i wertykulacji).
- wykonano umocnienie skarpy boiska dolnego oraz zamontowano dodatkowy drenaż odwodnieniowy skarpy.
- zainstalowanie ławek na trybunach boiska górnego połączone z wymalowaniem elementów betonowych trybun.
- pozyskanie dwóch kosiarek – jedna typu traktorek Husqvarna oraz kosiarki wrzecionowej typu Allen.
- dokonanie uszczelnienia dachu budynku socjalno-magazynowego przy górnej płycie.
- znaczące zmodyfikowanie boiska do siatkówki plażowej nad Jeziorem Gałęźnym - poprawienie terenu boiska - w całości ze środków planu finansowego KOSiR,
- zakup nowego sprzętu i promocja nowych dyscyplin sportowych - ogólnorozwojowych hokej na lodzie - w całości ze środków KOSiR,

Realizacja nowych oraz zmiany w 2018 roku inwestycji sportowych lub rekreacyjnych na obiektach zarządzanych przez Kościerski Ośrodek Sportu i Rekreacji:

- utworzenie nowej płyty boiska trawiastego przy stadionie górnym o powierzchni około 1800 m²,
- zakup nowych przenośnych bramek o wymiarach 5 m x 2 m w ilości 5 sztuk (Stadion Miejski),
- kompleksowy remont i konserwacja nawodnienia dolnego Stadionu Miejskiego - płyty głównej,
- remont łazienek w pokojach 305 i 306 w budynku KOSiR,
- wykonanie nowej łazienki w pokoju 304 oraz ustawienie dodatkowego prysznica w łazience w pokoju 301 (KOSiR),
- zakup dodatkowych łóżek na wyposażenie budynku KOSiR-u (przyjmowanie obozów),
- częściowa wymiana oświetlenia wewnętrznego budynku KOSiR (biuro, korytarze, hol, klatka schodowa),
- częściowa wymiana monitoringu wewnątrz budynku (wideorejestrator),
- przesunięcie pomostu na Jeziorze Gałęźnym,
- zakup tarcicy na remont pomostu na Jeziorze Gałęźnym,
- zakup łodzi motorowej oraz garażu blaszanego na wyposażenie i potrzeby kąpieliska miejskiego,
- zakup dwóch chodzików, 30 sztuk kasków ochronnych na wyposażenie lodowiska miejskiego,
- zakup przenośnego telebimu,

Realizacja nowych oraz zmiany w 2019 roku inwestycji sportowych lub rekreacyjnych na obiektach zarządzanych przez Kościerski Ośrodek Sportu i Rekreacji:

- utworzenie nowej płyty boiska do siatkówki plażowej przy stadionie górnym o powierzchni około 264 m² wraz z wyposażeniem,
- zakup materiałów budowlanych pod planowany budynek szatniowo-magazynowy,
- zakup i montaż piłkochwyłów na stadionie głównym, oraz zakup nowych siedzisk na trybuny stadionu głównego,
- montaż trawy hybrydowej na murawie stadionu górnego oraz dolnego,
- montaż urządzenia siłowni zewnętrznej przy budynku KOSiR,
- zakup nowych przenośnych bramek o wymiarach 5 m x 2 m w ilości 2 sztuk (Stadion Miejski),
- zakup nowych przenośnych bramek o wymiarach 7,32 m x 2.44 m w ilości 2 sztuk (Stadion Miejski),
- zakup zraszaczy, elektrozaworów i sterownika nawodnienia Stadionu Miejskiego - płyty górnej,
- kompleksowy remont pomieszczeń (cekolowanie, malowanie zainstalowanie rolet w oknach dachowych) oraz pokoi w budynku Kościerskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- kompleksowy remont sali konferencyjnej (cekolowanie, malowanie, wymiana paneli podłogowych, zainstalowanie rolet) w budynku Kościerskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- kompleksowy remont pomieszczenia przejętego po KS Kaszubia w celu utworzenia siłowni wewnętrznej wraz z zapleczem,
- niwelacja i oczyszczenie terenu wokół dawnej strzelnicy zlokalizowanej przy stadionie miejskim oraz udrożnienie cieków wodnych zlokalizowanych przy budynku KOSiR,
- zainstalowanie systemu antenowego oraz odbiorników TV w pokojach przeznaczonych dla grup obozowych oraz w sali konferencyjnej,
- wymiana istniejących czujek przeciwpożarowych oraz instalacja dwóch dodatkowych elementów, połączone bezpośrednim sygnałem do firmy ochroniarskiej,
- wymiana oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego budynku KOSiR (pomieszczenia szatniowe KS Kaszubia, oświetlenie ewakuacyjne, oświetlenie zewnętrzne, pomieszczenia piwnicy oraz toalety),
- częściowa wymiana monitoringu zewnętrznego i wewnętrznego budynku (2szt kamer obrotowych, 4szt. kamer stacjonarnych zewnętrznych, 4szt. kamer stacjonarnych wewnętrznych, wymiana monitora podglądowego),
- kompleksowy remont pomostu (wymiana tarcicy połączona z impregnacją belek i desek, montaż nowych łańcuchów oraz zainstalowanie podświetlenia pomostu) nad Jeziorem Gałęźnym,
- wykonanie pochylni zjazdowej dla służb ratowniczych nad jeziorem Gałęźnym,

- zakup styroduru o łącznej powierzchni 900m² wykorzystywanego jako podkład pod Lodowisko Miejskie,
- zakup suszarki do łyżew i kasków, dwóch chodzików oraz 12 szt. łyżew hokejowych na wyposażenie Lodowiska Miejskiego,
- zakup 19 szt. barierek odgradzających na wyposażenie Lodowiska Miejskiego.

Działania zaplanowane w budżecie KOSiR, a nie wykonane w roku 2018:

Kompleksowy remont pomostu przy Jeziorze Gałęźnym - planowana realizacja przesunięta na wiosnę 2019 roku

Działania zaplanowane w budżecie KOSiR, a nie wykonane w roku 2019:

Wszystkie działania zakładane w roku 2019 zostały zrealizowane.

KOSiR w roku 2019 organizował lub współorganizował kilkadziesiąt imprez sportowych i rekreacyjnych (wg osobnego zestawienia)

KOSiR prowadzi kilka sekcji sportowych ogólnodostępnych:

- dla młodzieży: siatkówki dziewcząt,
- dla seniorów: sekcja Nordic Walking,
- dla każdego: sekcja szachowa, sekcja tenisa stołowego, sekcja hokeja na lodzie.

KOSiR w realizacji zadań aktywnie i skutecznie współdziała z otoczeniem, tj. z przedsiębiorcami, z innymi instytucjami i stowarzyszeniami, z klubami sportowymi oraz z mediami w celu uzyskania możliwie szerokich efektów działalności statutowej oraz zgodnych z celami Strategii.

W trakcie 2017, 2018 i 2019 roku dało się:

- kontynuować współpracę ze sponsorami wspierającymi działalność statutową KOSiR,
- współorganizować zajęcia rekreacyjne dla kolejnej grupy seniorów np. „Seniorzy z energią”,
- pozyskać dofinansowanie oraz prawidłowo zrealizować i rozliczyć projekt współzatrudnienia animatorów na trzech Orlikach w edycji na rok 2017, 2018, 2019
- współpracować z organizacjami sportowymi w celu promowania nowych sekcji prowadzonych przez wykwalifikowanych instruktorów (udostępnienie miejsca do ćwiczeń - budynek KOSiR) – zumba, boks, karate, trener personalny,
- współpracować z organizacjami zewnętrznymi w celu organizowania obozów sportowych w budynku KOSiR,
- zrealizować z nadwyżką plan dochodów jednostki za rok 2017, 2018 i 2019.

Część 2. Monitoring i ocena stopnia wdrożenia zdarzeń merytorycznych w roku 2019 dotyczących przedmiotu Strategii

Wskaźniki Strategii do osiągnięcia w okresie 2016-2025:

1) zwiększenie ilości o minimum 15% osób biorących udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych

Zmiany osób ćwiczących w klubach:

- z 289 wg danych Strategii na 679 wg danych za rok 2016 - **wzrost o 135 %** (w tych danych zwiększyła się próbka badanych klubów, w związku ze zwiększeniem ich działalności),
- z 679 za rok 2016 poprzez 581 w roku 2017 do 511 osób w roku 2018- spadek o 14% w roku 2017 i kolejne 12% w roku 2018,
- 2019 - 365 osób (kluby) + 227 osób (akademie) łącznie 592 osoby - **wzrost o 16%**

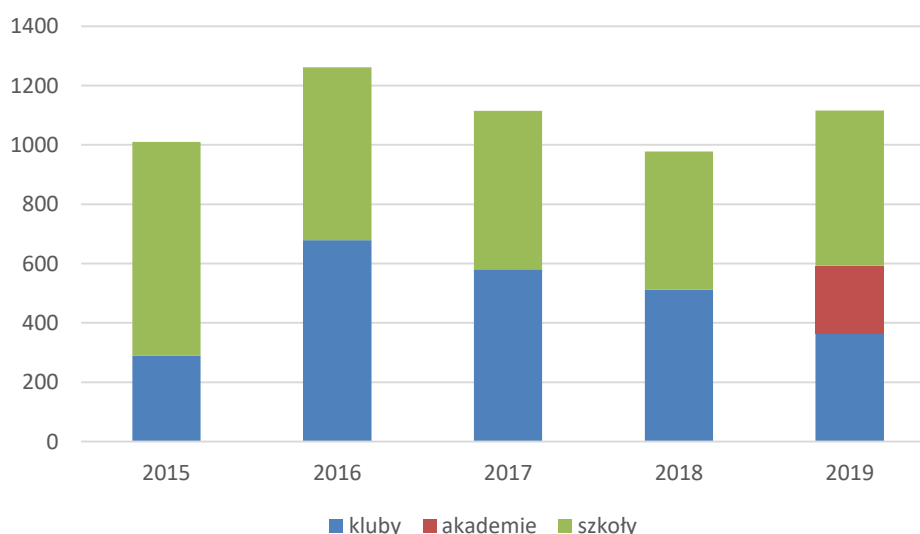
Zmiany osób ćwiczących w zajęciach pozalekcyjnych w szkołach:

- z 721 wg danych Strategii na 583 wg danych za rok 2016 - **spadek o 19,1 %** oraz w kolejnych latach - 534 w roku 2017 (spadek 8%) i 467 w roku 2018 (spadek 13%).
- 2019 - 524 osoby – **wzrost o 12%**

Łączna zmiana osób ćwiczących w klubach oraz w szkołach (poza systemem edukacji) z 1010 wg danych Strategii na 1356 wg danych za rok 2016 - **wzrost o 34,3 %**, a następnie w roku 2017 - 1115 osób (spadek 18%) oraz w roku 2018 - 978 osób (spadek 12%).

2019 – 1116 osób (**wzrost 14%**)

Wykres 10. Zmiany liczby osób uprawiających sport

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez kluby sportowe, akademie, szkoły.

Wnioski:

Wskaźnik wzrostu w pierwszym roku objętym Strategią został osiągnięty, a nawet znacząco przekroczony. Wynikało to jednak z faktu objęcia badaniem zwiększonej ilości klubów sportowych.

Mając na uwadze dane z lat 2017 i 2018 wyraźnie zaznacza się tendencja spadkowa dotycząca uczestniczenia osób w zajęciach sportowych na rozpatrywanych płaszczyznach.

Niemniej sporządzone zestawienie nie obejmuje dwóch placówek niepublicznych, dla których nie uzyskano danych.

Zmniejszenie aktywności w klubach sportowych jest porównywalne do zmniejszenia udziału dzieci i młodzieży w szkolnych sportowych zajęciach pozalekcyjnych.

W roku 2019 również nie uzyskano informacji od trzech placówek niepublicznych, niemniej zaznacza się wzrost ilości dzieci biorących udział w zajęciach organizowanych przez akademie, które po raz pierwszy zostały uwzględnione w danych dotyczących strategii monitoringu.

2) Zwiększenie ilości o co najmniej 5 oferowanych dyscyplin sportowych i innowacyjnych atrakcji rekreacyjnych w przestrzeni miejskiej:

Nowe dyscypliny sportowe, których uprawianie stało się możliwe w Kościerzynie od roku 2016 - nowa infrastruktura:

- WYCIĄG NART WODNYCH tzw. WAKEBOARD - JEZIORO GAŁĘŻNE
- STREET WORKOUT W PARKU PRZY UL. 8 MARCA
- PARKOUR W PARKU PRZY UL. 8 MARCA
- POWIĘKSZENIE LODOWISKA
- SIŁOWNIE ZEWNĘTRZNE: PRZY JEZIORZE KAPLICZNYM, NA OSIEDLU 1000-LECIA I PRZY UL. GAŁCZYŃSKIEGO
- BOISKO TRAWIASTE TRENINGOWE STADION MIEJSKI
- BOISKO DO PIŁKI PLAŻOWEJ STADION MIEJSKI
- KOMPLEKSOWY REMONT POMOSTU JEZIORZE GAŁĘŻNE
- SIŁOWNIA ZEWNĘTRZNA PRZY JEZIORZE GAŁĘŻNE

Nowe dyscypliny:

- SPEED-BALL (Orlik przy SP6 i Stadion Miejski)
- SPEEDBADMINTON (Orlik przy SP6 i Stadion Miejski)
- TENIS ZIEMNY (Orlik przy SP4)
- HOKEJ NA LODZIE (Lodowisko Miejskie przy SP 6)

oraz znaczące zwiększenie ilości placów zabaw, jako ułatwienie i doskonała rekreacja ruchowa dla najmłodszych:

- PLAC ZABAW PRZY UL. NORWIDA
- PLAC ZABAW PRZY UL. STASZICA
- PLAC ZABAW PRZY UL. KARTUSKIEJ
- PLAC ZABAW PRZY UL. DĘBOWEJ
- PLAC ZABAW PRZY UL. SIENKIEWICZA
- PLAC ZABAW PRZY UL. MAŁEJ KOLEJOWEJ
- PLAC ZABAW PRZY UL. SKŁODOWSKIEJ 23
- PLAC ZABAW NA OSIEDLU 1000-LECIA
- PLAC ZABAW PRZY JEZIORZE KAPLICZNYM
- PLAC ZABAW PRZY ULICY GAŁCZYŃSKIEGO
- KARUZELA INTEGRACYJNA PRZY UL. ROGALI
- PLAC ZABAW PRZY JEZIORZE GAŁĘŻNE

Wnioski:

Już w roku 2015, 2016 i 2017 wskaźnik nowych dyscyplin został osiągnięty, poprzez to, iż mamy możliwość uprawiania pięciu nowych dyscyplin: parkour, ćwiczeń typu "Cross Fit", nart wodnych, speed-ball oraz speedbadminton.

Ponadto stworzone zostały możliwości uprawiania dobrze ugruntowanych dyscyplin sportowych takich jak hokej na lodzie czy tenis ziemny.

Tendencję tą warto utrzymywać, ze względu na wartość w zagospodarowanie nisz aktywności fizycznej oraz popularyzację nowych form ruchu.

Dzięki inwestycjom poczynionym na rzecz rozwoju Lodowiska Miejskiego w Kościerzynie, w 2019 roku powstała drużyna hokejowa Kościerskie Niedźwiedzie. Drużyna uczestniczyła w rozgrywkach amatorskiej ligii hokeja w Malborku, zajmując 8 miejsce oraz w turnieju hokeja w Tczewie, zajmując 3 miejsce.

3) Zwiększenie udziału o minimum 10% klubów sportowych w aktywizacji mieszkańców.

Zmiany osób ćwiczących w klubach:

- z 289 wg danych Strategii na 679 wg danych za rok 2016 - **wzrost o 135 %** (w tych danych zwiększyła się próbka badanych klubów, w związku ze zwiększeniem ich działalności)

Przy uwzględnieniu dokładnie tych samych klubów (bez rozszerzania zakresu próbki) z 289 wg danych Strategii na 640 wg danych za rok 2016 - **wzrost o 121.5 %**

W latach 2017 i 2018 wyraźnie zaznacza się tendencja spadkowa osób ćwiczących w klubach sportowych. Niemniej nie bez znaczenia jest pojawiająca się na rynku duża liczba tzw. akademii sportowych, zorientowanych na różnego rodzaju dyscypliny sportowe, z dużym naciskiem na piłkę nożną i bieganie.

W związku z powyższym zmieniająca się sytuacja na rynku ofert sportowych wpływa na uzyskane w latach 2017 i 2018 dane statystyczne, a co za tym idzie brak możliwości jednoznacznego wnioskowania o spadku aktywności fizycznej mieszkańców miasta.

W 2019 roku po raz pierwszy zostały uwzględnione dane dotyczące akademii sportowych. Są to organizacje niezarejestrowane w danych powiatowych, a co za tym idzie problematycznym jest określenie dokładnej ich liczby.

Wnioski:

Wskaźnik wzrostu został w roku 2016 został osiągnięty. W latach 2017 i 2018 zaobserwowano tendencję spadkową wskaźnika, natomiast rok 2019 przyniósł 16%-owy wzrost spowodowany zwiększeniem ilości badanych podmiotów o tzw. akademie.

Zarówno tendencje światowe jak i krajowe pokazują, że osoby uprawiające sport niekoniecznie zrzeszają się w klubach, lecz organizują się spontanicznie wokół danych dziedzin sportowych i rekreacyjnych. Efektem tego są jednorazowe lub cykliczne wydarzenia, którym towarzyszy duża liczba uczestników.

4) rozwój infrastruktury sportowej, tj. wybudowanie lub modernizacja na terenie Miasta Kościerzyna do 2025 roku:

- wybudowanie przystanku kajakowego przy jeziorze Wierzysko,
- wybudowanie placu zabaw oraz siłowni zewnętrznej przy jeziorze Gałęźne (program OSA),
- budowa boiska do siatkówki plażowej o powierzchni 262 m² przy Stadionie Miejskim,
- remont nawierzchni skateparku oraz ustawienie nowej rampy przy ul. 8-go Marca,

Wnioski:

Istnieje duże zagrożenie niezrealizowania wszystkich inwestycji wynikających z założeń Strategii Sportu.

5) Inne wymagania wynikające ze Strategii i ich realizacja:

- w kolejnych latach odpowiednia realizacja Strategii wymagać będzie znacznego zwiększenia nakładów na rozbudowę infrastruktury sportowej w mieście,

- współpraca i przepływ informacji między organizacjami aktywnie działającymi na płaszczyźnie sportowej jest obszarem, w którym niezbędne jest wprowadzenie zmian i uściślenie dróg przepływu informacji zwrotnych do monitorowania Strategii,

6) Inne zagrożenia wpływające na kompleksowość i skuteczność realizacji Strategii

Największym zagrożeniem wpływającym na kompleksową realizację strategii jest brak odpowiednich środków finansowych.

7) Krótkoterminowe szanse i nadzieje związane z realizacją Strategii

Moda na aktywność fizyczną i prozdrowotne podejście do życia pozwala na realizację Strategii w obszarach niezwiązanych z dużymi nakładami finansowymi (rozbudowa infrastruktury). Należy mieć na uwadze fakt, iż uzyskiwane dane przedstawiały w latach 2016-2018 tendencję spadkową w obszarze uprawiania sportu przez dzieci i młodzież. Niemniej ostatnie dane za rok 2019 wskazują wzrost zainteresowania sportem i rekreacją.

Największym zagrożeniem dla realizacji Strategii są finanse, które ograniczają często możliwości podejmowania konkretnych inwestycji infrastrukturalnych. Niemniej należy mieć nadzieję, że przyszłe finanse Gminy Miejskiej Kościerzyna i Kościerskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji będą w większym stopniu skierowane na inwestycje w infrastrukturę sportową i dofinansowywanie organizacji pozarządowych.

Właściwym wydaje się wprowadzenie zasady, iż Kościerski Ośrodek Sportu i Rekreacji będzie czynnie uczestniczył w przyznawaniu i kontrolowaniu wydatkowanych środków przeznaczonych na organizacje pozarządowe.

S. Wieloletni program osłony w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

W roku 2019 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023

W ramach Programu w 2019 roku udzieliliśmy pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłków w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, przedszkolach oraz pomocy w formie świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności. Koszt realizacji Programu wyniósł **464 768,30 zł**. Z budżetu państwa otrzymaliśmy kwotę **332 100 zł**, co stanowi ok. 71,15 % całości kosztów, udział środków własnych to kwota **132 668,30 zł**, czyli ok. 28,55 % łącznej wartości.

W ramach Programu z posiłków w szkołach i przedszkolach skorzystało **399 dzieci** z **197 rodzin** na kwotę **205 052,50 zł**. Z posiłków w Barze „BISTRO” skorzystało **68 osób** na kwotę **52 248 zł**. Z pomocy na dożywianie w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności skorzystało **376 rodzin** na kwotę **207 467,80 zł**.

T. Program profilaktyki próchnicy zębów dla dzieci w wieku 5 lat z terenu Miasta Kościerzyna na lata 2017 – 2019

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców Kościerzyny w zakresie ochrony zdrowia jest jednym z najważniejszych zadań samorządu, które wynikają z ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Do zadań własnych Gminy Miejskiej Kościerzyny w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy w szczególności opracowanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców.

W 2014 roku jako pierwszy w województwie pomorskim został opracowany Program profilaktyki zakażeń HCV dla Miasta Kościerzyna na lata 2014-2016, który objętych zostało 1.039 mieszkańców Kościerzyny.

Biorąc pod uwagę liczne sygnały ze strony mieszkańców Kościerzyny w 2016 roku przystąpiono do opracowania „Programu profilaktyki próchnicy zębów dla dzieci z terenu Miasta Kościerzyna na lata 2017 – 2019”. Program, po uzyskaniu pozytywnej opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, od 2017 roku jest w trakcie realizacji i dotyczy profilaktyki próchnicy całej populacji pięcioletków zamieszkujących w Kościerzynie (biorąc pod uwagę ich rok urodzenia) i ma na celu ugruntowanie wśród dzieci właściwych zachowań prozdrowotnych w zakresie profilaktyki stomatologicznej. Program jest wielopłaszczyznowy i obejmuje także osoby na co dzień przebywające z dziećmi, czyli nauczycieli przedszkolnych oraz rodziców lub opiekunów prawnych dzieci.

Cel Programu: Głównym celem Programu jest zmniejszenie częstotliwości występowania próchnicy zębów u **802 dzieci** (podczas trwania Programu w latach 2017-2019) z terenu miasta Kościerzyna poprzez promocję zachowań prozdrowotnych oraz zwiększenie dostępności usług stomatologicznych.

Cele szczegółowe:

- redukcja występowania próchnicy oraz utraty zębów u dzieci,
- wzrost odsetka dzieci objętych edukacją prozdrowotną i profilaktyką próchnicy na terenie przedszkoli i szkół,
- wzrost odsetka osób dorosłych posiadających wiedzę na temat zdrowia jamy ustnej poprzez kształtowanie postaw prozdrowotnych i podniesienie wśród dzieci i ich rodziców/opiekunów prawnych świadomości w zakresie prawidłowych nawyków higienicznych i żywieniowych,
- dążenie do zmiany zachowań prozdrowotnych, co w konsekwencji pozwoli na obniżenie kosztów leczenia stomatologicznego w późniejszych latach,
- zwiększenie odsetka dzieci objętych przeglądami stomatologicznymi.

Raport z realizacji „Programu profilaktyki próchnicy zębów dla dzieci w wieku 5 lat z terenu Miasta Kościerzyna na lata 2017-2019” za 2019 rok

23.10.2019r. – szkolenie dla 10 nauczycieli i dyrektorów przedszkoli w Kościerzynie oraz oddziałów przedszkolnych przy szkołach. Podczas szkolenia omówiona została szeroko pojmowana profilaktyka próchnicy zębów. Zakres edukacji obejmował zarówno zagadnienia z odpowiednią higieną jamy ustnej, jak również czynniki występowania próchnicy i sposoby jej leczenia. Prowadzący szkolenie był lekarz dentysta Mirosław Kaczmarek. Podczas szkolenia ustalone zostały szczegóły techniczne dotyczące m. in. terminów spotkań z rodzicami oraz proponowanych terminów przeglądów stomatologicznych.

29.10 - 30.11.2019r. – szkolenia dla rodziców i opiekunów prawnych dzieci z rocznika 2014 w terminach ustalonych indywidualnie z Dyrektorami. Łącznie w szkoleniach wzięło udział 78 rodziców. Zakres tematyczny szkoleń:

- Profilaktyka próchnicy u dzieci
- Stan uzębienia u dzieci 5-cio letnich
- Różnica między laponowaniem a lakierowaniem zębów
- Błędy i prawidłowe nawyki żywieniowe i higieniczne
- Sposoby zapobiegania próchnicy
- Sposoby leczenia próchnicy

Podczas szkolenia rodzice dzieci mieli możliwość wyrażenia zgody na udział dzieci w Programie. Każdy uczestnik otrzymał materiał szkoleniowy na płycie CD.

Badania stomatologiczne

W 2019 roku przebadanych zostało łącznie **262 dzieci**, z tego 76 z rocznika 2013 oraz 186 z rocznika 2014. Do kościerskich przedszkoli w 2019 roku uczęszczało 301 dzieci z rocznika 2014, badaniami objętych zostało 186 dzieci, co stanowi **61,79% dzieci** z tego rocznika. Z informacji uzyskanych od realizatora Programu i potwierdzonych przez niektórych dyrektorów przedszkoli wynika, że znacząca część rodziców nie wyraża zgody na udział ich dziecka w badaniach stomatologicznych głównie z tego powodu, że dzieci są już objęte opieką stomatologiczną.

Program zakładał w 2019 roku przeprowadzenie oceny stanu higieny jamy ustnej, stanu uzębienia oraz warunków zgryzowych z orzeczeniem lekarza stomatologa, lakierowanie zębów stałych, a także instruktaż mycia zębów oraz przekazanie informacji na temat prawidłowej higieny jamy ustnej i racjonalnego odżywiania u **267 dzieci** (z rocznika 2014) plus dzieci, które z różnych względów nie wzięły udziału w Programie w 2018 r.

Każde z przebadanych dzieci otrzymało materiały promujące zdrowe odżywianie oraz profilaktykę próchnicy. Dodatkowo dzieci otrzymały drobne upominki, tj. jednorazowe

szczoteczki nasączone pastą i kubki do mycia zębów, kolorowanki, kredki, dyplomy „Dzielny Pacjent”, mini pasty do zębów, opaski, zakładki do książek, karty pacjentów oraz model dentystyczny - drewniane ząbki. Ponadto każdemu małemu pacjentowi wystawiono orzeczenie lekarskie przez lekarza dentystę, zawierające dane dotyczące stanu jamy ustnej (błona śluzowa, stan uzębienia, warunki zgryzowe), kwalifikację do lakierowania oraz zalecenia dotyczące diety i higieny jamy ustnej.

Koszt realizacji Programu w 2019 r. wyniósł: 12.413,56 zł.

Tabela 36. Wykaz przedszkoli/szkół wraz z terminami przeglądów dentystycznych i ilością dzieci (rocznik 2013)

Lp.	Przedszkole	Termin badania	Ilość przebadanych dzieci
1.	Przedszkole Językowe „Blubell”	07.01.2019r.	14
2.	Niepubliczne Przedszkole Językowe „Kids Planet”	09.01.2019r.	11
3.	Prywatne Przedszkole Montessori	28.01.2019r.	5
4.	Przedszkole „Happy Kids”	30.01.2019r.	10
5.	Przedszkole nr 7, ul. Wybickiego	14.01.2019r.	22
6.	Przedszkole nr 7, ul. Szkolna	16.01.2019r. 23.01.2019r.	14
RAZEM			76

Tabela 37. Wykaz przedszkoli/szkół wraz z terminami przeglądów dentystycznych i ilością dzieci (rocznik 2014)

Lp.	Przedszkole	Termin badania	Ogólna ilość dzieci	Ilość przebadanych dzieci
1.	Punkt przedszkolny „Kubusiowy Lasek”	04.11.2019r.	6	3
2.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	05.11.2019r.	7	4
3.	Przedszkole nr 7, ul. Szkolna	06.11.2019r. 07.11.2019r.	82	57
4.	Przedszkole nr 7, ul. Wybickiego	08.11.2019r.		
5.	Prywatne Przedszkole Montessori	12.11.2019r.	12	6
6.	Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Św. Elżbiety	13.11.2019r.	10	6
7.	Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 3	14.11.2019r.	23	17
8.	Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 2	18.11.2019r.	13	7
9.	Prywatne Niepubliczne „Puchatek”	19.11.2019r. 20.11.2019r.	44	19
10.	Przedszkole Niepubliczne "W Parku"	21.11.2019r.	16	15
11.	Niepubliczne Przedszkole Językowe „Kids Planet”	22.11.2019r.	28	19
12.	Przedszkole „Happy Kids”	25.11.2019r. 26.11.2019r.	21	14
13.	Szkoła Podstawowa nr 6	27.11.2019r. 28.11.2019r.	23	19
14.	Przedszkole Językowe „Blubell”		14	0
RAZEM				186

Podsumowanie „Programu profilaktyki próchnicy zębów dla dzieci w wieku 5 lat z terenu Miasta Kościerzyna na lata 2017-2019”

Program skierowany był do całej populacji kościerskich pięcioletków (grupa 802 dzieci), którzy w przeciągu 3 lat jego trwania uzyskali taki wiek (biorąc pod uwagę rok ich urodzenia). Program w poszczególnych latach zakładał udział:

- w 2017 r. – 266 dzieci (z rocznika 2012)
- w 2018 r. – 269 dzieci (z rocznika 2013) plus dzieci, które z różnych względów nie wzięły udziału w Programie w 2017 r.
- w 2019 r. – 267 dzieci (z rocznika 2014) plus dzieci, które z różnych względów nie wzięły udziału w Programie w 2018 r.

Program zakładał także przeprowadzenie szkoleń dla grupy 50 nauczycieli oraz 600 osób tj. rodziców i opiekunów dzieci.

Realizacja Programu w latach 2017-2019

W wyniku realizacji Programu:

- badaniami objęto łącznie **484 dzieci**, co stanowi **60,35%** ogólnej liczby uprawnionych do wzięcia udziału w Programie,
- przeszkolonych zostało **44 nauczycieli i dyrektorów** przedszkoli w Kościerzynie oraz oddziałów przedszkolnych przy szkołach, co stanowi **88%** zakładanych wskaźników,
- szkoleniem objęto **432 rodziców i opiekunów prawnych dzieci**, co stanowi **72%** zakładanych rezultatów.

Podczas szkoleń omówiona została szeroko pojmowana profilaktyka próchnicy zębów. Zakres edukacji obejmował zarówno zagadnienia z odpowiednią higieną jamy ustnej, jak również czynniki występowania próchnicy i sposoby jej leczenia. Podczas szkoleń ustalone zostały szczegóły techniczne dotyczące m. in. terminów spotkań z rodzicami oraz proponowanych terminów przeglądów stomatologicznych.

Koszt realizacji Programu zaplanowany był na kwotę **48.120,00 zł**, a w rzeczywistości wyniósł **32.435,98 zł**. W poszczególnych latach realizacji Programu wydano:

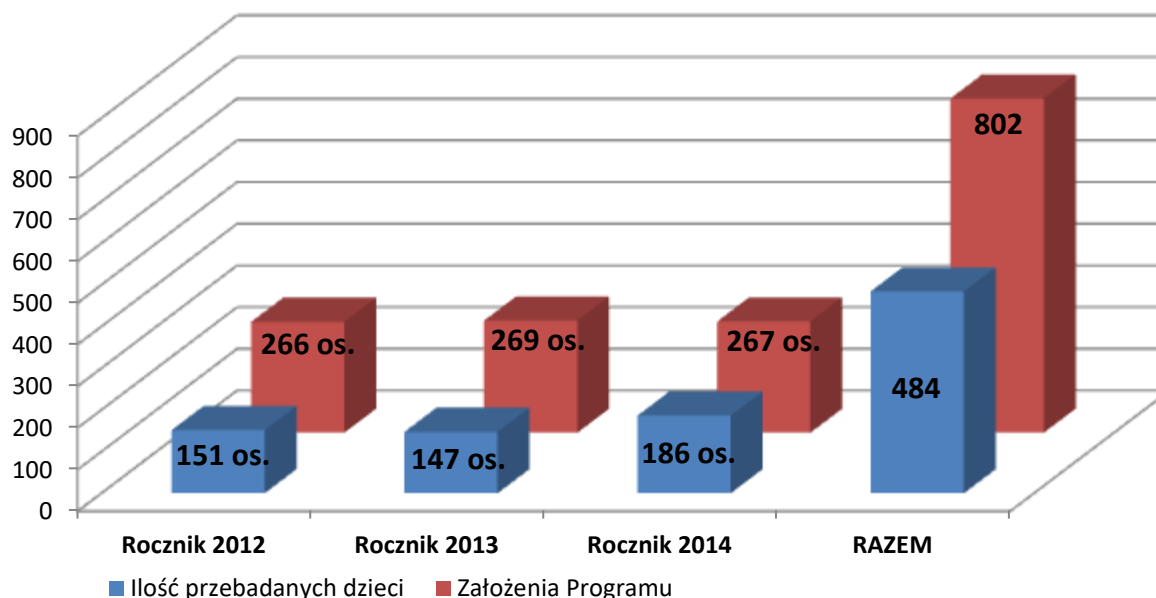
- w 2017 r. – 10.120,00 zł.
- w 2018 r. – 9.902,42 zł.
- w 2019 r. – 12.413,56 zł.

Rok 2019 był ostatnim rokiem realizacji „Programu profilaktyki próchnicy zębów dla dzieci w wieku 5 lat z terenu Miasta Kościerzyna na lata 2017-2019”.

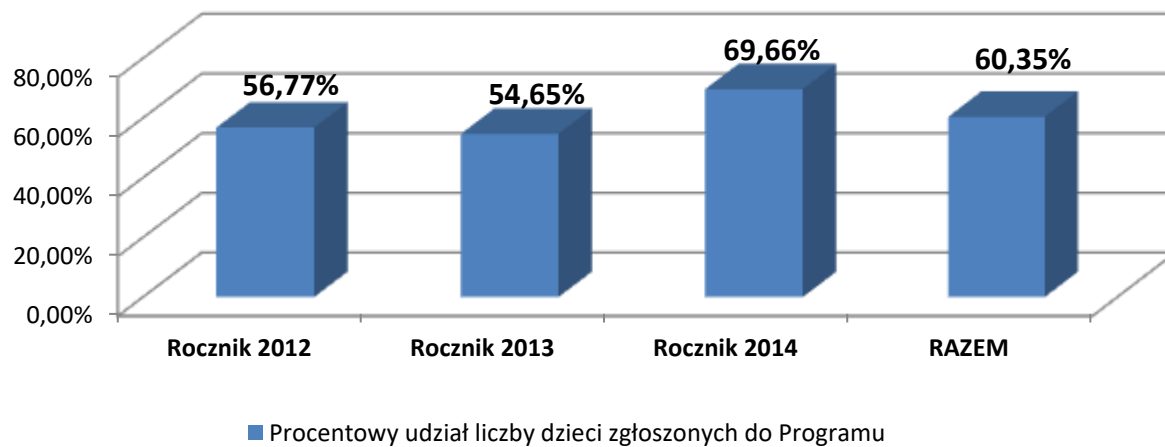
Tabela 38. Wykaz przedszkoli/szkół wraz z ilością przebadanych dzieci (roczniki 2012, 2013 i 2014)

LP.	Przedszkole	Rocznik 2012	Rocznik 2013	Rocznik 2014
1.	Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Św. Elżbiety	4	10	6
2.	Przedszkole „Happy Kids”	5	10	14
3.	Przedszkole nr 7, ul. Wybickiego	52	33	57
4.	Przedszkole nr 7, ul. Szkolna			
5.	Przedszkole Niepubliczne „Bajka”	13	4	0
6.	Punkt przedszkolny „Kubusiowy Lasek”	7	4	3
7.	Prywatne Niepubliczne „Puchatek	17	16	19
8.	Niepubliczne Przedszkole Językowe „Kids Planet”	7	11	19
9.	Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 3	10	17	17
10.	Prywatne Przedszkole Montessori	14	5	6
11.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	7	3	4
12.	Przedszkole Językowe „Blubell”	6	14	0
13.	Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 2,	9	4	7
14.	Prywatne Niepubliczne „W Parku”	0	0	15
15.	Szkoła Podstawowa nr 6	0	0	19
RAZEM		151	147	186

Wykres 11. Ilość przebadanych dzieci w stosunku do założeń Programu.

Wykres 12. Procentowy udział liczby dzieci zgłoszonych do Programu w stosunku do ogólnej liczby dzieci uprawnionych do wzięcia udziału w Programie

U. Kościerska Karta Dużej Rodziny

Kościerska Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom wielodzietnym zamieszkującym pod wspólnym adresem na terenie miasta Kościerzyna mającym na utrzymaniu troje lub więcej dzieci w wieku do 18 roku życia – lub do 24 roku życia w przypadku osób uczących się lub studiujących. O przyznanie Karty może ubiegać się również rodzina zastępcza i rodzinne domy dziecka, w których jest troje i więcej dzieci. Rodzina wielodzietna, która nabyła prawo do Kościerskiej Karty Dużej Rodziny, zachowuje to prawo do czasu ukończenia przez najmłodsze dziecko 18 roku życia lub 24 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje. Prawo do korzystania z Kościerskiej Karty Dużej Rodziny przysługuje wówczas rodzicom (rodzicowi) oraz każdemu dziecku w tej rodzinie w wieku do 18 roku życia lub do 24 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje.

Kościerska Karta Dużej Rodziny przyznawana jest niezależnie od dochodu rodziny.

Po pozytywnym rozpatrzeniu przez Koordynatora Programu złożonego przez rodzica/rodziców wniosku, Kartę otrzymuje każdy członek rodziny wielodzietnej. Karta jest imienna, posiada numer oraz hologram, który określa jej termin ważności. Karty są personalizowane w Urzędzie Miasta.

Przyznane Karty zachowują ważność przez rok. W terminie od 01 grudnia można składać w Urzędzie wnioski o przedłużenie Kart, które po pozytywnej weryfikacji oklejane są hologramem z nadrukowanym rokiem ważności.

W roku 2019 Kościerska Karta Dużej Rodziny uprawniała do korzystania z następujących zniżek:

- „AQUA Centrum” Kaszubskie Centrum Sportowo – Rekreacyjne, ul. Hallera 2, 83-400 Kościerzyna – wejście na pływalnię, fitness, siłownię – 50% zniżki,
- Kino „REMUS”, ul. 3 Maja 9, 83- 400 Kościerzyna – wejście na seanse filmowe – 50% zniżki,
- Lodowisko sezonowe przy Zespole Szkół Publicznych Nr 1, ul. M.C. Skłodowskiej 19, 83-400 Kościerzyna, prowadzone przez Kościerski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kościerzynie – wejście na lodowisko i wypożyczenie łyżew – 50% zniżki,
- Muzeum Ziemi Kościerskiej im. dr. Jerzego Knyby w Kościerzynie ul. Rynek 9 i wszystkich oddziałów wchodzących w skład Muzeum - 100% zniżki.

Do Programu przystąpiło **15 partnerów prywatnych**, u których posiadacze Kościerskiej Karty Dużej Rodziny mogą skorzystać z atrakcyjnych rabatów. Zestawienie podmiotów gospodarczych znajduje się na stronie internetowej pod adresem <http://koscierzyna.gda.pl/porta1?id=1061859>.

W roku 2019 **wydano 385 nowych kart dla 75 nowych rodzin** oraz dla kolejnych członków rodzin, które dołączyły do Programu w ubiegłych latach. Od początku trwania Programu

przystąpiły do niego **643 rodziny, którym łącznie wydano 3350 kart** (stan na dzień 31.12.2019 r.).

Na usługi świadczone w ramach Kościerskiej Karty Dużej Rodziny w roku 2019 wydano **67.239,00 zł + 630,99 zł** na koszty obsługi Programu (dokupienie hologramów na 2019 rok i zakup hologramów na 2020 rok), co daje łączną kwotę **67.869,99 zł**. W budżecie miasta Kościerzyna na 2020 rok przewidziano sumę 80.000,00 zł na pokrycie kosztów zniżek w przedmiotowym Programie (stan na dzień 18.03.2020 r.).

Powyższa statystyka utwierdza w przekonaniu, że podjęta inicjatywa jest słuszna i należy ją kontynuować. Celem Programu jest nie tylko umożliwienie rodzinom wielodzietnym dostępu do ofert kulturalnych i sportowych w naszym mieście, ale przede wszystkim budowanie dobrego klimatu wokół rodzin wielodzietnych.

V. Program Rozwoju Przedsiębiorczości Gminy Miejskiej Kościerzyna na lata 2013 – 2020

Program Rozwoju Przedsiębiorczości Gminy Miejskiej Kościerzyna na lata 2013 – 2020, wypracowany na zasadach partycypacji społecznej w ramach projektu „Decydujemy Razem. Wzmocnienie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych oraz w podejmowaniu decyzji publicznych”, został przyjęty w drodze Uchwały nr XXXIX/308/12 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 19.12.2012r.

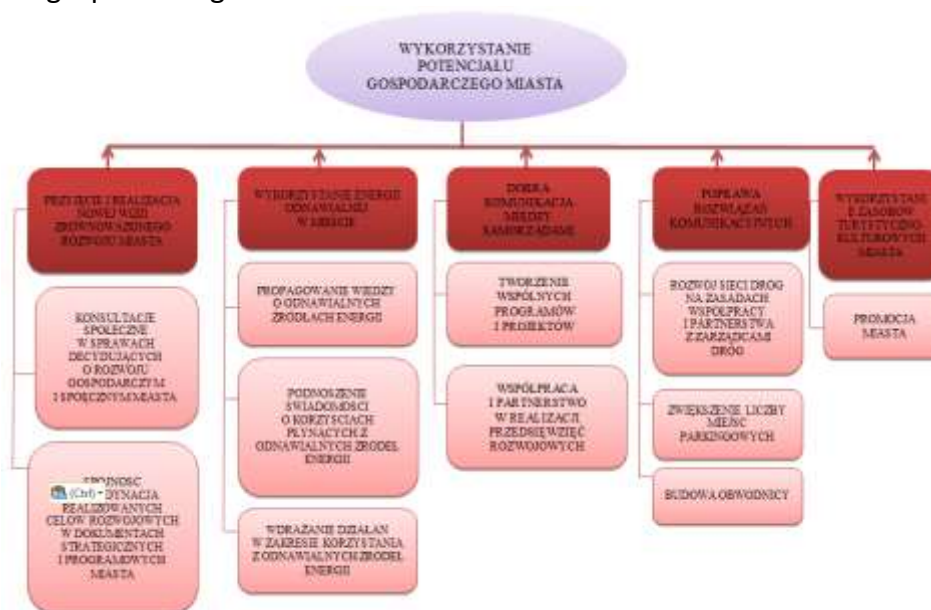
Celem Programu jest kształtowanie korzystnej sytuacji na lokalnym rynku przedsiębiorczości poprzez przyjazną politykę oraz wynikające z niej odpowiednie instrumenty wspierające przedsiębiorców. Dokument wyznacza kierunki i określa działania, które mogą stać się podstawą rozwoju gospodarczego Kościerzyny, poprzez wykorzystanie potencjału w postaci przedsiębiorczości. Założenia Programu kładą nacisk na budowę płaszczyzny współpracy i komunikacji pomiędzy administracją, przedsiębiorcami, organizacjami gospodarczymi i społeczeństwem.

Program precyzuje trzy cele strategiczne:

1. Wykorzystanie potencjału gospodarczego Miasta;
2. Rozwój przedsiębiorczości;
3. Rozwój rynku pracy

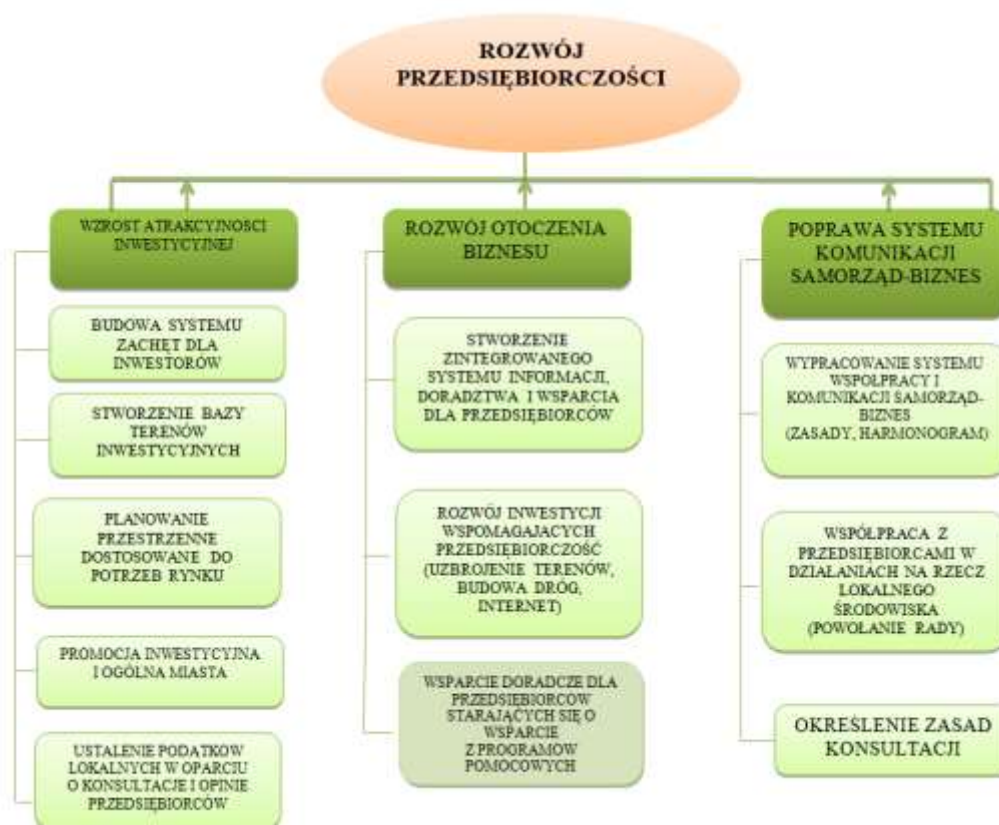
i odpowiadające im 12 celów operacyjnych, którym przypisano szczegółowe działania. Cele odzwierciedlono w hierarchii – drzewa celów.

Schemat 2. Cele operacyjne dla celu strategicznego: Wykorzystanie potencjału gospodarczego

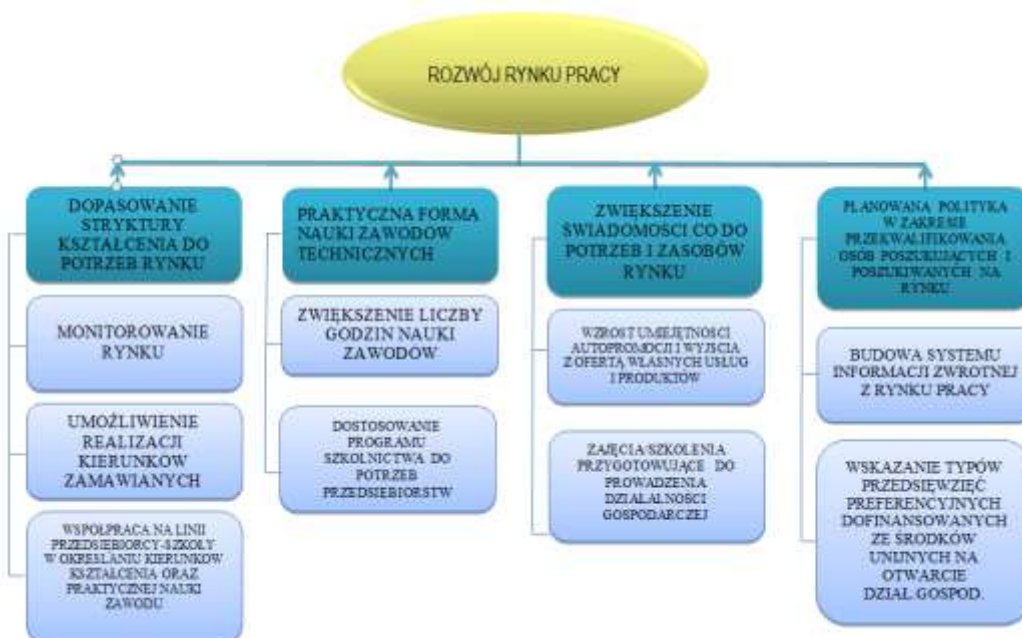

Schemat 3. Cele operacyjne dla celu strategicznego: Rozwój przedsiębiorczości.

Schemat 4. Cele operacyjne dla celu strategicznego: Rozwój rynku pracy.

Wypracowane cele i działania na etapie wdrażania podlegają monitoringowi. W raporcie z maja 2020r. zawarto ocenę stopnia realizacji założonych w Programie celów i działań opisanych za pomocą przyjętych wskaźników za 2019r. oraz sformułowano wnioski końcowe.

Najważniejsze działania podjęte 2019 roku to:

Obszar 1: Wykorzystanie potencjału gospodarczego miasta:

- przeprowadzenie kolejnej edycji konsultacji budżetu obywatelskiego wspierającego inicjatywy mieszkańców,
- przyjęcie 3 nowych dokumentów strategicznych:
  - Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kościerzyna na lata 2020-2024,
  - Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Kościerzyna na lata 2019-2023,
  - Program Współpracy Gminy Miejskiej Kościerzyna z Organizacjami Pozarządowymi na 2019 rok,
  - Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Kościerzyna w 2019 roku,
  - Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Miasta Kościerzyna na 2019 rok,
- sporządzenie 16 raportów z realizacji założeń dokumentów strategicznych miasta,
- realizacja 4 projektów na rzecz ekologii:
  - Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej:
    - Urząd Miasta Kościerzyna - koszt 881 tys. zł (dofinansowanie ok. 60,4%)
    - Biblioteka Miejska - koszt 367 tys. zł (dofinansowanie 60,3925%)
  - Utworzenie Centrum Zarządzania Energią w Kościerzynie (koszty do poniesienia w 2020 roku) – koszt 182.040 (dofinansowanie 85%)
  - Modernizacja źródła ciepła w budynku wielorodzinnym przy ulicy Drogowców 4 w ramach Programu WFOŚiGW „Czyste Powietrze Pomorza - edycja 2018” (koszty do poniesienia w 2020 roku) – koszt całkowity zadania 42.000 zł, dofinansowanie z WFOŚiGW 12.500,00 zł, koszt GMK 0,00 zł, koszt beneficjenta ostatecznego (wspólnoty mieszkaniowej) 29.500,00 zł
  - Udzielanie dofinansowania ze środków budżetu Miasta na wymianę węglowych źródeł ciepła – w 2019 roku ze środków Miasta udzielono dofinansowania na łączną kwotę 81.848,19 zł (13 gospodarstw domowych)
- zawarcie 6 porozumień partnerskich, w tym z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku (jako jedna z trzech gmin powiatu kościerskiego) dotyczącego pomocy przy realizacji Programu Krajowego „Czyste Powietrze”,
- 1 wspólny projekt z Gminą Kościerzyna obejmujący tematykę ścieżek rowerowych „Budowa węzła integracyjnego w Kościerzynie połączona z rewitalizacją i adaptacją dworca kolejowego oraz utworzeniem komunikacji zbiorowej w Powiecie Kościerskim” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, w ramach którego w 2019r. opracowano dokumentację projektową dla drogi Dobrogoszcz - Kościerzyna oraz część dokumentacji projektowej dla ścieżki Wielki Klincz -

Kościerzyna (zakres miasta), a także podpisano umowy na zaprojektowanie części dróg rowerowych po stronie miasta i gminy.

- szeroka promocja miasta.

Obszar 2: Rozwój przedsiębiorczości

- na mocy Uchwały Nr XV/97/15 z dnia 26.08.2015 w sprawie udzielenia regionalnej pomocy inwestycyjnej na terenie Miasta Kościerzyna w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości w 2019r.:
  - 4 firmy skorzystały ze zwolnienia z podatku od nieruchomości,
  - MPI KOS-EKO Sp. z o.o. skorzystało z obniżonej stawki podatku od nieruchomości w zakresie budowy służących gospodarce wodnej i ściekowej,
  - umorzono podatek od środków transportowych dwóm przedsiębiorcom na kwotę 26.622 zł,
  - umorzono podatek od nieruchomości trzem podatnikom na kwotę 141.025,12 zł,
  - kwota udzielonej pomocy publicznej dla przedsiębiorców wyniosła 628.994,92 zł.
- w roku 2019r. w stosunku do roku 2018r. nastąpił wzrost stawki podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych o 3,5%.
- na cele inwestycyjne sprzedano 1,526 ha gruntów miejskich, które zakupiło trzech przedsiębiorców; w 2019r. nie powstały żadne nowe tereny,
- na koniec 2019r. w posiadaniu GMK znajdowały się jeszcze działki inwestycyjne z poniższych projektów o powierzchni:
  - 14,8482 ha - w ramach Kościerskiej Strefy Aktywności Gospodarczej o pow. 22,0564 ha udostępniono w 2019r. kolejne 2,3836 ha działek (na koniec 2019r. w strefie zlokalizowanych było 6 inwestycji),
  - 11,1601 ha - dotyczy Kościerskiej Strefy Aktywności Gospodarczej, tj. Kościerskiego Parku Przemysłowego (w roku 2019 sprzedano na „trójkącie „przemysłowym” dwie nieruchomości o ogólnej powierzchni 1,2335 ha).
- konsultacje społeczne aktualizacji Planów Zagospodarowania Przestrzennego,
- zakładka dla przedsiębiorców na stronie www miasta - 2724 odwiedzin w roku 2019, 1885 odwiedzin części poświęconej terenom inwestycyjnym,
- 1 zadanie poświęcone kreowaniu postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży zlecone przez GMK Powiatowemu Zespołowi Szkół Nr 1 w Kościerzynie w ramach konkursu dla organizacji pozarządowych - IV edycja dnia przedsiębiorczości pod nazwą "Od młodości do starości uczyć się przedsiębiorczości",
- od 29.10.2014r. działa Kaszubski Inkubator Przedsiębiorczości, którego Operatorem jest konsorcjum reprezentowane przez Pomorski Inkubator Przedsiębiorczości:
  - 2019 - z pomieszczeń inkubatora korzystało 15 firm inkubowanych oraz 14 firm komercyjnych,
  - zrealizowano 9 wydarzeń z zakresu przedsiębiorczości,

- przeprowadzono 10 szkoleń dla ok. 80 osób z tematyki biznesowej, z zakresu marketingu, transportu, bhp,
- przeprowadzono 5 szkoleń z wykorzystaniem komputerów dla 26 osób,
- zrealizowano 22h doradztwa prawnego i podatkowego dla 22 osób (tematyka dotycząca założenia działalności gospodarczej, możliwości otrzymania dotacji i pożyczek na rozwój firmy), w tym 11h doradztwa w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności gospodarczej,
- preferencyjne stawki dla firm aplikujących w zależności od okresu działania firmy (odpowiednio w I, II i III roku działalności firma płaci 50%, 60% i 80% zatwierdzonej stawki rynkowej wynoszącej w 2019r. 43,05 zł brutto),
- dodatkowe usługi dla firm: Punkt Informacyjno-konsultacyjny nt. Funduszy Europejskich dla biznesu, e-biuro, biurko na godziny (co-working), Punkt pomocy prawnej, nieodpłatna promocja na stronie internetowej, facebook'u,
- koszty poniesione przez Miasto w 2019r. wyniosły 49.279,33 zł brutto, a przychód z tytułu dzierżawy wyniósł 19.869,96 zł brutto.
- tytuł „Gmina na 5!” dla Kościerzyny za kompleksową elektroniczną obsługę przedsiębiorców w edycji 2018/2019 rankingu przygotowanego przez studentów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Obszar 3: Rozwój rynku pracy

- szczegółowa analiza rynku pracy przez Powiatowy Urząd Pracy w Kościerzynie (PUP):
  - na koniec 2019r. w PUP zarejestrowanych było 578 osób bezrobotnych z terenu miasta, w tym 328 kobiet i 250 mężczyzn (dla porównania w tym samym czasie w powiecie kościerskim zarejestrowanych było 1697 osób bezrobotnych, w tym 1043 kobiety i 654 mężczyzn),
  - stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła w Powiecie Kościerskim 6,2%,
- 2019 - działalność Powiatowego Urzędu Pracy:
  - prognoza zapotrzebowania na zawody w powiecie kościerskim na rok następny, tzw. „Barometr zawodów w powiecie kościerskim”,
  - Pomorski Dzień Przedsiębiorczości w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości,
  - szkolenia/doradztwo w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności gospodarczej,
  - łącznie 1,014 mln zł przyznane na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla 60 osób bezrobotnych, w tym 21 z terenu miasta (przeciętna kwota dotacji: 16.900 zł).
- współpraca powiatowych szkół ponadgimnazjalnych z Powiatową i Pomorską Wojewódzką Radą Rynku Pracy w kwestii planowania i otwierania nowych kierunków kształcenia - w 2019r. nie otwarto nowych kierunków kształcenia zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych,

- współpraca szkół z zakładami pracy w zakresie dostosowania programu szkolnictwa do potrzeb przedsiębiorstw oraz praktyk zawodowych oraz PUP w Kościerzynie i WUP w Gdańsku,
- zajęcia dotyczące przedsiębiorczości, rynku pracy i przygotowujące do pracy zawodowej w szkołach.

III. Wnioski końcowe w zakresie ogólnym z realizacji działań w roku 2019:

1. Efektywna działalność Inkubatora Przedsiębiorczości jako lokalnego Centrum obsługi i wspierania Przedsiębiorczości oraz integracji środowiska biznesowego.
2. Dbłość Gminy Miejskiej Kościerzyna o aktualizację i opracowywanie nowych dokumentów strategicznych.
3. Duże zaangażowanie szkół w promocję przedsiębiorczości wśród dzieci i młodzieży.
4. Niewystarczający zakres konsultacji społecznych na linii samorząd – przedsiębiorcy.
5. Brak inicjatyw z zakresu partnerstwa publiczno-prywatnego.

[Raport z monitorowania Programu rozwoju przedsiębiorczości
Gminy Miejskiej Kościerzyna na lata 2013 – 2020 za rok 2019](#)

W. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Kościerzyna w 2019 roku

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Kościerzyna w 2019 roku przyjęty został [uchwałą nr VIII/65/19](#) Rady Miasta Kościerzyna z dnia 27 marca 2019 roku. Konieczność przyjęcia programu wynika z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 122 ze zm.). Ustawa ta nakłada na gminy obowiązek corocznego przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w terminie do dnia 31 marca.

Celem Programu jest zapobieganie bezdomności zwierząt oraz opieka nad zwierzętami bezdomnymi poprzez:

- zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom;
- odławianie bezdomnych zwierząt;
- elektroniczne znakowanie (czipowanie) zwierząt (psów);
- ograniczenie populacji bezdomnych zwierząt poprzez sterylizację i kastrację zwierząt domowych (psów w schronisku);
- sprawowanie opieki nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie i sterylizacja;
- usypianie ślepych miotów;
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- zapewnienie opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- edukację w zakresie opieki nad zwierzętami.

Na realizację programu zabezpieczono w budżecie kwotę **55 000,00 zł**.

Wydatki związane z realizacją programu przedstawiały się następująco:

- Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom w schronisku i ich odławianie – **42 000,00 zł**;
- Elektroniczne znakowanie – **2 975,00 zł**
- Opieka nad kotami wolno żyjącymi i inne wydatki – **2 152,20 zł**

Razem wydatki w 2019 roku – **47 127,20 zł**

VI. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w Gminie Miejskiej Kościerzyna za rok szkolny 2018/2019

Obowiązek sporządzenia i przedstawienia informacji o stanie realizacji zadań oświatowych gminy wynika z dyspozycji art. 264 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz.60 ze zm.) w związku z art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.), organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 października, przedstawia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach egzaminu ósmoklasisty, egzaminu gimnazjalnego, nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty w szkołach i placówkach tych typów i rodzajów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego.

Gmina Miejska Kościerzyna realizuje zadania oświatowe określone w:

- 1) Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty m. in. w zakresie edukacji publicznej należy do zadań własnych gminy,
- 2) Ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe – do zadań organu prowadzącego należy m.in.:
  - zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej w przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego, a także w szkołach,
  - zapewnienia warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,
  - zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy z dziećmi i młodzieżą objętych kształceniem specjalnym,
  - wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie,
  - zapewnienie obsługi administracyjnej, obsługi finansowej,
  - wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnienia pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo – profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania zadań statutowych,
  - wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki
- 3) ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela – do zadań gminy należy m.in.:
  - stanowienie o wysokości niektórych składników wynagrodzenia nauczycieli,
  - wspieranie nauczycieli w procesie dydaktyczno – wychowawczym.

Wśród innych obowiązków gminy w zakresie edukacji wynikających z ustaw wymienić należy w szczególności:

- obowiązek zapewnienia uczniom dowozu do i ze szkoły,
- obowiązek wspierania uczniów w formie stypendiów szkolnych, zasiłków szkolnych,
- obowiązek prowadzenia postępowania egzaminacyjnego na stopień zawodowy nauczyciela mianowanego,
- obowiązek ustalenia obwodów szkolnych i ich granic,
- obowiązek kontroli spełnienia obowiązku nauki,
- obowiązek dotowania działalności niepublicznych szkół lub placówek
- wprowadzanie danych systemu informacji oświatowej.

Stan organizacji przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów

W roku szkolnym 2018/2019 Gmina Miejska Kościerzyna była organem prowadzącym dla:

1. Zespołu Szkolno - Przedszkolnego nr 1 w Kościerzynie w skład którego wchodzi:
  - Przedszkole nr 1,
  - Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki;
2. Zespołu Szkolno - Przedszkolnego nr 2 w Kościerzynie w skład którego wchodzi:
  - Przedszkole nr 2,
  - Szkoła Podstawowa nr 2 im. Ks. Dra Leona Heykego;
3. Zespołu Szkolno - Przedszkolnego nr 3 w Kościerzynie w skład którego wchodzi:
  - Przedszkole nr 3,
  - Szkoła Podstawowa nr 3 im. Franciszka Sędzickiego;
4. Szkoła Podstawowa nr 6 im. Ks. dr. Bernarda Sychty;
5. Szkoła Podstawowa nr 4 im. Nauczycieli Bohaterów Ziemi Kościerskiej;
6. Przedszkole nr 7 w Kościerzynie.

W związku z wdrożeniem reformy oświatowej zakończenie roku szkolnego 2018/2019 było równocześnie wygaszeniem gimnazjów oraz klas gimnazjalnych.

Na terenie miasta Kościerzyna funkcjonowały również:

- 1) szkoły niepubliczne:
  - Prywatna Szkoła Podstawowa Montessori,
  - Prywatna Szkoła Podstawowe Happy Kids,
  - Prywatne Gimnazjum Montessori – wygasło w sierpniu 2019 r.,
  - Prywatna Szkoła Podstawowa Prymus wraz z klasami gimnazjum.
- 2) przedszkola i punkt przedszkolny:
  - Prywatne Przedszkole Montessori,
  - Przedszkole Językowe Bluebell,

- Przedszkole Niepubliczne Puchatek,
- Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety,
- Przedszkole Niepubliczne Bajka,
- Przedszkole Językowe Happy Kids,
- Niepubliczne Przedszkole Językowe KIDS PLANET,
- Punkt Przedszkolny Kubusiowy Lasek,
- Niepubliczny Integryacyjny Punkt Przedszkolny Pingwinek.

Tabela 39. Stan organizacji szkół publicznych i niepublicznych (stan na 30.09.2019 wg SIO)

Lp.	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	klasa I	klasa II	klasa III	klasa IV	klasa V	klasa VI	Klasa VII	klasa VIII
1.	Szkoła Podstawowa nr 1	23	489	68	65	52	43	77	86	56	42
2.	Szkoła Podstawowa nr 2	18	370	49	49	44	30	67	53	37	41
3.	Szkoła Podstawowa nr 3	18	368	48	55	29	33	55	68	41	39
4.	Szkoła Podstawowa nr 4	23	480	60	49	62	32	94	88	47	48
5.	Szkoła Podstawowa nr 6	30	654	92	68	71	25	115	111	92	80
A.	Razem (1-5)	112	2361	317	286	258	163	408	406	273	250
6.	Prywatna Szkoła Podst. Montessori	8	66	5	9	6	4	7	16	12	7
7.	Prywatna Szkoła Podstawowa Prymus	7	80	4	12	13		16	15	6	14
8.	Prywatna Szkoła Podstawowa Happy Kids	5	36	5	4	0	8	11	8		
B.	Razem (6-7)	20	182	14	25	19	12	34	39	18	21
Ogółem (A+B)		132	2543	331	311	277	175	442	445	291	271

Tabela 40. Stan organizacji wychowania przedszkolnego (stan na dzień 30-09-2019 wg SIO)

Lp.	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Poniżej "0"	Klasa "0"
1.	Przedszkole nr 7	13	326	248	75
2.	Przedszkole nr 1 w ZS-P nr 1	3	41	2	29
3.	Przedszkole nr 2 w ZS-P nr 2	2	41	0	41
4.	Przedszkole nr 3 w ZS-P nr 3	4	82	43	39
5.	Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej nr 6	6	139	67	72
A	RAZEM PUBLICZNE	28	629	360	256
6.	Prywatne Przedszkole Montessori	4	57	50	7
7.	Przedszkole Językowe Bluebell	3	66	42	24

8.	Przedszkole Niepubliczne Puchatek	7	149	122	27
9.	Przedszkole Niepubliczne św. Elżbiety	4	36	33	3
11.	Przedszkole Językowe Happy Kids	8	85	65	20
12.	Niepubliczne Przedszkole MIŚ	3	36	36	0
13.	Przedszkole KIDS PLANET	7	125	115	10
14.	Przedszkole w Parku	3	54	54	0
15.	Integracyjny Punkt Przedszkolny Pingwinek	2	15	15	0
16.	Punkt Przedszkolny Kubusiowy Lasek	2	22	19	3
B	RAZEM NIEPUBLICZNE	41	645	532	91
OGÓŁEM (A+B)		69	1274	892	347

W roku budżetowym 2019 miesięczna dotacja z budżetu miasta na wychowanka przedszkola oraz kwota subwencji oświatowej na jedno dziecko w szkole wyniosła:

Tabela 41. Dofinansowanie oświatowych placówek niepublicznych w 2019 r

Rodzaj dofinansowania	Placówka oświatowa	Kwota na 1 dziecko
Dotacja	przedszkole niepubliczne	484,62 zł
Dotacja	punkt przedszkolny	258,46 zł
Subwencja	niepubliczna szkoła podstawowa	458,08 zł
Subwencja	niepubliczne gimnazjum	476,40 zł

Tabela 42. Podsumowanie kwot dotacji z budżetu miasta Kościerzyna oraz subwencji oświatowej przekazanej placówkom niepublicznym w 2019 roku.

Lp.	Placówka	Kwota przekazanej dotacji [zł]
1.	Przedszkole niepubliczne Św. Elżbiety	248 120,32
2.	Przedszkole niepubliczne "Bajka"	565 962,25
3.	Prywatne przedszkole "Montessori"	549 742,27
4.	Przedszkole językowe "Happy Kids"	575 353,60
5.	Przedszkole niepubliczne Puchatek	938 558,89
6.	Przedszkole Językowe Bluebell	434 913,36
7.	Przedszkole Kids Planet	973 971,04
8.	Przedszkole w Parku	88 592,35
9.	Niepubliczne Przedszkole Integracyjne MIŚ	63 068,60
10.	Punkt Przedszkolny "Kubusiowy Lasek"	253 981,92
11.	Punkt Przedszkolny Pingwinek	79 106,54
	Razem	4 771 371,14
1.	Prywatna Szkoła Podstawowa Montessori	1 018 705,45
2.	Prywatne Gimnazjum Montessori	172 493,28
3.	Prywatna Szkoła Podstawowa Happy Kids	579 983,11
4.	Prywatna Szkoła Podstawowa Prymus	972 673,28
5.	Klasy gimnazjum w Szkole Podstawowej Prymus	109 059,84
	Razem	2 852 914,96

Remonty bieżące w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Miejską Kościerzyna

Tabela 43 Nakłady na remonty bieżące w placówkach oświatowych w latach 2014 - 2019

Nazwa szkoły	Wykonanie w zł					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr1	56 758	25 673	31 326	49 241	41 460	29 084
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	19 052	40 870	54 933	34 645	19 963	112 000
Szkoła Podstawowa nr 6	136 222	153 305	113 199	97 356	31 431	150 492
Szkoła Podstawowa nr 4	24 185	101 172	141 817	69 512	103 681	94 656
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	71 460	64 067	70 961	49 364	53 905	64 505
Przedszkole nr 7	--	--	12 435	7 000	31 300	13 530
RAZEM	307 667	385 037	424 670	307 119	281 740	464 267

Kadra i system doskonalenia zawodowego

W rozwoju szkolnictwa zasadniczą rolę odgrywają umiejętności zawodowe nauczycieli, ich wiedza o życiu, zrozumienie współczesnych problemów świata oraz chęć samodoskonalenia. Dobór kadry pedagogicznej to przede wszystkim rola dyrektorów placówek.

We wszystkich placówkach oświatowych pracują nauczyciele zatrudnieni zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

Poziom zatrudnienia w danym roku szkolnym wynika z organizacji roku szkolnego zatwierdzonej przez organ prowadzący, a ta jest ściśle związana z liczbą oddziałów na każdym poziomie nauczania, liczbą godzin wynikającą z podziału na grupy (dotyczy zajęć z wychowania fizycznego, języków obcych, informatyki, techniki) zależną od liczebności oddziałów klasowych oraz określoną w rozporządzeniu (ramowe plany nauczania) przez Ministra Edukacji Narodowej liczbą godzin dla poszczególnych przedmiotów i poziomów nauczania.

Tabela 44. Zatrudnienie w jednostkach prowadzonych przez Gminę Miejską Kościerzyna (stan na dzień 30.09.2019r.)

Lp.	Placówka	Zatrudnienie		w tym			
				nauczyciele		pozostali	
		etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
	Zespół Szkolno -Przedszkolny nr 1	53,76	58	45,1	48	8,63	10
	Zespół Szkolno -Przedszkolny nr 2	43,47	52	37,24	44	6,23	8
	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	66,47	70	51,84	54	14,63	16
	Szkoła Podstawowa nr 6	107,88	110	80	80	27,88	30
	Szkoła Podstawowa nr 4	63,67	69	50,54	55	13,13	14
	Przedszkole nr 7	53,76	60	31,63	37	22,13	23
	Razem:	389,01	419	296,38	318	92,63	101

Tabela 45. Nakłady na doskonalenie zawodowe nauczycieli w latach 2019 – 2020

Nazwa placówki		2019 wykonanie	2020 plan
		[zł]	
1.	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr1	9 450	16 318
2.	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2	12 788	12 877
3.	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 3	18 399	16 887
4.	Szkoła Podstawowa nr 6	26 169	28 502
5.	Szkoła Podstawowa nr 4	13 702	17 136
6.	Biuro Obsługi Placówek Oświatowych	9 644	45 524
7.	Przedszkole nr 7	4370	7 508
Razem		94 522	144 752

Tabela 46. Poziom wykształcenia nauczycieli w roku szkolnym 2018/2019
(stan z SIO na 30-09-2019r.)

Placówka	wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym		wyższe magisterskie bez przygotowania pedagogicznego, wyższe zawodowe z przygotowaniem pedagogicznym, licencjat		Razem
	liczba osób	% ogółu	liczba osób	% ogółu	
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	47	98%	1	2%	48
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	42	95%	2	5%	44
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	52	96%	2	4%	54
Szkoła Podstawowa nr 6	80	100%	0	0%	80
Szkoła Podstawowa nr 4	54	98%	1	2%	55
Przedszkole nr 7	33	89%	4	11%	37
Razem	308	97%	10	3%	318

Tabela 47. Stopnie awansu zawodowego nauczycieli (stan na dzień 30.09.2019r.)

Placówka	Stopień awansu zawodowego (w osobach)								Razem
	Stażysta		Kontraktowy		Mianowany		Dyplomowany		
	liczba	% ogółu	liczba	% ogółu	liczba	% ogółu	liczba	% ogółu	
ZS-P 1	2	4%	8	17%	9	19%	29	60%	48
ZS-P 2	2	5%	11	25%	6	14%	25	57%	44
ZS-P 3	2	4%	13	24%	12	22%	27	50%	54
SP 6	2	3%	11	14%	15	19%	52	65%	80
Sp 4	4	7%	7	13%	7	13%	37	67%	55
Przedszkole nr 7	3	8%	16	43%	10	27%	8	22%	37
Razem	15	5%	66	21%	59	19%	178	56%	318

Tabela 48. Liczba nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego (stan na dzień 30.09.2019r.)

Wyszczególnienie	Ogółem	nauczyciele				
		bez awansu	stażyści	kontraktowi	mianowani	dyplomowani
Średnia liczba nauczycieli w przeliczeniu na pełne etaty	318	0	15	66	59	178

Tabela 49. Wynagrodzenie na poszczególnych stopniach awansu zawodowego (stan na dzień 31.12.2019r.)

Wydatki poniesione na wynagrodzenia	Stopień awansu zawodowego			
	nauczyciel stażysta	nauczyciel kontraktowy	nauczyciel mianowany	nauczyciel dyplomowany
Razem poniesione wydatki na wynagrodzenia	386653,17	2175674,24	2845279,6	11894568,21
Średnie wynagrodzenie ogółem na poszczególnym stopniu awansu zawodowego	3 191,26	3 735,96	4 598,65	6 087,42
Średnie wynagrodzenie ogółem gwarantowane przez państwo od kwietnia 2018	3 337,55	3 704,68	4 806,07	6 141,09

Poziom nauczania

Tabela 50. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2019 roku

Obszar/placówka	Język polski	Matematyka	Język angielski	Język niemiecki
kraj	63	45	59	42
woj. pomorskie	62	44	58	35
powiat kościerski	59	40	49	35
Kościerzyna miasto	55	42	55	56
SP nr 1	55	34	49	37
SP nr 2	45	38	48	22
SP nr 3	57	38	50	100
SP nr 4	61	52	68	29
SP nr 6	57	48	60	91

Tabela 51. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach 2018-2019

Wyszczególnienie	część humanistyczna				część matematyczno-przyrodnicza				Język angielski podst.		Język niemiecki podst.		Język angielski rozszerz.		Język niemiecki rozszerz.	
	Język polski		historia i wiedza o społ.		matematyka		przyrodnicze									
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Kraj		63		59		43		49		68		51		53		43
woj. pomorskie	67	62	58	58	52	42	55	48	67	68	49	49	52	53	33	30,2
powiat		63		56		41		47		60		46		43		28
Szkoły miejskie ogółem	70,6	68,5	56,8	59,3	55,5	46,1	56,6	51,2	72,8	65,9	70,0	69,7	58,0	48,0	34,0	42,0
Gimnazjum nr 1	68,3	68,8	58,6	62,2	50,5	42,9	57,5	53,3	66,7	68,3	48,8	81	47,9	49,3		
Gimnazjum nr 2	71,4	62,3	58	53,4	60,9	47,1	58,6	47,9	84,9	55,8	66,1	58,4	75,5	37,2	32	42,0
Gimnazjum nr 3	72	74,3	53,9	62,4	55	48,4	53,7	52,4	66,8	73,6	95		50,5	57,6	70	

Pomoc materialna

Stypendia Burmistrza Miasta dla wyróżniających się uczniów i studentów

Stypendium Burmistrza Miasta Kościerzyna przyznawane jest dla najzdolniejszych uczniów i studentów w trzech kategoriach: za wyniki w nauce, za osiągnięcia sportowe oraz za osiągnięcia artystyczne. Stypendium Burmistrza przyznawane jest na podstawie Uchwały nr XLII/334/01 Rady Miasta w Kościerzynie z dnia 17 października 2001 roku w sprawie zasad udzielania stypendium dla uczniów i studentów oraz na podstawie [zarządzenie nr 0050.82.2018](#) Burmistrza Miasta Kościerzyna z dnia 7 czerwca 2018 roku sprawie wprowadzenia regulaminu przyznawania stypendium Burmistrza Miasta dla wyróżniających się uczniów i studentów z terenu Kościerzyny.

Tabela 52. Stypendia Burmistrza Miasta przyznane za rok szkolny 2018/2019

Szkoła	stypendium naukowe	stypendium za osiągnięcia sportowe	stypendium za osiągnięcia artystyczne	przyznanych stypendiów w roku 2018/2019
ZS-P1	3	0	0	3
ZS-P2	4	0	0	4
ZS-P3	1	2	0	3
SP4	3	0	0	3
SP6	2	0	0	2
GIM.1	4	0	0	4
GIM.2	1	0	0	1
GIM.3	1	0	0	1
Prywatna Szkoła Podstawowa Prymus	5	1	0	6
Prywatne Gimnazjum Montessori	0	0	0	0
Szkoły ponadgimnazjalne	11	2	0	13
Studenci	10			10
Ogółem	45	5	0	50

Miesięczna wysokość stypendium w poszczególnych kategoriach wyniosła:

- dla uczniów szkół podstawowych – 100 zł;
- stypendium sportowe – 120 zł;
- stypendium artystyczne – 120 zł;
- dla uczniów szkół gimnazjalnych – 140 zł
- dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych – 180 zł;
- dla studentów – 250 zł.

Stypendium Burmistrza Miasta Kościerzyna za wyniki w nauce dla uczniów szkół podstawowych, klas 7 szkół podstawowych i klas gimnazjalnych, szkół ponadgimnazjalnych, oraz za osiągnięcia sportowe i artystyczne wypłacane jest przez 10 miesięcy w roku.

Pomoc socjalna dla uczniów w roku 2018/2019

Zadania związane z udzielaniem pomocy materialnej uczniom zamieszkującym na terenie miasta Kościerzyna wynikają z rozdziału 8a ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku. Uszczegółowieniem zapisów ustawy jest regulamin przyjęty [uchwałą nr XLIX/382/17](#) Rady Miasta Kościerzyna z dnia 28 czerwca 2017 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Pomoc materialna jest udzielana uczniom w formie stypendium szkolnego lub zasiłku szkolnego (sytuacja losowa).

Tabela 53. Stypendia szkolne wypłacone w roku 2019

nazwa	stypendium szkolne w szkołach podstawowych	stypendium szkolne w gimnazjum	stypendium szkolne w liceum ogólnokształ.	stypendium szkolne w szkole zawodowej	stypendium szkolne w technikum	stypendium szkolne w szkole policealnej	stypendium szkolne w szkole branżowej I stopnia	razem
mniejsze lub równe czterokrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych	22		3		6		4	35
większe od czterokrotności i mniejsze lub równe dwunastokrotności kwoty o której mowa w art. 6 ust 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych	116	11	11	6	28	0	10	182

Wyprawka szkolna

W ramach Rządowego Programu „Wyprawka szkolna” w 2019 roku uprawnionym uczniom szkoły podstawowej, szkoły ponadgimnazjalnej oraz uczniom niepełnosprawnym przyznana została wyprawka szkolna. Na realizację zadania przeznaczono 22 773,15,24 zł.

W 2018 roku dopłaty do obiadów z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej otrzymało 186 uczniów na łączną kwotę 116 413 zł.

Zajęcia dodatkowe

Już od kilku lat uczniowie wszystkich kościerskich prowadzonych przez Miasto Kościerzyna uczestniczą w zajęciach organizowanych na basenie AQUA CENTRUM - Kaszubskie Centrum Sportowo Rekreacyjne sp. z o.o. Zajęcia dla klas I-III, organizowane są w ramach zajęć z wychowania fizycznego. Uczniowie gimnazjum korzystają z basenu w ramach fakultetu. W okresie zimowym w ramach wf organizuje się zajęcia z nauki jazdy na łyżwach na kościerskim Białym Orliku. Z uwagi na brak sali gimnastycznej w SP 1 i SP 2, część zajęć wychowania fizycznego prowadzona jest w „Sali Sportowej Sokolnia”.

Tabela 54. Wydatki za zajęcia na basenie uczniów szkół publicznych w latach 2017 – 2019

Szkoła	2017	2018	2019
ZS-P 1	72 000,00	72 000,00	68 016,00
ZS-P 2	66 500,00	68 440,00	67 718,00
ZS-P 3	76 900,00	63 296,00	65 160,00
SP 6	165 800,00	166 322,00	116 362,00
SP 4	93 900,00	90 375,00	70 038,00
Ogółem	475 100,00	460 433,00	387 294,00

[Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych
w Gminie Miejskiej Kościerzyna za rok szkolny 2017/2018](#)

VII. Realizacja uchwał Rady Miasta

Rada Miasta Kościerzyna w roku 2019 podjęła 147 uchwał, z czego w trybie nadzoru urzędu wojewódzkiego uchylono 1 uchwałę.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku zrealizowanych uchwał było 113 uchwał, pozostałe – 33 uchwały były w trakcie realizacji.

Uchwały w realizacji to:

- Sprzedaż lub nabycie nieruchomości – 17 uchwał;
- Programy realizowane na mocy uchwał Rady Miasta – 5 uchwały;
- Wyrażenie zgody na obciążenie służebnością przesyłu – 5 uchwał;
- Przystąpienie do sporządzenia mpzp – 3 uchwały;
- Pozostałe – 3 uchwały.

Spośród podjętych w roku 2019 uchwał 30 uchwał stanowiło prawo miejscowe i opublikowane zostało w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

[Uchwały Rady Miasta podjęte w roku 2019](#)

VIII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

Gmina Miejska Kościerzyna jest zaangażowana we współpracę z różnymi społecznościami samorządowymi, zarówno na drodze sformalizowanej, jak i nieformalnej.

Miasto Kościerzyna jest członkiem następujących związków i stowarzyszeń:

- Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cités” (PNEC),
- Związku Miast Polskich,
- Lokalnej Organizacji Turystycznej „Serce Kaszub”.

Tabela 55. Kluczowe informacje związków i stowarzyszeń, w których miasto Kościerzyna jest członkiem

Stowarzyszenie/ związek	LOT	ZMP	PNEC
Rok przystąpienia przez miasto	2011	2011	2012
Składka członkowska za 2019	33.706,50 zł	7.713,41 zł	2.352,00 zł
Składka członkowska za 2020	33.451,50 zł	7.881,74 zł	2.352,00 zł
Suma bilansowa za 2019	46.139,37 zł	8.152.138,60 zł	3.206.564,68 zł
Przychody z działalności statutowej w 2019	148.291,00 zł	15.935.628,96 zł	2.972.633,43 zł
Wynik finansowy netto	-11.733,20 zł	354.785,79 zł	980.303,80 zł

Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cités” (PNEC)

Miasto Kościerzyna jest członkiem Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cités” na podstawie Uchwały Nr XXIX/164/12 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 25 stycznia 2012r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Miejskiej Kościerzyna do Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć Energie Cités.

Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cités” (PNEC) jest pozarządową organizacją pożytku publicznego, od 1994r. współpracującą z samorządami lokalnymi na rzecz kształtowania lokalnej polityki energetycznej. Stowarzyszenie na koniec 2019r. liczyło 33 członków zwyczajnych i 7 członków wspierających. Stowarzyszenie wspiera 9 Partnerów krajowych i 99 zagranicznych, a także 34 zagraniczne jednostki samorządowe i 7 partnerów medialnych. W roku tym organizacja wypracowała wynik finansowy netto (dodatni) w kwocie 980.303,80 zł, a składka członkowska dla miasta wyniosła 2.352,00 zł.

Od 2009r. Stowarzyszenie działa jako pierwsza w Polsce Organizacja Wspierająca „Porozumienie Burmistrzów”, do którego w 2011r. przystąpiła także Gmina Miejska Kościerzyna, wspierana przez Europejską Sieć „Energy Cities” mającą siedzibę w Besançon we Francji oraz adelphi - Ośrodek analiz polityczno-społecznych adelphi.

W 2019r. PNEC realizował szereg projektów, nie realizowano natomiast żadnych wspólnych projektów z miastem Kościerzyna.

Lokalna Organizacja Turystyczna „Serce Kaszub”

Gmina Miejska Kościerzyna jest jednym z samorządów założycielskich i członków Lokalnej Organizacji Turystycznej „Serce Kaszub”, na podstawie Uchwały Nr XIII/85/11 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 6 lipca 2011r. w sprawie utworzenia Lokalnej Organizacji Turystycznej „Serce Kaszub”. Składka członkowska dla miasta za 2019r. wyniosła 33.706,50 zł. Na koniec 2019r. organizacja wypracowała wynik finansowy netto (ujemny) w kwocie 11.733,20 zł. i liczyła 67 członków.

W roku 2019 LOT „Serce Kaszub” zrealizowała szereg działań obejmujących m.in. aktywny udział w targach i imprezach turystycznych, organizację wizyt studyjnych dziennikarzy i blogerów czy wydanie licznych publikacji promocyjnych. W ramach współpracy z Gminą Miejską Kościerzyna LOT „Serce Kaszub” przygotowała dedykowane miastu publikacje:

- aktualizacja i dodruk Kościerskiej Gry Miejskiej Stegna Stołemów, wzbogaconej o Memkę,
- przewodnik edukacyjny po Sercu Kaszub dla dzieci „Młodzi tropiciele przyr(g)ody” (książeczka interaktywna w formie zadań manualnych z elementami edukacji ekologicznej - dofinansowanie w ramach V edycji ogólnopolskiego konkursu inicjatyw lokalnych „Decydujesz, pomagamy” organizowanego przez Fundację Tesco w kwocie 3.000 zł).

Ponadto LOT „Serce Kaszub” podjęła następujące działania, w których realizacji udział brała Gmina Miejska Kościerzyna:

- cykl darmowych warsztatów rękodzielniczych dla turystów w lipcu i sierpniu w Kościerzynie, Wielu i Wdzydzech, dofinansowany ze środków Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej (3.500 zł) oraz z budżetu Gminy Wiejskiej Kościerzyna (2.400 zł),
- administrowanie i promocja Systemu Informatycznego Wsparcia Biznesu i Obsługi Turystycznej (portal www.atrakcje-kaszuby.pl wraz z aplikacją mobilną).

Związek Miast Polskich

Miasto Kościerzyna jest członkiem Związku Miast Polskich na podstawie Uchwały Nr VIII/49/11 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 13 kwietnia 2011r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do Związku Miast Polskich. ZMP jest stowarzyszeniem miast, założonym w 1917r., mającym na celu wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz dążenie do gospodarczego i społeczno-kulturalnego rozwoju miast polskich. W tym czasie Związek liczył 330 miast, w których mieszkało ok. trzy czwarte (76,8 %) miejskiej ludności Polski. Na koniec 2019r. wynik finansowy

Związku był netto (dodatni) i wyniósł 354.785,79 zł. Składka członkowska dla miasta wyniosła 7.713,41 zł.

W 2019r. ZMP realizował szereg projektów na rzecz wzmocnienia kompetencji i wymiany doświadczeń w zarządzaniu miastami, na które pozyskał środki z innych źródeł niż składki członkowskie. Największy wpływ na finanse Związku mają kolejne projekty norweskie. Dzięki realizowanym projektom pozyskane z różnych źródeł w roku 2019 dotacje stanowiły ponad 76% środków, z których finansowano funkcjonowanie Związku. Wszystkie projekty są programowane dla miast i realizowane wspólnie z miastami.

W 2019r. ZMP rozpoczął wraz z Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju (obecnie Funduszy i Polityki Regionalnej), które jest operatorem Programu Rozwój lokalny, realizację projektu predefiniowanego finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2020, ukierunkowanego na wsparcie miast średnich i małych tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Komponent główny projektu stanowiła pomoc doradcza świadczona przez ZMP dla 54 miast ubiegających się o dotacje na zintegrowane programy rozwoju, które pomyślnie przeszły pierwszy etap kwalifikacji w konkursie MIIIR i aktualnie opracowują wnioski aplikacyjne oraz zintegrowane plany rozwoju. W konkursie tym udział wzięła także Gmina Miejska Kościerzyna, składając w lipcu 2019r. tzw. zarys projektu pn. Zielona Kościerzyna, jednak nie została zakwalifikowana do następnego etapu. Ostatecznie w konkursie ok. 15 miast będzie mogło uzyskać średnio po 7 mln euro na przemyślany zestaw inwestycji lokalnych i projektów miękkich służących rozwojowi lokalnemu.

Do ważniejszych projektów ZMP w zakresie usług publicznych należały:

System Analiz Samorządowych (SAS) - w 2019r. Związek kontynuował prowadzenie monitoringu danych miast. System SAS umożliwia dokonywanie porównań pomiędzy miastami i jest dostępny na stronie internetowej <http://www.systemanaliz.pl/>. W 2019r. uruchomiono dodatkowo Monitor Rozwoju Lokalnego przygotowany w ramach projektu „Monitoring rozwoju lokalnego na poziomie miejskim i wewnątrz-miejskim” finansowanego przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014–2020. Monitor pozyskuje dane z Banku Danych Lokalnych GUS oraz z Ministerstwa Finansów. MRL pozwala na syntetyczną ocenę potencjału społeczno-ekonomicznego gminy w czasie i w relacji do innych gmin o podobnej funkcji.

System Monitoringu Usług Publicznych (SMUP) - w wyniku projektu systemowego realizowanego w ramach programu POWER 2.18 powstanie nowy portal informacyjny na stronie GUS-u, w którym każda JST w kraju będzie mogła porównać swoje najważniejsze usługi dostarczane mieszkańcom pod względem efektywności kosztowej, dostępności, ilości i wymiaru jakościowego z usługami dostarczonymi przez inne jednostki. SMUP, prezentujący dane o usługach we wszystkich gminach i powiatach, będzie na portalu GUS w domenie gov.pl od 1 września 2021r.

Związek Gmin Wierzyca

Gmina Miejska Kościerzyna jest członkiem Związku Gmin Wierzyca od 2012r. Na koniec 2019r. Związek liczył 11 członków. W 2019r. ZGW wypracował wynik finansowy w wysokości 214.235,38 zł.

W dniu 27.06.2018r. zawarto umowę na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów dla miasta Kościerzyna. Ilość przetransportowanych i zagospodarowanych odpadów komunalnych w roku 2019 z terenu miasta Kościerzyna wyniosły odpowiednio 7 760,235 Mg, a koszt poniesiony na ten cel 4.888.668,24 zł.

Stowarzyszenie Słoneczna Kościerzyna

Gmina Miejska Kościerzyna współpracuje ze „Stowarzyszeniem Słoneczna Kościerzyna” od momentu jego powstania tj. od 2010 roku. Idea rozpoczęcia współpracy miała na celu prowadzenie wspólnych działań z zakresu ochrony środowiska i wsparcia OZE, celem poprawy jakości powietrza w naszym mieście. W ramach partnerstwa miasto wraz ze Stowarzyszeniem zrealizowało projekt pn. „Słoneczna Kościerzyna – budowa instalacji solarnej szansą wykorzystania odnawialnych źródeł energii” dofinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 – 2013. Głównym celem projektu była poprawa stanu powietrza w Kościerzynie poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych w wyniku budowy 125 instalacji solarnych. Rezultatem projektu był wzrost liczby jednostek wytwarzających energię ciepłą z energii słońca o 125 i wzrost mocy zainstalowanej czerpanej ze źródeł odnawialnych z 0 MW w 2013r. do 0,29 MW w 2014r. Okres trwałości projektu upływa w październiku 2020r. W 2019r., podobnie jak w latach poprzednich, działalność Stowarzyszenia i miasta skupiała się na pomocy beneficjentom projektu w zakresie prawidłowej eksploatacji instalacji solarnych. Jednocześnie zarówno Stowarzyszenie, jak i miasto na bieżąco poszukują pola do dalszej współpracy.

Współpraca międzynarodowa

Gmina Miejska Kościerzyna posiada 3 miasta partnerskie:

- Cölbe w Niemczech,
- Sanary sur Mer we Francji,
- Pryluky na Ukrainie.

Współpraca z miastem partnerskim Cölbe

Wstępną umowę o współpracy pomiędzy gminami Kościerzyna a Cölbe podpisano w dniach 19-22 listopada 1990 roku w Cölbe. Główna uroczystość zawarcia umowy partnerskiej odbyła się

20 maja 1991 roku w Kościerzynie podczas „Dni Cölbe w Kościerzynie” odbywających się od 17 do 22 maja.

W umowie partnerskiej oba samorzady zadeklarowały:

- pogłębić zrozumienie między europejskimi narodami,
- poprzez współpracę przyczynić się do wzbogacenia życia kulturalnego, społecznego i gospodarczego,
- budować wzajemne zaufanie oraz przyjacielskie stosunki pomiędzy miastem Kościerzyna a gminą Cölbe,
- w ramach swoich kompetencji przyczynić się do zachowania pokoju oraz rozwoju stosunków dobrosąsiedzkich,
- działać na rzecz życia w pokoju i pomyślności ludzi,
- prowadzić dialog pomiędzy mieszkańcami obu gmin ze wszystkich warstw społecznych i ugrupowań,
- ożywiać kontakty pomiędzy mieszkańcami.

W ramach współpracy partnerskiej gmin, miasta Kościerzyna i Cölbe nie realizowano w 2019r. żadnych wspólnych programów i projektów.

Współpraca z miastem partnerskim Sanary sur Mer

Akt partnerstwa miasta Kościerzyna i Sanary sur Mer został podpisany dnia 14 sierpnia 1990 roku w Kościerzynie. Drugą umowę tym razem we Francji o układzie partnerskim miast Kościerzyna – Sanary sur Mer podpisano 20 października 1990 roku.

W umowie partnerskiej zawarto trzy podstawowe wytyczne, które dotyczą:

- stałego podtrzymywania kontaktów z radami miast: Kościerzyna i Sanary sur Mer,
- dążenia gmin partnerskich do wymiany doświadczeń między mieszkańcami we wszystkich dziedzinach życia, tak aby drogą lepszego, wzajemnego zrozumienia rozwijać żywe poczucie europejskiego braterstwa,
- służenia wspólnymi wysiłkami osiągnięciu pokoju i dobrobytu.

W ramach współpracy partnerskiej gmin, miasto Kościerzyna i Sanary sur Mer nie realizowano w 2019r. żadnych wspólnych programów i projektów.

Współpraca z miastem partnerskim Pryluky

Dnia 1 maja 2003 roku, podczas trwania VI Kaszubskiego Forum Gospodarczego, podpisano projekt „Umowy o nawiązaniu kontaktów partnerskich pomiędzy miastem Kościerzyna i miastem Pryluky, oraz o współpracy gospodarczej, naukowo – technicznej i kulturalno – humanistycznej”, która weszła w życie w listopadzie 2003 roku po zatwierdzeniu jej przez Radę

Miasta Kościerzyna. Podczas uroczystej sesji Rady Miasta Kościerzyna w dniu 26 sierpnia 2005 roku przedstawiciele władz Miasta Kościerzyna podpisali dokument świadczący o bliskiej współpracy z przedstawicielami miasta Pryluky na Ukrainie.

W akcie współpracy oba miasta zadeklarowały:

- wzmocnić partnerskie stosunki i pogłębić zrozumienie pomiędzy europejskimi narodami,
- budować wzajemne zaufanie oraz przyjacielskie stosunki pomiędzy miastem Pryluky i miastem Kościerzyna,
- wspierać i ożywiać różnorodne kontakty mieszkańców miast partnerskich,
- poprzez współpracę dążyć do wzbogacania życia kulturalnego, społecznego i gospodarczego,
- rozwijać współpracę pomiędzy samorządami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami,
- przyczynić się w ramach swoich kompetencji i możliwości do umocnienia pokoju oraz rozwoju normalnych dobrosąsiedzkich stosunków,
- wspólnie pozyskiwać środki z funduszy europejskich i je realizować, a tym samym przyczyniać się do rozwoju obu miast.

Długotrwała współpraca przerodziła się w stałe i bliskie kontakty, które pozwalają poznać doświadczenia przedstawicieli obu samorządów w zakresie oświaty i kultury czy oferty turystycznej. W ramach współpracy partnerskiej gmin, miasto Kościerzyna i Pryluky nie realizowano w 2019r. żadnych wspólnych programów i projektów.

Inne formy współpracy międzynarodowej

Porozumienie między burmistrzami na rzecz zrównoważonej gospodarki energetycznej na szczeblu lokalnym

Gmina Miejska Kościerzyna na mocy Uchwały nr VII/38/11 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 23 marca 2011r. przystąpiła do inicjatywy Komisji Europejskiej „Porozumienie między burmistrzami na rzecz zrównoważonej gospodarki energetycznej na szczeblu lokalnym”. Zadaniem Porozumienia jest intensyfikacja działań podejmowanych przez lokalne władze i mieszkańców gmin, mająca na celu walkę z globalnym ociepleniem. W ramach Porozumienia miasto opracowało „Plan działań na rzecz zrównoważonej energii” (SEAP). Głównym celem Planu jest przedstawienie konkretnych działań prowadzących do zredukowania emisji CO² na terenie miasta Kościerzyna o co najmniej 20% do roku 2020 oraz ich uwarunkowań. Dokument określa sektory o największym zużyciu energii oraz sposoby optymalizacji produkcji i wykorzystania energii na terenie miasta, a tym samym polepszenia jakości życia lokalnej społeczności.

IX. Działalność jednostek organizacyjnych Gminy Miejskiej Kościerzyna w roku 2019;

A. Działalność Muzeum Ziemi Kościerskiej im. Jerzego Knyby;

Muzeum Ziemi Kościerskiej w Kościerzynie mieści się na kościerskim rynku w zabytkowym budynku dawnego ratusza miejskiego. Już na pierwszy rzut oka ten neogotycki, ceglany budynek pochodzący z 1843 r. z zegarem w szczycie wyróżnia się na tle XIX-wiecznej zabudowy centrum miasta. Wewnątrz niego znajduje się stała ekspozycja prezentująca dzieje i kulturę miasta i regionu, Muzeum Akordeonu oraz punkt informacji turystycznej.

Muzeum Ziemi Kościerskiej jest miejscem, gdzie można zapoznać się z bogatą historią tego ważnego ośrodka kulturalno-gospodarczego Pomorza Gdańskiego sięgającego swą metryką w głąb średniowiecza do 1284 roku. Wiedzę o przeszłości miejsca przybliżają liczne i różnorodne eksponaty, gromadzone od lat 60. XX w. przez dr. Jerzego Knybę, patrona muzeum. Wśród eksponatów znajdziemy dokumenty, fotografie, mapy, przedmioty codziennego użytku oraz sztuki. Zgromadzono także pokaźny zbiór zabytków etnograficznych w postaci mebli, ceramiki, dawnych narzędzi pracy, tradycyjnych barwnych haftów, sztuki ludowej oraz kaszubskiej twórczości literackiej. Prezentowane są one obecnie w sali etnograficznej znajdującej się na drugim piętrze oraz mającej charakterystyczny klimat piwnicy mieszczącej ekspozycję dotyczącą założonego w 1912 r. Towarzystwa Młodokaszubskiego. Jest to jedyna tego typu wystawa na Kaszubach prezentująca działalność i dokonania kaszubskiej elity intelektualnej na początku XX wieku z jej głównym liderem dr. Aleksandrem Majkowskim na czele. Tutaj została przedstawiona sylwetka twórcy kaszubskiej epopei o „Życiu i przygodach Remusa”, który podobnie jak autor podjął się walki o rodzimą kulturę, zachowanie języka kaszubskiego oraz umocnienia własnej tożsamości wśród Kaszubów. Dopełnieniem ekspozycji jest sala poświęcona wybitnym i zasłużonym osobom dla miasta, pośród których szczególne miejsce zajmują pamiątki związane z urodzonym w Kościerzynie ks. abp. Henrykiem Muszyńskim, prymasem polski w latach 2009--2010, Honorowym Obywatelem Kościerzyny.

Muzeum Kolejnictwa w Kościerzynie jest jedną z największych atrakcji Kościerzyny i muzealną perełką Pomorza. Początki lokalnej kolei sięgają tu końca XIX wieku. 1 listopada 1885 r. do Kościerzyny przyjechał pierwszy pociąg ze Skarszew. Pierwsza parowozownia typu wachlarzowego spełniała swoją rolę przez ponad czterdzieści lat i dopiero powstanie magistrali węglowej ze Śląska do Gdyni, wymusiło budowę zachowanej do dziś parowozowni na cztery stanowiska. Z biegiem czasu, w związku z upowszechnianiem się taboru spalinowego, w 1992 roku podjęto decyzję o likwidacji kościerskiej lokomotywowni i powołaniu w jej miejsce skansenu kolejowego, prowadzonego przez PKP. Na etapie przekształceń wewnętrznych, zmieniały się również jednostki zarządzające Skansenem. W 2009 r. został włączony w struktury Muzeum Ziemi Kościerskiej i otrzymał swoją obecną nazwę – Muzeum Kolejnictwa w Kościerzynie. Największą część ekspozycji stanowią parowozy oraz inne, często nietypowe

pojazdy szynowe. Do najciekawszych eksponatów zaliczyć należy unikatowy egzemplarz prototypowej lokomotywy spalinowej SP47-001 – najsilniejszego spalinowozu polskiej produkcji. Po-nadto, na uwagę zasługuje jeden z dwóch pierwszych wagonów kolejki na Gubałówkę, eksploatowany od jej uruchomienia w 1938 roku. Muzeum posiada też w swoich zbiorach, jedyny w Polsce parowóz serii Tw1 oraz wczesne wagony trójmiejskiej Szybkiej Kolei Miejskiej, po-chodzące z berlińskiej kolei S-Bahn. Ostatnie lata przyniosły ze sobą kolejne pozytywne przemiany. Dzięki dofinansowaniu projektu „Pomorskiej kolei skarbnica – rewitalizacja zabytkowych obiektów Zespołu Parowozowni w Kościerzynie” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, odnowiono zabytkowy zespół parowozowni i stworzono atrakcyjną wystawę stałą. Istniejące już pomieszczenia, przekształcono w sale ekspozycyjne, gdzie prezentowane są m.in. ruchoma makieta stacji Kościerzyna. Znajduje się tutaj również jedyna w Polsce wy-stawa poświęcona działalności Czerwonego Krzyża z oddzielną częścią, przedstawiającą wnętrze wagonu sanitarnego w czasie wojny. Ekspozycję uzupełniają prezentacje multimedialne, przedstawiające ewolucję taboru kolejowego, a także rozwój sieci kolejowej na Pomorzu. Uzyskaniu szerszych informacji służą też infokioski rozmieszczone w kilku punktach Muzeum. Mimo modernizacji, udało się zachować klimat samej parowozowni jako dawnej jednostki eksploatacyjnej. Ponadto, korzystając z usługi przewodnickiej, można odbyć przejażdżkę drezyną po kilkusetmetrowym torze. Dla potrzeb osób niewidomych i niedowidzących przygotowano specjalne makiety wykonane z brązu i opisane alfabetem Braille’a.

Dzięki powyższym działaniom na bazie zabytkowego obiektu architektury postindustrialnej i kolekcji taboru, zbudowano jedno z nowocześniejszych muzeów w Polsce przyciągające co roku dziesiątki tysięcy turystów.

W 2019 r. Muzeum zaprezentowało 7 wystaw czasowych:

- Czerwony Krzyż w Polsce i w Kościerzynie. Powołanie organizacji i ich założyciele.
- 250 lat samochodu – narodziny, rozwój i zmierzch pojazdów parowych.
- Historia w szkle zapisana. Hutnictwo szkła na ziemi kościerskiej.
- Wystawa prezentowana podczas VI kwesty na rzecz ratowania grobów osób zasłużonych dla Kościerzyny oraz zabytkowych nagrobków.
- Wystawa czasowa „1918-2018. 100 lat Niepodległej. Pomorze i Wielkopolska w dążeniu do scalenia z Macierzą (1918-1920).
- Wystawa czasowa „Historia kolei w Wolnym Mieście Gdańsku” – Muzeum Kolejnictwa.
- Wystawa czasowa „Kościerzyna w życiu i działalności Aleksandra Majkowskiego”.

W 2019 roku Muzeum Ziemi Kościerskiej wraz z oddziałami zorganizowało i współorganizowało 34 imprezy kulturalne:

- 99. rocznica wkroczenia Wojsk Polskich do Kościerzyny w 1920 r. (m.in. VIII Mini Rajd Kaszubski);
- Konkurs i konferencja „Kaszubi wczoraj i dziś” – edycja X;
- Ferie w Muzeum;
- Weekend za pół ceny;
- Uczestnictwo w biciu rekordu w jednoczesnej grze na akordeonach podczas obchodów Dnia Jedności Kaszubów w Żukowie;
- Wizyta czynnego parowozu w Kościerzynie ;
- Konkurs „Wygraj bilet na podróż w stylu retro”;
- Majówka w Parowozowni;
- VI Turniej gry w Baškę o Puchar Burmistrza Kościerzyny rozgrywany w zabytkowych wagonach;
- Dni Otwarte Funduszy Europejskich w Muzeum Kolejnictwa;
- Prezentacja wystawy Kościerzyna w życiu i działalności doktora Aleksandra Majkowskiego (1876-1938) w Centrum Kultury Kaszubskiej Strzelnica;
- Stoisko promocyjne w Sopocie na Dniu Otwartym Funduszy Europejskich;
- Noc Muzeów;
- IV Kolejowy Dzień Dziecka;
- Prezentacja wystawy podczas III Rajdu Kaszubskich Drzymalitów w Skorzewie;
- Warsztaty Rękodzielnicze zorganizowane przez LOT Serce Kaszub;
- Stoisko na XX Targach Książki Kaszubskiej i Pomorskiej Costerina;
- Udział w XVII Międzynarodowym Festiwalu Akordeonowy w Sulęczynie;
- Muzeum Akordeonu w Lecie z Radiem;
- Muzeum zorganizowało wizytę blogerki i podróżniczki Anity Demianowicz;
- Obchody 75. rocznicy Wybuchu Powstania Warszawskiego;
- Udział w VI Pikniku Kolejowo-Drezynowym z okazji 135-lecia doprowadzenia kolei do Bytowa;
- udział w projekcie „Haft kaszubski - nowe możliwości”, wykład o historii haftu połączony z wizytą w Muzeum Ziemi Kościerskiej;
- IV Mistrzostwa Pomorza w Wyścigach Drezyn Ręcznych;
- Weekend Seniora z Kulturą;
- Konkurs fotograficzny Magistrała Węglowa po 90 latach;
- Prezentacja wystawy Kościerzyna w życiu i działalności doktora Aleksandra Majkowskiego (1876-1938) w PZS nr 3 w Kościerzynie;
- IV Kościerski Zjazd Akordeonistów;
- Kościerzyna za pół ceny;
- Punkt z zadaniami dla uczestników Rajdu z okazji święta Niepodległości ;
- Weekend za pół ceny;
- Stoisko promocyjne na Dniu Przedsiębiorczości w PZS nr 3 w Kościerzynie;

- Świąteczne Wspólne Kolędowanie;
- Stoisko na kiermaszu Bożonarodzeniowym na Rynku w Kościerzynie.

Wydawnictwa

- Kościerskie Zeszyty Muzealne, nr 13, 2019

Kościerskie Zeszyty Muzealne wydawane są przez Muzeum od 2007 r. Zamieszczane w nich materiały mają sprostać potrzebom lokalnej społeczności w zakresie wiedzy o regionie: kulturze, historii, wybitnych przedstawicielach, środowisku naukowym czy publikacjach.

- Muzeum Kolejnictwa w Kościerzynie. Przewodnik po ekspozycji, Kościerzyna 2019

Zawiera rys historyczny stacji Kościerzyna i zabytkowej parowozowni a także opisy najciekawszych eksponatów prezentowanych w Muzeum.

- Foldery i materiały promocyjne.

Muzeum wydaje materiały promocyjne dotyczące Kościerzyny oraz regionu. Są to głównie foldery przedstawiające muzeum oraz różnego rodzaju ulotki, plakaty, zaproszenia oraz plany.

Działalność punktu informacji muzeum

- Obsługa turystów krajowych i zagranicznych
- Przetwarzanie, aktualizowanie i udostępnianie informacji z terenu powiatu kościerskiego dotyczących: bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej, paraturystycznej, szlaków turystycznych, połączeń komunikacyjnych, atrakcji, zabytków
- Udzielanie informacji w zakresie etnografii Kaszub, ciekawostek z regionu
- Informowanie i promocja odbywających się imprez kulturalnych i sportowych
- Udzielanie porad dla organizatorów wycieczek
- Prowadzenie sprzedaży pamiątek regionalnych, wyrobów rękodzielniczych, książek związanych z językiem i kulturą Kaszub oraz map, przewodników, informatorów
- Prowadzenie danych statystycznych liczby osób odwiedzających Centrum Informacji Turystycznej
- Stała współpraca z właścicielami bazy turystycznej w zakresie promocji
- Współpraca przy organizowaniu imprez kulturalnych, organizacja i obsługa stoisk promocyjnych, targów
- Wydawanie i dystrybucja własnych materiałów promocyjno-informacyjnych
- Świadczenie usługi ksero, fax, skan
- Sprzedaż biletów do Muzeum Ziemi Kościerskiej, Muzeum Akordeonu i Muzeum Kolejnictwa
- Współpraca z LOT Serce Kaszub, Polską Organizacją Turystyczną

Liczba zwiedzających Muzeum

W 2019 r. Muzeum Ziemi Kościerskiej, Muzeum Kolejnictwa oraz Muzeum Akordeonu odwiedziło łącznie 74.650 osób.

B. Działalność Kościerskiego Domu Kultury im. Józefa Wybickiego;

Ogólne informacje dotyczące Kościerskiego Domu Kultury im. Józefa Wybickiego w Kościerzynie.

Kościerski Dom Kultury im. Józefa Wybickiego /KDK/ jest samorządową instytucją kultury działającą na terenie Gminy Miejskiej Kościerzyna, która zgodnie z założeniami statutowymi realizuje zadania w zakresie poprawy świadomości, kultury i zachowań lokalnej społeczności.

Główne kierunki działań Kościerskiego Domu Kultury skierowane są na rozwój i propagowanie kultury; rozpoznawanie, rozwijanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych, jak również tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania kulturą i sztuką; edukację kulturalną i wychowanie przez sztukę. W takim samym stopniu założenia te dotyczą kultury kaszubskiej.

Zgodnie z założeniami Statutu KDK prowadzi:

- Kino REMUS,
- zajęcia regionalne i artystyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz seniorów,
- sekcje: muzyczne, plastyczne,
- zespoły i grupy muzyczne,
- Kaszubski Zespół Pieśni i Tańca „Kościerzyna”.

Celem działalności KDK jest rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb i aspiracji kulturalnych społeczeństwa poprzez tworzenie, upowszechnianie, organizowanie oraz promowanie działalności artystycznej i kulturalnej na terenie swojego działania, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych środowisk twórczych i artystycznych.

Obiekty Kościerskiego Domu Kultury (będące w użyczeniu lub dzierżawie):

- Budynek KDK /sekretariat, księgowość, warsztaty, sekcje/, ul. Długa 31,
- Centrum Kultury Kaszubskiej „Strzelnica” /izba ekologiczno-regionalna/, ul. Strzelnica 2,
- Sala Widowiskowo - Kinowa im. Lubomira Szopińskiego, ul. 3 Maja 9a.

Kościerski Dom Kultury przy ul. Długiej 31

W budynku KDK odbywały się : zajęcia plastyczne, muzyczne oraz taneczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, między innymi:

- Sekcja instrumentów dętych,
- Sekcja saksofonów Big Bandu „Freddens”,
- Sekcja gitarowa,

- Zajęcia gry na perkusji,
- Zajęcia gry na instrumentach klawiszowych,
- Studium Rysunku „Linea” ,
- Zajęcia plastyczne dla dzieci,
- Zajęcia z robotyki,
- Zajęcia Kościerskiego Klubu Kyokushin Karate (dla dzieci, młodzieży i dorosłych),
- Zajęcia taneczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- Zajęcia Slavica Dance,
- Joga dla dorosłych (od 10.2019),
- Zajęcia baletu klasycznego dla dzieci (od 10.2019),
- Zajęcia szachowe – międzypokoleniowe (od 12.2019).

Próby zespołów muzycznych:

- Zespołu młodzieżowego /uczestnicy sekcji KDK/,
- Zespołu gitarowego GALILEA,
- Big Bandu „Freddens” ,
- Muzycznego Klubu Seniora - Zespół Solmare Dixieland Band
- Zespołu młodzieżowego „Defeated” ,
- Zespołu muzycznego „Kaszubska Paka” ,
- Zespołu „Korona” ,
- Orkiestry Symfonicznej (od 03.2019).

Swoje spotkania w KDK przy ul. Długiej cyklicznie mają stowarzyszenia i organizacje:

- sympatycy gry w kaszubską „Baśkę” ,
- Stowarzyszenie Kościerskich Amazonek,
- Koło Kombatantów i Osób Poszkodowanych przez III Rzeszę (działało do 06.2019),
- harcówka – kadry Związku Harcerstwa Polskiego.

W Kościerskim Domu Kultury na I piętrze w Sali nr 19 działa świetlica dla seniorów. Świetlica jest kompleksowo wyposażona, przystosowana do potrzeb spędzania czasu wolnego.

Na II piętrze budynku Domu Kultury swoją siedzibę ma Centrum Psychologiczno – Pastoralnego „Więź” .

Kościerski Dom Kultury realizuje projekt wraz z Centrum, pt.: „Społeczne Centrum Wsparcia Rodziny” /Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020/ W salach „Więzi” raz w tygodniu odbywały się i odbywają do nadal zajęcia rekreacyjne i animacji czasu wolnego dla seniorów.

W 2019 r. w budynku KDK przy ul. Długiej 31 odbywały się w ramach dodatkowych zajęć szkolnych odpłatne artystyczne zajęcia warsztatowe /decoupage, malarstwo na szkle, filcowanie na mokro, maskotki – projektowanie i przygotowywanie własnych przytulaneek/ dla grup zorganizowanych - dzieci i młodzieży z kościerskich szkół, jak i okolicznych miejscowości.

W budynku istnieje możliwość wynajęcia sal na szkolenia i pokazy handlowe /s. 5 – parter, s. 31 – II piętro, s. 45 – III piętro, sala baletowa s.46 – III piętro/.

Centrum Kultury Kaszubskiej „Strzelnica”

Kościerski Dom Kultury administruje izbę ekologiczno – regionalną, która zlokalizowana jest w Centrum Kultury Kaszubskiej „Strzelnica”, przy ul. Strzelnica 2.

W CKK Strzelnica odbywały warsztaty artystyczne, regionalne i ekologiczne.

Poza tym odbywał się kurs szycia dla początkujących, kurs plecionki oraz kurs języka kaszubskiego /uczący komunikatywności/ dla początkujących i zaawansowanych.

Poza tym wernisaże twórców ludowych oraz inne wystawy tematyczne.

Cykliczne w Strzelnicy spotykają się:

- członkowie Kościerskiego Klubu Nordic Walking,
- członkowie Zrzeszenia Kaszubsko – Pomorskiego. Oddział Kościerzyna,
- członkowie Bractwa Kurkowego,
- kościerskie Koło Pszczelarzy.

Sala Widowiskowo - Kinowa im. Lubomira Szopińskiego

Przy Urzędzie Miasta działa nowoczesny kompleks: sala widowiskowa oraz Kino „Remus”. Nowoczesna technologia; aktualny, bogaty repertuar filmowy oraz program kabaretowo - rozrywkowy, przyciąga wiele osób żądnych rozrywki oraz „dobrego kina”.

W obiekcie znajdują się 2 kompleksowo wyposażone sale konferencyjne na 80 os. i 180 os. W kompleksie działa Restauracja „Kościerzanka”.

Zajęcia zespołów w Sali Widowiskowo – Kinowej im. L. Szopińskiego:

- Kościerski Chór Żeński pod dyrekcją Jana Zamkowskiego,
- Kaszubski Zespół Pieśni i Tańca „Kościerzyna” /Sekcja chóru, baletu i kapeli/.
- Kaszubski Zespół Pieśni i Tańca „Mała Kościerzyna” zajęcia taneczne dla dzieci,
- Kościerski Klub Karate „Do-Seiunchin” – karate tradycyjne,
- Zumba dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Inne działania

Kościerski Dom Kultury realizował zadania z zakresu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii dla Miasta Kościerzyna na rok 2019.

W ramach dofinansowanych działań zorganizowano:

- **Ferie zimowe dla dzieci**

Kościerski Dom Kultury im. Józefa Wybickiego zorganizował zajęcia oraz warsztaty dla najmłodszych mieszkańców miasta.

Podczas I-go tygodnia ferii zimowych najmłodszy mogli uczestniczyć w zorganizowanym wypoczynku. Zajęcia odbywały się w budynku Kościerskiego Domu Kultury przy ul. Długiej 31. Uczestnikami zajęć były dzieci powyżej 10 lat; grupa liczyła do 20 osób.

W programie zawarto: zajęcia artystyczne /decopage, szycie maskotek, kartki walentynkowe/; trening karate – zrealizowany Kościerski Klub Kyokushin Karate, warsztaty muzyczne „Muzyczne Bajki”, wspólne czytanie bajek, spektakl teatralny „Nowe przygody Doktora Dolittle”, pogadankę na temat zagrożeń i uzależnień, przygotowanie domowej czekolady, obiady.

Podczas II-go tygodnia ferii zimowych Kościerski Dom Kultury zaplanował zajęcia artystyczne dla najmłodszych mieszkańców miasta w Centrum Kultury Kaszubskiej Strzelnica. Grupa na zajęcia liczyła do 20 osób.

W programie feryjnym znalazły się warsztaty: „kwiaty wiosny”, pokaz rzeźby, malowanie ptaków rzeźbionych; pogadanka o dokarmianiu ptaków, ognisko i obserwacja ptaszków w kamerze, Dzień kaszubski – gry i zabawy na ludowo, pisanie gęsim piórem i inne atrakcje.

Dzięki warsztatom i działaniom projektowym rozwinięta została wiedza uczestników w zakresie edukacji regionalnej, muzycznej oraz kulturalnej. Dzieci zostały zainspirowane do tworzenia i poznawania nowych technik artystycznych. Doświadczyły i nauczyły się zagospodarowywać czas wolny w przyjemny i przede wszystkim pożyteczny sposób. Wspólna zabawa, warsztaty artystyczne i teatralne wzbogaciły wiedzę uczestników, ale dały też szansę na budowanie pozytywnych zachowań pomiędzy rówieśnikami oraz „fundament” na polepszenie relacji rodzinnych. To możliwość własnego, kreatywnego rozwoju oraz ukierunkowanie na zabawę przez kulturę i sztukę.

- **Letnie półkolonie teatralno – muzyczne dla dzieci i młodzieży**

Kościerski Dom Kultury im. Józefa Wybickiego w okresie wakacji w miesiącu sierpniu zorganizował warsztaty teatralno – muzyczne dla dzieci i młodzieży pod kierownictwem Konrada Mastyło.

Warsztaty odbywały się w sierpniu w budynku Kościerskiego Domu Kultury przy ul. Długiej 31. Grupa liczyła 15 osób.

Zajęcia prowadził pan Konrad Mastyło, wykładowca w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. Ludwika Solskiego w Krakowie, wykwalifikowany pedagog i artysta posiadający ogromne doświadczenie sceniczne oraz zdolności pedagogiczne.

Czas spędzony na warsztatach pozwolił młodym osobom zagospodarować czas w sposób ciekawy, aktywny i twórczy. Zajęcia warsztatowe dały młodym ludziom szansę rozwoju zdolności aktorskich i wokalnych, jak również możliwość poznania nowych, kreatywnych ludzi; pozwoliły one także odkryć własne zdolności artystyczne i teatralne oraz świadomość własnego talentu. Obcowanie ze sztuką nie tylko pobudziło wyobraźnię dzieci i młodzieży, ale też pozwoliło na budowanie własnego wizerunku w oparciu o pozytywne wartości.

Zajęcia z profesorem w znaczny sposób wpłynęły na ukierunkowanie młodych artystów, na ich przyszłość w sferze kultury, muzyki, teatru i filmu.

Trwające dwa tygodnie warsztaty wykształciły w uczestnikach nowe umiejętności i pozwoliły na wykorzystanie ich w praktyce podczas imprezy „Bukiety dla Panny Zelno” w dniu 15 sierpnia br. rynku miasta oraz podczas koncertu uczestników, pt.: „Dziej się nam Ballado. Piosenki dla wrażliwych serc” w Starym Browarze Kościerzyna.

Reasumując, warsztaty teatralno – muzyczne pod kierownictwem Konrada Mastyło pozwoliły na daleko idącą edukację i pomoc w ukierunkowaniu rozwoju artystycznego wybitnie uzdolnionych młodych ludzi, którzy wyróżniają się swoim talentem, kreatywnością i potencjałem twórczym na gruncie muzycznym. Projekt gwarantował rozwój dydaktyczny oraz edukacyjny młodych artystów oparty na interakcji i przełamywaniu barier, a z drugiej strony rozwój intelektualny i duchowy szerokiego grona odbiorców. W wymiarze społecznym działanie to zaowocowało wzrostem świadomej, a nie tylko krytycznej percepcji i sztuki przez młodych ludzi.

- **Rodzinne spotkanie przy muzyce „jak żyć zdrowo”**

W grudniu na rynku miasta w Kościerzynie odbyła się impreza, pn. „Wspólne kolędowanie oraz kaszubskie zwyczaje adwentowe”. To wyjątkowe spotkanie adwentowe ściśle łączy się z wydarzeniami i uroczystościami, które na stałe wpisane są w tożsamość kaszubską i nasze rodzime regionalne tradycje.

Program festynu adwentowo - bożonarodzeniowy obejmował:

- kiermasz świąteczny z tradycyjnymi szopkami ze słomy, zielonymi choinkami, stroikami adwentowymi oraz ręcznie malowanymi bombkami i innymi ozdobami;
- śpiewanie kolęd i pastorałek w wykonaniu zespołu dziecięcego „Armia Jezusa”, chórzystek z Kościerskiego Chóru Żeńskiego, jak również wspólne śpiewanie z mieszkańcami Kościerzyny;
- I Przegląd Zespołów Kolędniczych „Gwizdże Kaszubskie” (w konkursie uczestniczyły zespoły kolędnicze z okolicznych miejscowości: Nowego Klincza, Wielkiego Podlesia, Łubiany, Kalisk i Kornego);
- gorący poczęstunek świąteczny dla mieszkańców: aromatyczny barszcz oraz tradycyjne paszteciki;
- świąteczną zagrodę dla najmłodszych, gdzie dużą sensacją wzbudziły żywe zwierzątka: baran, koza i owca.

Spotkanie z mieszkańcami Kościerzyny miało na celu propagowanie trzeźwego wzorca życia oraz rodzinnego spędzania czasu wolnego. Dodatkowo pozwoliło ono na lepszą integrację międzypokoleniową z zaznaczeniem, że trzeźwość młodego człowieka ma bezpośredni wpływ na to jak będzie się on starzał. Życie i zdrowie jest najważniejszą wartością człowieka, dlatego podczas spotkania, uczestnicy uczyli się jak skutecznie odmawiać sobie używek w trosce o swoje zdrowie i innych.

Dodatkowym uatrakcyjnieniem rodzinnego spotkania przy muzyce „jak żyć zdrowo” – festynu „Wspólnego kolędowania oraz kaszubskich zwyczajów adwentowych” były tradycyjne potrawy wigilijne jak: barszcz i paszteciki, możliwość wspólnego śpiewania kolęd i pastorałek ale przede wszystkim przebywanie wspólnie, rodzinie na świeżym powietrzu. Nadrzędnym celem było propagowanie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia wśród dzieci i seniorów oraz polepszenie komunikacji i umiejętności porozumiewania się podczas wspólnych zabaw. Festyn pozwolił zaprezentować alternatywne formy spędzania czasu wolnego od używek i zagrożeń, na które narażony jest człowiek w czasie wolnym oraz kształtowanie umiejętności prawidłowego zagospodarowania czasu wolnego w zgodzie z naszą tradycją i kulturą.

Nadrzędnym celem organizacji „Wspólnego kolędowania oraz kaszubskich zwyczajów adwentowych” w ramach działania „jak żyć zdrowo” było kształtowanie prawidłowych postaw w aspekcie tożsamości regionalnej oraz kształtowanie więzi emocjonalnych ze swoim miejscem zamieszkania. Realizacja zadania pozwoliła na poprawę oferty rekreacyjno – rozrywkowej dla mieszkańców, w różnych przedziałach wiekowych, w tym również dla osób niepełnosprawnych. Dodatkową zaletą projektu była daleko idąca integracja różnych środowisk oraz poprawa wzajemnych kontaktów i więzi społecznych. Zadanie miało na celu podniesienie świadomości i tożsamości kulturowej oraz propagowanie tradycji i zwyczajów typowych dla naszego regionu, mowa tu o tradycjach na Kaszubach, m. in. Zespoły Kolędnicze „Gwizdże Kaszubskie”

Kościerski Dom Kultury prowadząc działania statutowe współpracuje z wieloma instytucjami, organizacjami i podmiotami będąc współorganizatorem wielu imprez.

Imprezy, konferencje oraz działania organizowane i współorganizowane przez Kościerski Dom Kultury im. Józefa Wybickiego

Styczeń

- XXVII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy;
- Spektakl, pt.: „Polska Niepodległa”;
- Musical, pt. „Opowieść Wigilijna” na motywach powieści Ch. Dickensa z udziałem grup szkolnych. Organizatorzy: Centrum Rozwoju BAZA i Kościerski Teatrzyk Muzyczny;
- Przedstawienia teatralne dla dzieci i młodzieży w wykonaniu aktorów Teatru Współczesnego z Krakowa;
- Występ grupy folklorystycznej „Mała Kościerzyna” z okazji dnia babci i dziadka;
- Popis grupy instruktazowej klasy fortepianu M. Conca;
- Rynek Miasta Uroczystości w ramach 99. Rocznica Wkroczenia Wojsk Polskich do Kościerzyny w 1920 r. (KDK: współorganizacja – nagłośnienie)

Luty

- Koncert, „Muracki śpiewa Nohawicę”. Wystąpili: Antoni Muracki - śpiew, gitara, Krzysztof Jaszczak – fortepian, Rafał Grząka – akordeon, Joachim Łuczak - skrzypce, perkusja oraz gościnnie Paweł Ruszkowski;
- Ferie zimowe dla najmłodszych:
  - Wypoczynek zorganizowany dla najmłodszych mieszkańców miasta. W programie: zajęcia artystyczne /decopage, szycie maskotek, kartki walentynkowe/; trening karate – Kościerski Klub Kyokushin Karate, warsztaty muzyczne „Muzyczne Bajki”, wspólne czytanie bajek, spektakl teatralny „Nowe przygody Doktora Dolittle”, pogadanka na temat zagrożeń i uzależnień, przygotowywanie domowej czekolady, obiady.
  - Zajęcia warsztatowe dla dzieci. W programie: pokaz rzeźby, malowanie ptaków rzeźbionych, pogadanka o dokarmianiu ptaków, ognisko i obserwacja ptaszków w kamerze, Dzień kaszubski – gry i zabawy na ludowo, kwiaty wiosny, pisanie gęsim piórem i wiele innych atrakcji.
  - Zajęcia dla najmłodszych, pn. „Ferie z robotyką – obudź w sobie moc budowania”. Organizator: Firma Go4Robot.
  - Specjalne zajęcia pianistyczne dla dzieci pod opieką Mauricio Conca.
  - Seanse przedpołudniowe i popołudniowe dla dzieci w kinie Remus.
- Targi Pracy – spotkanie z przedsiębiorcami. Organizator: Powiatowy Urząd Pracy w Kościerzynie

Marzec

- Kabaret, pt.: „Tresowany Mężczyzna”.
- „Kobieta w sercu Kaszub” (II edycja). W programie: występ Cezarego Pazury, pokazy i prezentacje dla kobiet, losowanie atrakcyjnych nagród dla uczestniczek spotkania, oraz poczęstunek. Organizator: Starostwo Powiatowe w Kościerzynie.
- Seanse filmowe: „Tam, gdzie mieszka Bóg” i „Bóg nie umarł: Światło w ciemności” w ramach rekolekcji wielkopostnych dla dzieci i młodzieży.
- Konkurs Recytatorski Organizator: Powiatowe Centrum Młodzieży.
- Dyskusyjny Klub Filmowy –film, pt.: „Oni” Paolo Sorrentino
- „Kościerzyna za pół ceny”;
- „Powitanie wiosny”. W programie: szukanie śladów wiosny, tropów zwierząt, wykonywanie palemek na stół świąteczny, ognisko z kiełbaskami. Współorganizator: Wdzydzki Park Krajobrazowy;
- Koncert zespołu „Tekla Klebetnica” w ramach Wiosennej Gali Koncertowej. Organizator: Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia;
- Spotkanie z podróżą „Nowa Papua i Gwinea” – Dwa ostatnie Plemiona Ludożerców. Prelegenci: Alicja Kubiak i Jan Kurzela;
- Wręczenie odznaczeń zasłużonym krwiodawcom. Organizator: RPKK Oddział w Gdańsku

Kwiecień

- Spektakle teatralne dla dzieci i młodzieży z powiatu kościerskiego i powiatów ościennych – kino Remus;
- Warsztaty dla dorosłych „Ozdoby wielkanocne” - CKK Strzelnica;
- Spotkanie uczestników Rajdu na Orientację „Pierwiosnki” połączone z ogniskiem - CKK Strzelnica. Organizator: Studencki Klub Turystyczny Politechniki Gdańskiej „Fify”;
- Zajęcia dodatkowe zorganizowane w obiektach KDK podczas Strajku Nauczycieli:
  - ul. Długa 31 Temat zajęć: kolorowanie kaszubskich wzorów i obrazków wielkanocnych, serwetki ozdobne – technika wycinankowa, lekcja filmoznawstwa i muzykoznawstwa, malowanie obrazków do tekstów bajek, zajęcia rekreacyjne, gry zespołowe;
  - Kino Remus Dodatkowe przedpołudniowe seanse filmowe dla najmłodszych;
- Koncert, pt.: "Nasz Jonasz" Kofta znany i nieznan w ramach Filharmonii Młodych Talentów. Wykonawcy: Kujawa, Suchowiecki, Pachła, Skolik.
- Spektakl dla dzieci z autyzmem w ramach akcji „Pomóżmy chorym na autyzm”;
- Wręczenie odznaczeń zasłużonym Opiekunom Szkolnych Kół LOP Powiatu Kościerskiego, podziękowań samorządom, dyrektorom przedszkoli, Szkół i instytucjom. Organizator: Zarząd Oddziału Powiatowego Ligi Ochrony Przyrody w Kościerzynie;

- Spektakle teatralne dla dzieci i młodzieży w wykonaniu aktorów Teatru Współczesnego z Krakowa;
- Warsztaty dla dorosłych „Kwiaty wiosny i palmy”;
- „Wieczór Oskarowy” – filmy: „Narodziny gwiazdy”, „ Bohemian Rhapsody”;
- Diecezjalny Dzień Młodzieży. Organizator: Parafia pw. Świętej Trójcy w Kościerzynie (Ze strony KDK: pomoc organizacyjna, nagłośnienie);
- Koncert, pn. „ Z muzyką przez świat” w wykonaniu Młodzieżowej Orkiestry Dętej „Begama” z PZS nr 1 w Kościerzynie;
- Dyskusyjny Klub Filmowy – film, pt. " Kafarnaum", reż. Nadine Lebaki;
- Światowy Dzień Zdrowia. Organizatorzy: Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kościerzynie oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościerzynie. Ze strony KDK: pomoc organizacyjna, nagłośnienie.
- Spektakl teatralno-komediowy „Telewizja kłamie”. Wystąpili: Tamara Arciuch, Adam Fidusiewicz, Bartosz Opania, Bartłomiej Kasprzykowski

Maj

- „Majówka”:
  - Koncerty zespołów na Rynku. Wystąpili: Solmare Dixieland Band, Big Band Freddens;
  - Przejazd Parady Rowerowej w barwach narodowych na Rynek Miasta. Rynek Miasta Program artystyczny w wykonaniu uczniów Prywatnej Szkoły Podstawowej „Prymus” w Kościerzynie oraz teatrzyk dla dzieci, pt.: „Lech, Czech i Rus”;
  - Święto Narodowe „Piknik Patriotyczny”. Uroczystości przy Pomniku J. Wybickiego, Msza Św. na Placu Jana Pawła II. Piknik Patriotyczny na Strzelnicy. W programie: Strzelanie 3-Majowe z Kurkowym Bractwem Strzeleckim, gry i zabawy z Kościerskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, zabawa z zespołem 4 TAKTY, grochówka.
- Spektakle dla dzieci i młodzieży z udziałem aktorów Teatru z Wrocławia;
- Koncert – Teresa Werner;
- Spektakle dla młodzieży z udziałem aktorów Teatru z Krakowa;
- Uroczystości jubileuszowe – XX-lecie Prywatnej Szkoły Podstawowej Prymus;
- Spektakl, pt. „ Nil – historia bohatera” z udziałem młodzieży licealnej;
- Konkurs Recytatorski Literatury Kaszubskiej „Rodno Mowa”. Organizator ZKP;
- Dyskusyjny Klub Filmowy – film, pt.: „Sny wędrownych ptaków”;
- Konkurs organizowany przez Muzeum Ziemi Kościerskiej w Kościerzynie;
- XX Mistrzostwa Polski Leśników w Biegu na Orientację oraz Mistrzostwa Szkół Kościerskich na Orientację. Organizator: Nadleśnictwo Kościerzyna;
- Uroczystości jubileuszowe 20-lecia Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie.
- Konkurencje biegowe w ramach XX Mistrzostw Polski Leśników w Biegu na Orientację;

- Projekcja filmu dla dzieci chorych na autyzm w ramach akcji „Pomocy ludziom chorym na autyzm”;
- Wręczenie nagród dla sportowców i działaczy sportowych oraz twórców i działaczy kultury za wybitne osiągnięcia;
- Spotkanie z Eugeniuszem Pryczkowskim, temat spotkania: „Kaszubskie Kapliczki” i Kult Maryjny na Kaszubach. Organizatorzy: grupa „Lubòtnicë Kaszëbiznë” działająca przy Kościerskim Domu Kultury;
- Wystawa czasowa pn. „Kościerzyna w życiu i działalności doktora Aleksandra Majkowskiego 1876-1938”.

Czerwiec

- Miejski Dzień Dziecka – „Koncerty Dzieci Dzieciom”. W programie: występy zespołów dziecięcych i młodzieżowych; „Mała Kościerzyna”, „Dzieci z SP nr 6 i SP nr 4, sekcja instrumentalna, sekcja pianina, Kościerski Klub Kyokushin Karate, szczudlarze, przejażdżki konne, „Bajka na dobranoc” w wykonaniu aktorów Teatru Obieżyświat, konkursy, gry, zabawy;
- Kaszëbë Runda (KDK: pomoc organizacyjna, nagłośnienie);
- III Powiatowy Konkurs Piosenki Filmowej i Musicalowej. Organizator: SP Nr 4 w Kościerzynie;
- Wręczenie nagród w konkursie dla uczniów szkół podstawowych powiatu kościerskiego, pt. „Zakładka do książki”. Organizator: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Gdańsku Filia w Kościerzynie.
- Wręczenie nagród w konkursie „Kaszubi wczoraj i dziś” oraz konferencja naukowa. Organizator: Muzeum Ziemi Kościerskiej w Kościerzynie.
- Pokazowe zajęcia taneczne z baletu klasycznego dla dzieci
- Spektakle teatralne z okazji 30 rocznicy wolnych wyborów w 1989 r., z udziałem Bogdana Lisa;
- Spektakle profilaktyczne z udziałem uczniów szkół. Organizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościerzynie;
- Akcja charytatywna;
- Letnia Giełda Mam;
- Dyskusyjny Klub Filmowy. Projekcja filmu, pt.: „Faworyta”;
- Popis klasy fortepianu pod dyr. m. Maurizio Conca;
- Piknik Świętojański oraz Kampania Rodzicielstwa Zastępczego „Dajmy siebie innym”. W programie: zabawa z zespołem 4 TAKTY, konkurs na najpiękniejszy wianek, szukanie kwiatu paproci, teatrzyk dla dzieci, pt.: „Smocza Legenda”, stoisko „Rodzicielstwa Zastępczego”, konkursy, gry, zabawy dla dzieci i dorosłych; ognisko, pieczenie kiełbasek, dmuchańce oraz wiele innych atrakcji;
- VIII Festyn Rodzinny oraz koncert chóru parafialnego „Cecylia” w ramach Uroczystości Odpustowych Matki Bożej Kościerskiej Królowej Rodzin;

- „Warsztaty radiowe dla młodzieży” przed występem w Polskim Radiu Gdańsk pod kierownictwem Konrada Mastyły;
- Występ młodzieży w Polskim Radiu Gdańsk przed publicznością wraz z nagraniem płyty;
- Wystawa czasowa pn. „Kościerzyna w życiu i działalności doktora Aleksandra Majkowskiego 1876-1938”.

Lipiec

- Koncert Pawła Gołeckiego w ramach „powitania lata”;
- Musical, pt.: „Dirty Danicing” w wykonaniu uczestników warsztatów teatralnych „Krzysztofiki”;
- Wieczór Disc Polo. Wystąpili: MEJK, Power Play oraz Mateusz Mijal;
- „Noc z Księżycem”. W programie: wykład na temat biologii i ekologii nietoperzy, spacer z nasłuchami i obserwacja nietoperzy, odłowy nietoperzy w sieci i możliwość uczestniczenia w badaniach naukowych oraz wykład na temat: planet i gwiazdozbiorów nieba letniego, księżyca i jego tajemnic, wpływu ciał niebieskich na losy ludzi;
- Kino Familijne w Plenerze. Projekcja filmu, pt.: „FRU”;
- Koncert gwiazd polskiej sceny muzycznej. Wystąpili: Long & Junior, Mateusz Ziółko z zespołem, Maryla Rodowicz;
- Międzynarodowy Festiwal Folkloru "Kaszubskie Spotkania z Folklorem Świata". Prezentacja zespołów folklorystycznych z całego świata (wystąpili: Młoda Kościerzyna, Meksyk, Czechy, Słowacja, Chile, Rosja, Krëbane, Cypr, Bławatki, Szwajcaria, Indie).

Sierpień

- Warsztaty muzyczne dla młodzieży pod opieką wykładowcy Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie oraz pianisty Zbigniewa Preisnera pana Konrada Mastyły;
- „Letno wanoga po kaszebiznie ” – warsztaty i atrakcje wakacyjne dla najmłodszych mieszkańców miasta (warsztaty z „rzemiosła kaszubskiego”, „Kaszubskie Zabawy”, warsztaty z „kuchni kaszubskiej”, warsztaty „tworzenia własnej gazety”, warsztaty tematyczne, pn. „Przyroda Kaszubska”);
- Koncert Ani Dąbrowskiej;
- Uroczystość 10-lecia istnienia Kościerskiego Klubu Nordic Walking;
- „Bukiety dla Panny Zelno”. W programie występy artystów: Martina Schutza oraz uczestników Warsztatów Teatralno - Muzycznych pod kier. Konrada Mastyły. Podczas imprezy odbył się również konkurs na najpiękniejszy bukiet. Organizator: Gdańska Fundacja Dobroczynności. Ze strony KDK: pomoc organizacyjna;
- Kino Familijne w Plenerze. Projekcja filmu, pt.: „Riko prawie bocian”;
- Koncert, pt.: „Dziej się nam Ballado – Piosenki dla wrażliwych serc” z udziałem uczestników Letnich Warsztatów Teatralno – Muzycznych pod kier. Konrada Mastyły;
- Wystawy ceramiki artystycznej Małgorzaty Szulc;

- Spotkanie z „Żeglarzem Roku 2012” p. Tomaszem Cichockim. Ze strony KDK: współorganizacja;
- Koncert zespołu „Nowator” w ramach „Zakończenia Lata”. Support - Paweł Kreft z Zespołem

Wrzesień

- Koncert, pt.: „Voice of the blues in Chile”. Wystąpili: Jano Letelier (Chile), Water Jug (PL) Zespół bluesowy w składzie: Maciej Dobrzyński, Roland Liedtke, Paweł Jimmy Dziemiński;
- Kabaret „ŁOWCY.B”;
- Musical „Dirty Dancing” w wykonaniu uczestników warsztatów teatralnych „Krzysztofiki”;
- Festyn, pn. „Kaszubskie Bajania”. Organizator” ZKP. Oddział Gdańsk. Ze strony KDK: pomoc organizacyjna;
- Musical „Dirty Dancing” w wykonaniu uczestników warsztatów teatralnych „Krzysztofiki” pod kier. Krzysztofa Kaczmarka (spektakle dla uczniów szkół);
- Dyskusyjny Klub Filmowy. Projekcja filmu, pt. „Schyłek dnia”;
- Wernisaż wystawy fotograficznej Macieja Narkuna i Dawida Górnego, pt. „Okolice Kościerzyny”;
- Przedpołudniowe spektakle teatralne dla szkół w wykonaniu aktorów Teatru Edukacji z Wrocławia.

Październik

- Koncert jazzowy w wykonaniu Narkun Quartet;
- Koncert Śpiewającej Rodziny Kaczmarek pt. „Najpiękniejsze Melodie Świata”;
- Emil Misk & The Sonic Syndicate". (Emil Misk - trębacz, kompozytor, zdobywca nagrody FRYDERYK w kategorii: Jazzowy Debiut Roku za album „The Sonic Syndicate”);
- Warsztaty tworzenia kosmetyków naturalnych;
- Dyskusyjny Klub Filmowy. Projekcja filmu, pt.: „Parasite”;
- Koncert Wiedeński (Najpiękniejsze przeboje Johanna Straussa, arie i duety z Operetek Wiedeńskich);
- Warsztat przyrodniczo – plastyczny. Rysowanie Puszczyka, nasłuchy sów „Puszczyk, uszatka – sowa zagadka”;
- Halloweenowa Noc Horrorów. Maraton Filmowy

Listopad

- Wernisaż prac pokursowych plecionki pn. „Mistrz Tradycji”;

- Przedpołudniowe spektakle teatralne dla dzieci i młodzieży z udziałem aktorów Teatru Współczesnego z Krakowa;
- „Miasto za pół ceny”. Projekcja filmu, pt. „Wyprawa Magellana”;
- Powiatowe Obchody Narodowego Święta Niepodległości – ze strony KDK: nagłośnienie przy Grobie Nieznanego Żołnierza;
- Spektakle patriotyczne dla kościerskich szkół w wykonaniu uczniów i nauczycieli ze szkoły podstawowej nr 4 w Kościerzynie;
- XVII Kościerskie Zaduszki Jazzowe. Koncert zespołu 5/6;
- Przedpołudniowe spektakle teatralne dla uczniów szkół, pt. „Baśnie Andersena”;
- Jubileuszowy Koncert Big Bandu "Freddens" /1989-2019/;
- Dyskusyjny Klub Filmowy. Projekcja filmu pt. „Ága”;
- Wernisaż rysunków satyrycznych Marka Lenca, pn. „Wesołych Świąt”;
- Przedpołudniowe spektakle teatralne dla dzieci i młodzieży w wykonaniu aktorów Teatru Edukacji „Artenes” z Wrocławia;
- Spektakl komediowy „Weekend z R.”

Grudzień

- Pierwsze zajęcia międzypokoleniowe w grze szachowej oraz w szachach Fishera. Prowadzący: Jarosław Czarnota;
- Warsztaty dla dorosłych - wiklinowe ozdoby świąteczne;
- Spotkanie przedszkolaków oraz najmłodszych mieszkańców miasta z Mikołajem;
- „Mikołaje na motorach”;
- Gwiazdkowe warsztaty tworzenia kosmetyków naturalnych.
- Przedpołudniowe spektakle dla dzieci i młodzieży w wykonaniu aktorów Teatru Artenes z Wrocławia;
- Uroczyste wręczenie nagród w konkursie „kaszubska kartka z życzeniami na Boże Narodzenie” z udziałem uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych powiatu kościerskiego. Organizatorzy: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Gdańsku Oddział w Kościerzynie oraz KDK;
- Uroczyste warzenie zawodników przed galą boksu Rocky Boxing Night;
- Wernisaż dokonań artystycznych uczestników Akademii 50+ Centrum Psychologiczno-Pastoralnego „Więź” w Kościerzynie;
- Koncert Świąteczny w ramach obchodów Jubileuszu 45-lecia Kaszubskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Kościerzyna”. Wraz z KZPiT „Kościerzyna wystąpili: grupa dziecięca „Mała Kościerzyna”, Zespół Folklorystyczny „Kaszubskie Nuty” oraz Zespół Pieśni i Tańca „Młoda Kościerzyna”. Przed koncertem można było obejrzeć Wystawę „Kaszubi” autorstwa pani Zofii Błażko;
- Wspólne kolędowanie oraz kaszubskie zwyczaje adwentowe. W programie: kiermasz świąteczny, kolędy i pastorałki w wykonaniu „Armii Jezusa”, I Przegląd Zespołów Kolędniczych „Gwizdże Kaszubskie” z Nowego Klincza, Wielkiego Podlesia, Łubiany,

Kalisk i Kornego, poczęstunek świąteczny, wspólne śpiewanie kolęd z Kościerskim Chórem Żeńskim, świąteczna zagroda dla najmłodszych.

- Koncert bożonarodzeniowy „Razem w Święta”; Organizatorzy: Prywatna Szkoła Muzyczna Music School oraz Przedszkole Językowe Kids Planet;
- „Przekazanie Betlejemskiego Światła Pokoju”; Organizator: Komenda Hufca ZHP Kościerzyna;
- Gala z okazji 100-lecia Polskiego Czerwonego Krzyża. Oddział w Kościerzynie;
- Dyskusyjny Klub Filmowy. Projekcja filmu, pt. „Van Gogh. U bram wieczności”

C. Działalność Biblioteki Miejskiej im. Konstantego Damrota;

Najważniejsze wydarzenia:

Ferie zimowe

- Dużym zainteresowaniem cieszyły się poprowadzone przez pracownika Czytelni warsztaty artystyczne, na których dzieci samodzielnie robiły i zdobiły popularne gniotki.
- Zaprosiliśmy przedstawicieli wszystkich miejskich szkół na interesujące warsztaty i konsultacje z doradztwa zawodowego „Zbuduj swoją przyszłość” (dla klas 3 gimnazjum i 8 klas szkoły podstawowej).
- Spektakl Teatru Edukacji i Profilaktyki „Maska” z Krakowa – „Na tropie afery - gdzie podziały się litery?”
- W Wypożyczalni dla dzieci i młodzieży ciekawe propozycje zabaw czytelniczych – łamigłówki, rebusy oraz kolorowanki.
- Opieka nad wolontariuszami z miejskich szkół podstawowych.

XX (jubileuszowe) Targi Książki Kaszubskiej i Pomorskiej „COSTERINA 2019”

- Organizacja imprezy na Rynku miasta – 13.07.2019 r.
  - Przygotowanie techniczne targów książki na płycie Rynku;
  - Występ Pawła Ruszkowskiego;
  - Teatr Kurtyna z Krakowa;
  - Uroczyste ogłoszenie laureatów konkursu literatury kaszubskiej i pomorskiej oraz wręczenie nagród;
  - Pamiątkowe zdjęcie nagrodzonych oraz wszystkich gości;
  - Poczęstunek podczas targów oraz jubileuszowy tort w Czytelni;
  - Stoisko z najciekawszymi książkami Biblioteki Miejskiej;
  - Bookcrossing;
  - Fotobudka;
  - Oferta dla dzieci (malowanie twarzy, modelowanie balonów, maski z
- Organizacja jubileuszowego konkursu literatury kaszubskiej i pomorskiej (spotkanie jury i ustalenie werdyktu, zakup nagród, klasyfikacja przystanych książek, opracowanie dyplomów i in.)
- Działania promujące święto książki i miasto Kościerzynę przed wydarzeniem, a także po targach książki
  - uczestnictwo mobilnego studia Radia Gdańsk podczas targów na płycie Rynku;
  - współpraca z lokalną prasą (Dziennik Bałtycki, Kurier Kaszubski, Życie Kaszub);
  - promocja w Radio Kaszëbë i Radio Weekend FM;
  - Telewizja Kaszuby;
  - Plakaty w nowej szacie graficznej

Udział w Narodowym Czytaniu we współpracy z I LO w Kościerzynie

- Po raz pierwszy oficjalnie zgłosiliśmy udział na stronie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, dzięki czemu otrzymaliśmy okolicznościowy egzemplarz Nowel polskich z dedykacją od Pary Prezydenckiej.
- Zaproszenie do uroczystego odczytania noweli Bolesława Prusa „Kamizelka” znanych w Kościerzynie absolwentów I LO: starostę, burmistrza, dyrektora szkoły, muzyka, aktorkę i studentów, co poza pięknym przeczytaniem miało też walor edukacyjny – warto się uczyć, by realizować swoje marzenia. Fragment noweli został przetłumaczony również na język kaszubski.

Współdział Biblioteki Miejskiej w innych wydarzeniach, ważnych dla Kościerzyny:

- Dużym zainteresowaniem cieszyło się stoisko Biblioteki Miejskiej z okazji Dnia Dziecka w parku miejskim (tworzenie latawców, rozwiązywanie krzyżówek i rebusów z nagrodami, kolorowanki itp.)
- Przygotowanie stoiska biblioteki promującego czytelnictwo z okazji Międzynarodowego Dnia Zdrowia na kościerskim Rynku
- Stoiska Biblioteki Miejskiej na Giełdzie Mam i Giełdzie dla Dzieci – promocja wartościowych książek

Spotkania z pisarzami i innymi ciekawymi osobami:

- Organizacja i przygotowanie spotkania autorskiego z Pawłem Smoleńskim w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki;
- Spotkanie autorskie z Magdaleną Witkiewicz i Stefanem Dardą, autorami powieści dziejącej się na Kaszubach pt. „Cymanowski Młyn”;
- Spotkanie z okazji 30. rocznicy wolnych wyborów z Bogdanem Lisem –sygnatariuszem 21 postulatów oraz pierwszym senatorem naszego województwa;
- Wsparcie finansowe spotkania z kapitanem Tomaszem Cichockim (autorem książki „Zew oceanu”) na Strzelnicy;
- Spotkanie autorskie „Z książką na walizkach” - Agnieszka Frączak w Szkole Podstawowej nr 6;
- Spotkanie autorskie „Z książką na walizkach” - Grażyna Bąkiewicz w Czytelni;
- Konferencja w Czytelni (ze wsparciem finansowym Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej) dla nauczycieli szkół podstawowych i średnich z polonistką, autorką książki „Być (nie)zwykłym wychowawcą” – Anną Konarzewską. Temat: O znaczeniu relacji w edukacji

Cykliczne spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki - omówienie następujących książek:

- Michał Cichy - „Pozwól rzece płynąć”;
- Marek Hłasko - „Wilk”;
- Anna Kamińska - „Wanda. Opowieść o sile życia i śmierci”
- Martin Vopěnka - „Podróżowanie z Beniaminem”;
- Piotr Nestorowicz - „Każdy został człowiekiem”;
- Michał Larek - „Furia”;
- Dunya Mikhail - „Pszczelarz z Sindżaru”;

Warsztaty organizowane w Czytelni:

- Warsztaty plastyczne (origami) pt. „Zakładka do książki”;
- Warsztaty artystyczne pt. „Tulipany na dzień mamy”;
- Warsztaty artystyczne - maski z papieru;
- Warsztaty artystyczne - malowanie solą;
- Warsztaty artystyczne pt. „Wakacyjna pocztówka”;
- Warsztaty artystyczne (scrapbooking) pt. „Pamiętnik z wakacji”;
- Warsztaty artystyczne pt. „Czas na lody”;
- Warsztaty plastyczne pt. „Jesienne drzewa”.

Szkolenia pracowników:

- Spotkanie moderatorów DKK w Gdańsku połączone ze zwiedzaniem Teatru Szekspirowskiego;
- Szkolenie moderatorów DKK w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gdańsku pt. „Premiery książkowe literatury polskiej i światowej”;
- Dyrektor i Pracownik Wypożyczalni dla Dorosłych – uczestnictwo w dwóch szkoleniach pt. „Standardy kontroli zarządczej w bibliotece”;
- Główny księgowy – „Instytucje kultury – akcja bilans, zamknięcie roku”;
- Dyrektor – spotkanie dyrektorów bibliotek powiatowych w Gdańsku;
- Dyrektor i Pracownik Czytelni – „Literatura na receptę, współczesna edukacja i terapia w bibliotece”;
- Pracownicy Wypożyczalni dla Dorosłych i Ikonki – „Wykorzystanie w pracy bibliotekarza nowych technologii. Wirtualna rzeczywistość”;
- Szkolenie pracowników z BHP – pierwsza pomoc;
- Dyrektor: 2-dniowe seminarium „Biblioteka Nowa” w Rumi (o nowoczesnej infrastrukturze w bibliotekach);
- Dyrektor: 2-dniowa branżowa (nie)konferencja w Gdyni – „Kierunek, wizerunek”;
- Pracownik Czytelni – uczestnictwo w seminarium o uzależnieniach dla nauczycieli bibliotekarzy w Wojewódzkiej Bibliotece Pedagogicznej w Gdańsku;

- Uczestniczenie 4 pracowników Wypożyczalni dla dorosłych, Wypożyczalni dla dzieci i młodzieży, Czytelni oraz Ikonki w szkoleniu pt. „Biblioteki cyfrowe”;
- Dyrektor – „Pozyskiwanie funduszy”;
- Spotkanie moderatorów DKK;
- Dyrektor i pracownik Ikonki – „Aspekty organizacyjno-prawne funkcjonowania bibliotek”;
- Pracownik Wypożyczalni dla dzieci i młodzieży – „Komunikacja w zespole i negocjacje.

Wystawy i wystawki w gablotach:

- Dzień Pamięci o Holokauście – 21.01;
- Czytanie jest SUPER: gazetka poświęcona promocji czytelnictwa;
- Stanisław Wyspiański – 150 rocznica urodzin;
- Tytuły gazet, czasopism, które przeczytasz w Czytelni;
- 2019 – Rokiem Gustawa Herlinga – Grudzińskiego: gazetka poświęcona jednemu z najwybitniejszych pisarzy polskich XX wieku;
- Wystawa fotografii autorstwa L. J. Zdrojewskiego (zdjęcia zamieszczone w tomiku „Życ w ciszy” Bogumiły Ludwiki Barełkowskiej);
- Dzień bezpiecznego Internetu – propagowanie działań na rzecz bezpiecznego dostępu dzieci i młodzieży do zasobów internetowych;
- Dzień Świętego Walentego;
- Znani mieszkańcy Kaszub;
- 23 kwietnia – „Światowy Dzień Książki”;
- Dzień Ziemi;
- Patron Biblioteki – ks. Konstanty Damrot;
- 2019 – Rok Stanisława Moniuszki;
- Organizacja wystawy „Wiosna demokracji” z okazji 30-stej rocznicy wolnych wyborów. Wystawa powstała dzięki współpracy z Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną w Gdańsku;
- Dzień Matki i Ojca;
- Wystawa publikacji książkowych Magdaleny Witkiewicz oraz Stefana Dardy (w związku ze spotkaniem autorskim);
- Kościerzyna na starej fotografii;
- Wrzesień i szkołę zacznij z dobrą książką;
- Olga Tokarczuk - laureatką Literackiej Nagrody Nobla;
- Dzień Niepodległości;
- Lektury na świąteczny czas

Pozostała oferta dla czytelników

- Comiesięczne warsztaty biblioterapeutyczne dla dzieci z rodzicami;
- Lekcje biblioteczne (przez cały rok):
  - Dla dzieci z przedszkoli Św. Elżbiety, Montessori, Kubusiowy lasek, Przedszkole nr 7 - zapoznanie dzieci z biblioteką, czytanie bajek i rozmowa o ich treści, konkursy z zagadkami, kolorowanki;
  - Dla dzieci i młodzieży ze Szkoły Podstawowej „Prymus”;
  - Dla dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 2;
  - Dla dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Kościerzynie;
- Przedstawienia teatralne w Czytelni i miejskim przedszkolu lub szkołach:
  - Teatr Kurtyna z Krakowa – „Zaczarowany prezent”;
  - Trzy spektakle teatralne : Teatr Gargulec pt. „ Dwa pingwiny – Pink i Punk”;
- Zajęcia z podopiecznymi Domu Samopomocy (tematy: Kosmos, Kontynenty – różnorodność klimatów i kultur);
- Wizyty w Domu Seniora (Zapoznanie z ofertą biblioteki i zaproszenie do odwiedzenia placówki, przedstawienie korzyści z czytania, głośne czytanie w Domu Seniora wybranej książki przez pracownika biblioteki);
- Współorganizacja XX Diecezjalnego Konkursu Poezji Maryjnej w Czytelni Biblioteki Miejskiej (także wsparcie nagrodami);
- Udział i wsparcie nagrodami konkursu kaszubskiego na etapie powiatowym „Méster Bëlnégò Czëtaniô” w I LO;
- Kontynuacja projektu dla dzieci w wieku 0 – 6 lat „Z książką na start”;
- Konkursy dla czytelników (np. poprzedzające spotkanie autorskie z Magdaleną Witkiewicz i Stefanem Dardą)

Inne działania

Niezbędne czynności w pracy bibliotekarza:

- Na bieżąco wykonywano zadania statutowe biblioteki;
- Selekcja księgozbioru;
- Zakup nowych książek;
- Opracowanie i wprowadzenie do księgozbioru książek darowanych przez czytelników;
- Opracowanie i wprowadzanie do księgozbioru zakupionych książek;
- Wysyłanie upomnień czytelnikom przetrzymującym książki;
- Realizacja zamówień na dostarczanie książek do domu dla seniorów i osób niepełnosprawnych.

Prace remontowe:

- Termomodernizacja budynku Biblioteki;

- Remont łazienki i wydzielenie odpowiedniego pomieszczenia do serwera przy korytarzu administracji;
- Nowa infrastruktura sieciowa;
- Prace porządkowe w magazynie po remoncie

Zakup ważnych urządzeń:

- Serwer;
- Switch;
- Drukarka A3;
- Zamontowanie klimatyzatorów w czytelnicy;
- Zakup drobnego wyposażenia do biblioteki;
- Podświetlany napis na budynku – Biblioteka Miejska im. ks. Konstantego Damrota w Kościerzynie

Wnioski o dotacje:

- Napisanie i wysłanie wniosku do programu – Ojczysty dodaj do ulubionych;
- Złożenie wniosku o dofinansowanie do Fundacji Kronenberga;
- Złożenie wniosku o dofinansowanie profilaktycznego programu dla młodzieży i dorosłych w MOPS;
- Wniosek do projektu „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek

Promocja i media społecznościowe

- Systematyczna współpraca z lokalną prasą;
- Stworzenie nowej strony internetowej nowoczesnej i przyjaznej czytelnikom;
- Założenie i aktywne prowadzenie fanpage biblioteki na Facebooku (739 polubień);
- Założenie i prowadzenie konta na Instagramie biblioteki (136 obserwujących) ;
- Druga nagroda Biblioteki Miejskiej w ogólnopolskim konkursie na ulubioną bibliotekę Kinder Bueno;
- Wzmianka o działaniach Biblioteki Miejskiej w ogólnopolskim czasopiśmie Bibliotekarz;
- Założenie Księgi Biblioteki Miejskiej, gdzie od 2019 roku zapisujemy ważne wydarzenia i działania.

X. Podsumowanie

Sytuacja budżetu miasta w ocenianym okresie była w miarę stabilna. Odnotowano kolejny w stosunku do okresu poprzedniego wzrost dochodów budżetu oraz poprawę wskaźników operacyjnych. Realizowane w 2019 roku inwestycje, które będą kontynuowane w latach następnych, szczególnie te z udziałem środków z Unii Europejskiej wymagają wkładu własnego. W związku z ogłoszonym stanem epidemii i realną utratą części dochodów budżetu miasta, szczególnie dochodów własnych już teraz należy podjąć działania mające na celu dalsze zmniejszanie kosztów funkcjonowania miasta.

Kontynuowanie dalszego wzrostu zadłużenia może spowodować w najbliższym okresie znaczne problemy z zachowaniem reguł zadłużeniowych

Rok 2019 był kolejnym rokiem realizacji przez Miasto strategicznych inwestycji, zwiększających atrakcyjność i jakość życia mieszkańców. Jedną z nich była realizacja Projektu „Rewitalizacja Osiedla 1000-lecia – Kartuska – szansą rozwoju Kościerzyny”. W ramach tego Projektu w 2019 roku zakończono etap prac związany z remontem części wspólnych budynków: Strzeleckiej 26, Lipowej 3, kartuskiej 14 i 16. Wykonano również remont budynków komunalnych: Wybickiego 12 oraz 14. Największym jednak etapem rozpoczętym w 2019, a zakończonym w 2020 roku był kompleksowy remont budynków przeznaczonych pod funkcjonowanie utworzonej Uchwałą nr XV/130/19 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 25.09.2019 Centrum Integracji Społecznej w Kościerzynie. W dalszym ciągu kontynuowano realizację jednej z największych inwestycji Miasta w perspektywie finansowej 2014-2020 pn. „Ochrona przed powodzią oraz poprawa jakości wód zlewni Wierzycy na terenie miasta Kościerzyna”, którego głównym celem jest zapobieganie zagrożeniom powodziowym i podtopieniom miasta. Bardzo ważną dla Miasta jego mieszkańców jest budową budynku mieszkalnego przy ulicy Heykiego, które rozpoczęły się w 2019, a zakończą w 2020 roku. Budynek będzie posiadał w pełni wykończone 32 mieszkania czynszowe z metrażem w przedziale 40-60 m² (w tym 24 dwupokojowe oraz 8 trzypokojowych) o łącznej powierzchni 1583,24 m². Każde z mieszkań będzie od razu gotowe do zamieszkania. Koszt budowy budynku opiewa na łączną kwotę 6,3 mln złotych, z czego 45% kwoty to wkład Gminy Miejskiej Kościerzyna, 45% to pozyskana z Banku Gospodarstwa Krajowego dotacja i 10% to wkład Kościerskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. W ubiegłym roku rozpoczęły się również inwestycje drogowe na trzech ciągach komunikacyjnych: ulicy Żurawinowej i Konwaliowej; ulicy Wrzosowej, Powojowej i Konwaliowej oraz ulic Franciszka Borzyszkowskiego, Marii Bolewskiej, gen. Stanisława Maczka, Remusa, ks. Władysława Landowskiego i Władysława Glocka.

Wysoka intensywność i dynamika zmian dotyczy także takich sfer jak edukacja, gdzie po raz kolejny należy podkreślić dobre wyniki egzaminacyjne uczniów kościerskich szkół na tle województwa i kraju. Podniesienie jakości edukacji w Kościerzynie to również realizacja Projektu „Siódemka dla wszystkich - upowszechnianie edukacji przedszkolnej w Kościerzynie”. To również działania związane

z profilaktyką zdrowotną poprzez realizowany jeszcze w 2019 roku, a zakończony w 2020 roku program profilaktyki próchnicy dla kościerskich 5-latków (zakończony) czy cały obszar wsparcia realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który z powodzeniem prowadzi dzienny dom pobytu seniora, uruchomionego dzięki dofinansowaniu ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy

i Polityki Społecznej w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020. Miejsce to cieszy się ogromnym zaufaniem i zainteresowaniem kościerskich seniorów. Rok 2019 to rok ciekawych

wydarzeń kulturowych i sportowych. Część wydarzeń na trwałe wpisała się w kalendarz Kościerzyny i co roku jest oczekiwana przez mieszkańców.

W ubiegłym roku w dalszym ciągu prowadzono działania w obszarze poprawy jakości powietrza, wciąż jednak borykamy się z jego zanieczyszczeniem w okresie jesienno-zimowym. W roku 2019 zakończono w Kościerzynie modernizację systemu oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne LED w ciągach komunikacyjnych i ogólnodostępnych przestrzeniach publicznych. W ten sposób niemal 100% oświetlenie w mieście to oświetlenie ledowe. W dalszym ciągu miasto udzielało mieszkańcom dofinansowanie do wymiany źródła ciepła na ekologicznie. Poza zlikwidowanymi piecami, z całą pewnością przyczyniły się także przeprowadzone w tym roku termomodernizacje budynków użyteczności publicznej zrealizowane przy udziale środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2024-2020. Są to budynki Biblioteki Miejskiej oraz Urzędu Miasta w Kościerzynie gdzie oprócz prac remontowych zamontowano również windę, likwidując w ten sposób bariery architektoniczne, z którymi zmagają się osoby niepełnosprawne. Coraz większym zainteresowaniem wśród mieszkańców cieszy się uruchomiony w 2018 roku bezpłatny Punkt doradztwa energetycznego, z którego na przestrzeni roku skorzystało bardzo wielu, nie tylko naszych, mieszkańców. Punkt nadal funkcjonuje i zaprasza wszystkich zainteresowanych.

Rok 2019, tak jak 2018 należy oceniać jako efekt wcześniejszych działań oraz początek i punkt wyjścia do kolejnych. Wśród priorytetów należy podkreślić kolejne działania dotyczące poprawy powietrza, rozwoju infrastruktury drogowej, projektów inwestycyjnych, proekologicznych, ale także całej sfery społecznej. Tylko takie postrzeganie warunkuje harmonijny rozwój Kościerzyny jako miasta dla wszystkich przyjaznego, miasta, w którym warto być i je odwiedzać. Kierunek ten Kościerzyna będzie kontynuować z uwzględnieniem możliwości wsparcia swoich działań finansowaniem zewnętrznym.